

RAPORT

Z EWALUACJI EX POST STRATEGII ROZWOJU MIASTA WŁOCŁAWEK 2020+

WYKONAWCA

WROCŁAW

LISTOPAD 2023 ROKU

SPIS TREŚCI

1. Cele i zakres badania ewaluacyjnego	3
2. Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej miasta Włocławek.....	5
3. Podstawowe problemy i analiza SWOT	20
4. Ocena osiągnięcia wizji oraz realizacji celów i zadań Strategii.....	26
4.1. Ocena osiągnięcia wizji miasta	26
4.2. Ocena realizacji celów Strategii.....	32
4.3. Cele operacyjne i działania/zadania o znaczeniu kluczowym	46
4.4. Wskaźniki monitoringu.....	76
5. Zarządzanie realizacją strategii.....	82
6. Podsumowanie i rekomendacje	83
7. Spis rysunków i tabel	85

1. CELE I ZAKRES BADANIA EWALUACYJNEGO

Głównym celem niniejszego raportu jest kompleksowa ocena stanu wdrażania „Strategii rozwoju miasta Włocławek 2020+”, pozwalająca na sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie końcowej oceny wdrażanych działań w ramach Strategii.

Wnioski i rekomendacje sformułowane w trakcie realizacji badania ewaluacyjnego stanowią źródło informacji przeznaczonych do wykorzystania podczas realizacji zaktualizowanej wersji Strategii rozwoju, jak też źródło wiedzy nt. skuteczności prowadzonych działań rozwoju lokalnego.

Według jednej z definicji¹, ewaluacja ex post opisywana jest jako ocena interwencji dokonywana na koniec realizacji przedsięwzięcia. Poddaje się wówczas analizie osiągnięte produkty i rezultaty, dokonuje się oceny jakości realizacji, ocenia się poczynione na etapie przygotowania dokumentu jego założenia (cele, wskaźniki), diagnozuje się również kontekst realizacji założeń dokumentu. Może to przyczynić się do zmiany założeń przy tworzeniu kolejnych dokumentów strategicznych, bądź dać podstawę do kontynuowania dotychczas obranego sposobu postępowania.

Celem badania ewaluacyjnego była poprawa jakości zaplanowanej interwencji publicznej, w tym przede wszystkim odpowiedź na pytania, czy planowane i realizowane interwencje publiczne znajdują uzasadnienie społeczno-ekonomiczne oraz czy ich realizacja bądź kontynuacja przyczynia się do osiągnięcia założonych celów rozwojowych, a także zaspokojenia zdiagnozowanych na etapie tworzenia dokumentu potrzeb i problemów społeczno-ekonomicznych.

Badanie ewaluacyjne obejmowało następujące analizy:

- 1) Ocena realizacji głównego celu Strategii rozwoju miasta Włocławek 2020+,
- 2) Ocena stopnia realizacji celów strategicznych i operacyjnych poprzez wyznaczone działania/zadania o znaczeniu kluczowym oraz ocenę stanu wdrożenia poszczególnych działań/zadań w odniesieniu do roku bazowego,
- 3) Ocena osiągniętych wskaźników ilościowych i jakościowych dotyczących realizacji poszczególnych celów strategicznych,
- 4) Ocena procesu wdrażania.

Rezultatem prac badawczych jest „**Raport z badania ewaluacyjnego Strategii rozwoju miasta Włocławek 2020+**”, prezentujący wyniki dokonanych analiz i sformułowane na ich podstawie rekomendacje w zakresie:

- wytycznych dotyczących ewentualnych kierunków przyszłego rozwoju miasta,
- wytycznych dotyczących ewentualnych korekt i uaktualnień w zapisach wszystkich dokumentów planistycznych i strategicznych miasta,
- zmian, które zaszły w porównaniu z rokiem bazowym oraz w odniesieniu do oceny Strategii dokonanej w 2017 (ewaluacja mid-term),
- rekomendacji dot. monitorowania i wdrażania polityki rozwoju lokalnego i dla poprawy efektywności podejmowanych działań.

Badanie ewaluacyjne zrealizowane zostało poprzez następujące działania:

1) Badanie typu desk-research

---

¹ <http://pte.org.pl/o-ewaluacji/>

Desk research to metoda badań, która zakłada szczegółową analizę istniejących już i dostępnych danych. Zastosowana analiza danych zastanych pozwoliła na zebranie szczegółowych danych na temat sytuacji społeczno-gospodarczej oraz otoczenia miasta. Zgromadzone zostały również dane informujące

o postępach w realizacji projektów na terenie miasta Włocławek. Dane o charakterze statystycznym pozwoliły ocenić stopień osiągnięcia rezultatów realizacji strategii, zgodnie z bazą wskaźników do prowadzenia monitoringu realizacji celów strategicznych i operacyjnych.

2) Wywiady jakościowe IDI

Badania jakościowe przeprowadzone zostały w formie wywiadów indywidualnych z wybranymi osobami, które posiadają kompleksową wiedzę nt. procesów społeczno-gospodarczych zachodzących w przestrzeni miasta.

3) Wywiady pośrednie

Wywiady pośrednie zostały przeprowadzone w formie ankiety wysłanej do realizatorów działań. Celem ankiety było zebranie informacji na temat postępu oraz efektów wdrażanych działań zapisanych w dokumencie Strategii.

4) Dwa warsztaty prezentujące wyniki analiz i diagnoz wraz częścią dyskusyjną

W końcowym etapie prac nad ewaluacją strategii odbyły się spotkania o charakterze warsztatowym, na których przedstawione zostały wyniki prowadzonych badań i analiz wraz z wnioskami. Celem spotkań było poddanie „dyskusji” poszczególnych zapisów strategii, biorąc pod uwagę sytuację społeczno-gospodarczą miasta oraz otoczenia, zakres zrealizowanych projektów i przedsięwzięć oraz nowe wyzwania o charakterze strategicznym dla rozwoju miasta.

W badaniu ewaluacyjnym uwzględnione zostały następujące kryteria ewaluacyjne:

- skuteczność – zbadano stopień osiągnięcia celu głównego, celów strategicznych i operacyjnych, dokonano oceny stanu realizacji poszczególnych działań/zadań oraz osiągnięcia wskaźników ilościowych i jakościowych dotyczących realizacji poszczególnych celów strategicznych,
- efektywność – zbadano, czy osiągnięte cele po zakończeniu realizacji strategii mogły zostać uzyskane przy pomocy mniejszych kosztów,
- użyteczność – zbadano, czy osiągnięte cele odpowiadają rzeczywistym potrzebom/wyzwaniom społeczno-gospodarczym,
- trwałość – zbadano, czy osiągnięte cele utrzymują się po zakończeniu interwencji.

2. RAPORT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIASTA WŁOCŁAWEK

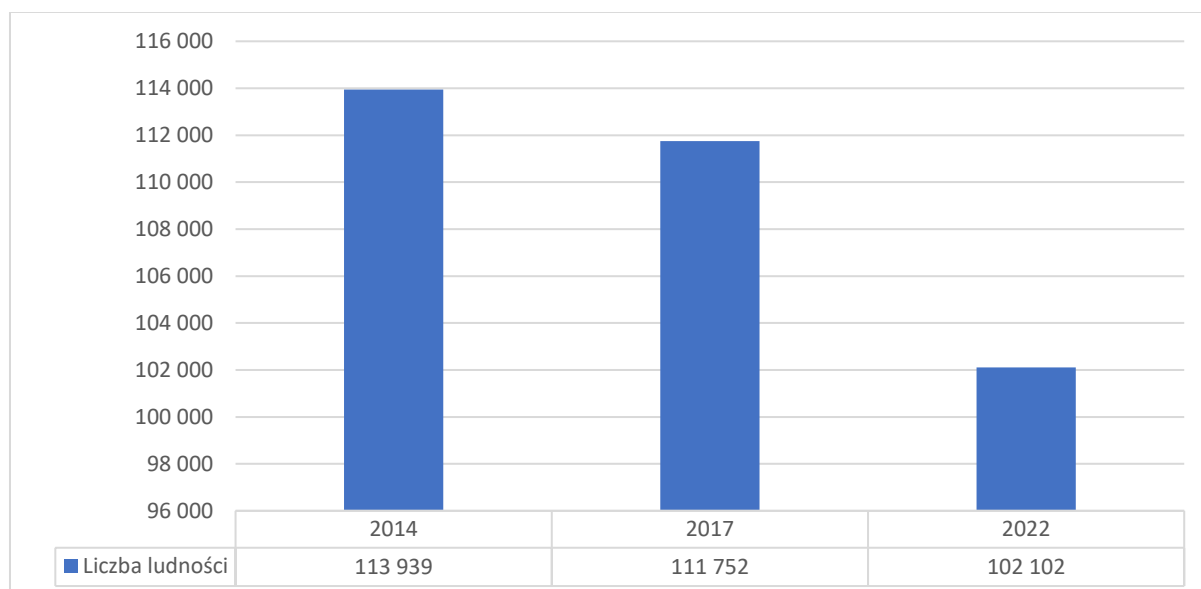
Ocenę sytuacji społeczno-gospodarczej miasta Włocławek przeprowadzono na bazie dostępnych danych GUS, w którym pokazano rok bazowy (2014) w odniesieniu do roku 2022. W ramach analiz uwzględniono wyniki ewaluacji śródkresowej (rok 2017). Analizując sytuację społeczno-gospodarczą miasta starano się uchwycić kontekst powiązań przestrzenno-funkcjonalnych z najbliższym otoczeniem oraz odnieść wybrane wyniki do sytuacji w skali kraju. Jednocześnie w wybranych przypadkach dokonano porównania sytuacji społeczno-gospodarczej Włocławka z sytuacją w pozostałych miastach na prawach powiatu z województwa kujawsko-pomorskiego. Ocena sytuacji społeczno-gospodarczej stanowi podstawę do oceny procesu wdrażania Strategii.

Oceny sytuacji społeczno-gospodarczej miasta Włocławek dokonano w kilku najistotniejszych dla planowania i realizacji polityki rozwoju sferach, tj. w sferze demograficznej oraz gospodarczej.

Sytuacja demograficzna

Miasto Włocławek na przestrzeni lat 2014-2022 doświadczyło istotnego spadku liczby mieszkańców. W 2022 roku wg danych GUS w mieście mieszkało 102 102 osoby. W 2014 roku Włocławek liczył 11 837 mieszkańców więcej, czyli był miastem zamieszkałym przez 113 939 osób. Skala ubytku liczby mieszkańców w dość krótkim czasie była więc znaczna (10,39% ludności miasta). Należy również zauważyć, że spadek liczby ludności był już widoczny w ramach badania śródkresowego. W 2017 liczba ludności względem roku 2014 była niższa o 2 187 osób, tj. o 1,92%. Natomiast pomiędzy rokiem 2017 a 2022 liczba ludności spadła aż o 9 650 osób, tj. o 9,65%.

RYСУNEK 1. LICZBA LUDNOŚCI WŁOCŁAWKA W LATACH 2014, 2017 I 2022.

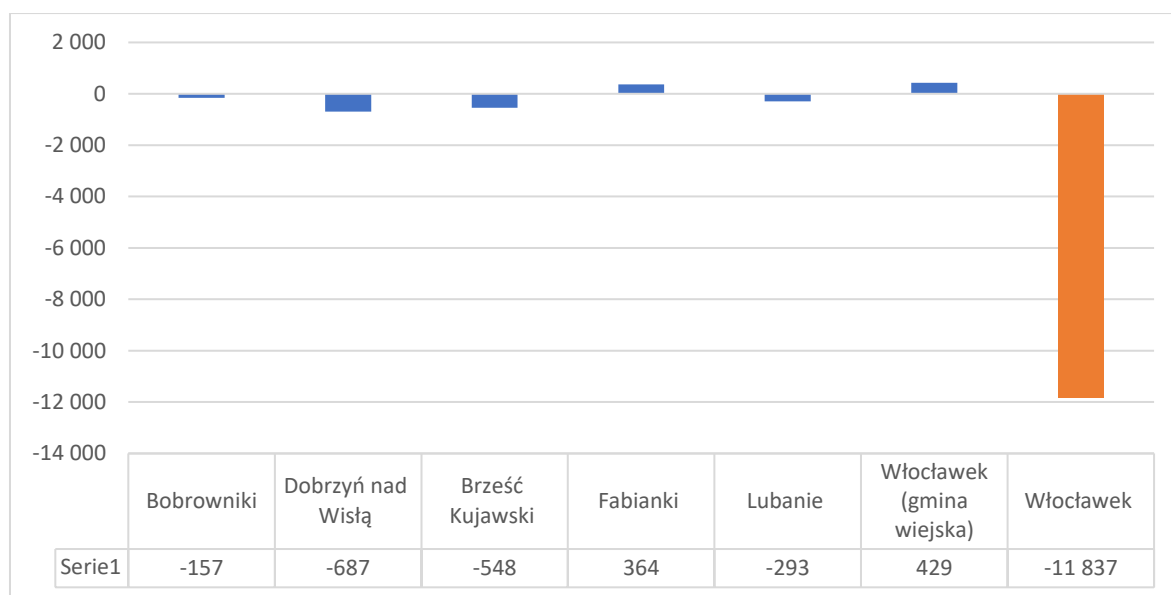

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

Poszukując przyczyn ubytku ludności miasta w pierwszym kroku przeanalizowano sytuację demograficzną gmin sąsiadujących z miastem Włocławek. Zebrane dane nt. zmian liczby ludności w gminach sąsiadujących z Włocławkiem wskazują na istotny wzrost ludności w dwóch gminach.

Od 2014 do 2022 roku istotny wzrost ludności odnotowano w gminie Fabianki (364 osób) oraz gminie wiejskiej Włocławek (429 osób). Dane wskazują, że właśnie te gminy były podstawowymi kierunkami migracji mieszkańców Włocławka (suburbanizacja). Porównując skalę zmian liczby ludności na linii miasto – tereny podmiejskie oraz ubytek ludności we Włocławku można zauważyć, że przepływ ludności do gmin podmiejskich był zdecydowanie niższy od całkowitego ubytku ludności we Włocławku. Oznacza to, że przyczyny ubytku ludności we Włocławku tylko w niewielkim stopniu związane były z migracją na tereny otaczające miasto. Jest to obraz negatywny, gdyż oznacza prawdopodobnie trwałe ubytki zasobów ludzkich z obszaru funkcjonalnego Włocławka. Mieszkańcy zamieszkujący tereny podmiejskie nadal są bowiem w różny sposób związani z miastem. W przypadku Włocławka widoczny był natomiast ubytek ludności z całego obszaru funkcjonalnego.

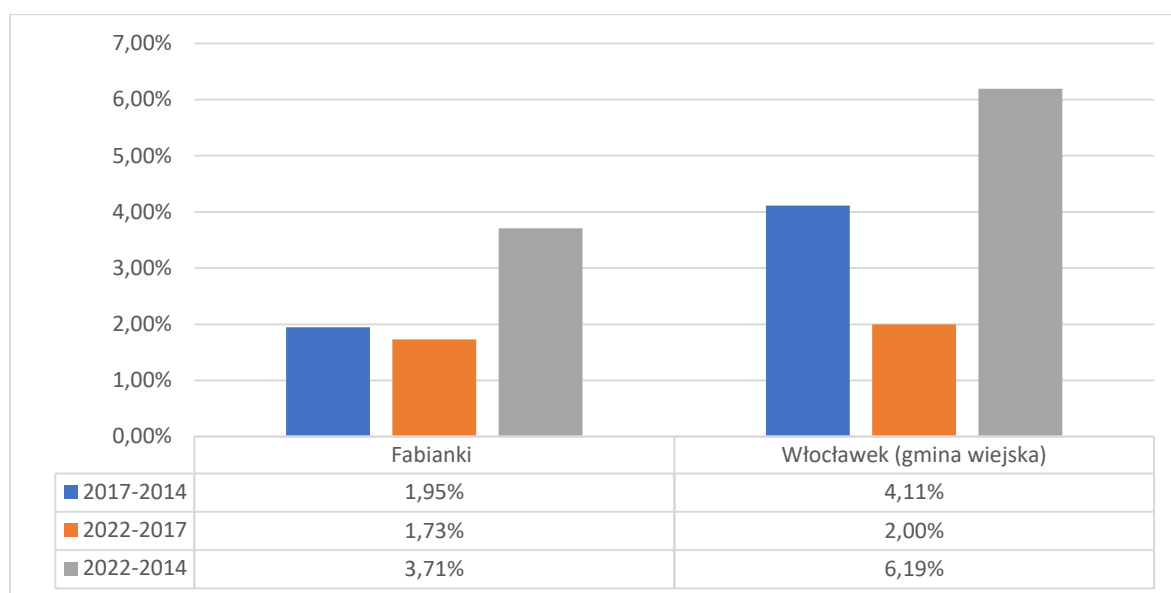
RYSUNEK 2. ZMIANY LICZBY LUDNOŚCI WŁOCLAWKA I JEGO OTOCZENIA FUNKCJONALNEGO OD 2014 DO 2022 ROKU

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

Dane dot. zmian liczby ludności w otoczeniu Włocławka wskazują, że najsilniejsze powiązania z przestrzenią miejską posiadały gminy: Fabianki oraz wiejska Włocławek. Obie gminy, w odróżnieniu do przestrzeni Włocławka, odnotowały przyrost liczby mieszkańców. W 2022 roku w gminie Fabianki mieszkało 10 175 osób (przy 9 811 osobach w 2014 roku), w gminie Włocławek w 2022 roku mieszkało 7 357 osób (przy 6 928 osobach w 2014 roku). Oznacza to, że w gminie Fabianki w latach 2014-2022 przybyło 3,71% ludności, przy czym w latach 2014-2017 przybyło 1,95% ludności, a między rokiem 2017 a 2022 przybyło 1,73% ludności. Natomiast w gminie wiejskiej Włocławek w latach 2014–2022 przybyło 6,19% mieszkańców, z czego pomiędzy rokiem 2014 a 2017 wartość ta wyniosła 4,11%, a między latami 2017-2022 nastąpił wzrost o 2%.

RYСУNEK 3. ZMIANY PROCENTOWE LICZBA LUDNOŚCI GMIN FABIANKI I WŁOCŁAWEK OD 2014 DO 2022 ROKU

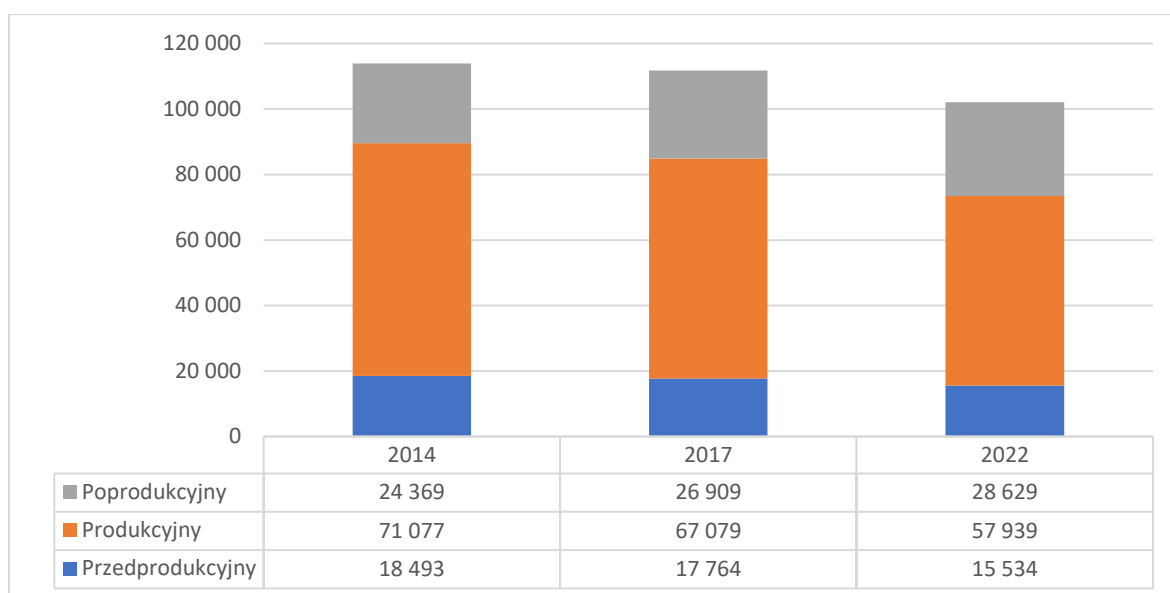
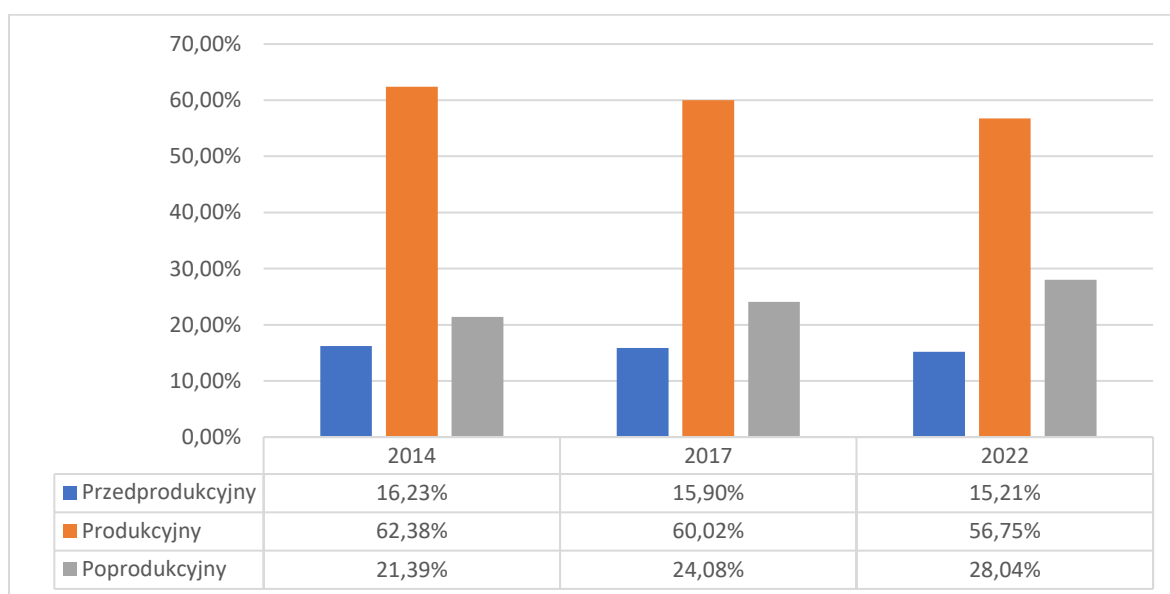
ŹRÓDŁO: GUS/BDL

Istotnym aspektem zmian demograficznych są zmiany wieku mieszkańców. We Włocławku oprócz dynamicznego spadku liczby mieszkańców w badanym okresie od 2014 do 2022 roku obserwowano zmiany liczebności ludności wg ekonomicznych grup wieku. Od 2014 do 2022 roku nastąpił spadek liczby mieszkańców miasta w wieku przedprodukcyjnym o 2 959 osób, spadek liczby mieszkańców miasta w wieku produkcyjnym o 13 138 osób oraz wzrost liczby mieszkańców miasta w wieku poprodukcyjnym o 4 260 osoby. Szczególnie dotkliwy dla obecnego i przyszłego potencjału ekonomicznego miasta był spadek liczebności ludności w wieku produkcyjnym. Na uwagę zasługuje bardzo duży spadek liczby ludności pomiędzy rokiem 2017 a 2022 w wieku produkcyjnym. W ww. latach we Włocławku ubyło aż 9 140 osób.

Część osób oczywiście przeniosła się w najbliższe otoczenia miasta, ale jak pokazały dane dot. skali zmian liczebności miasta i gmin podmiejskich, było to dużo mniej osób w porównaniu do całkowitego ubytku liczby ludności. Ubytek ludności w wieku produkcyjnym negatywnie wpływa na potencjał rynku pracy oraz pomniejsza potencjał przyszłego wzrostu liczby ludności.

Zmiany liczby ludności poszczególnych ekonomicznych grup wieku widoczne były w odsetku poszczególnych grup w ludności ogółem. Pomiedzy 2014 i 2022 rokiem odnotowano następujące zmiany odsetka ludności wg ekonomicznych grup wieku:

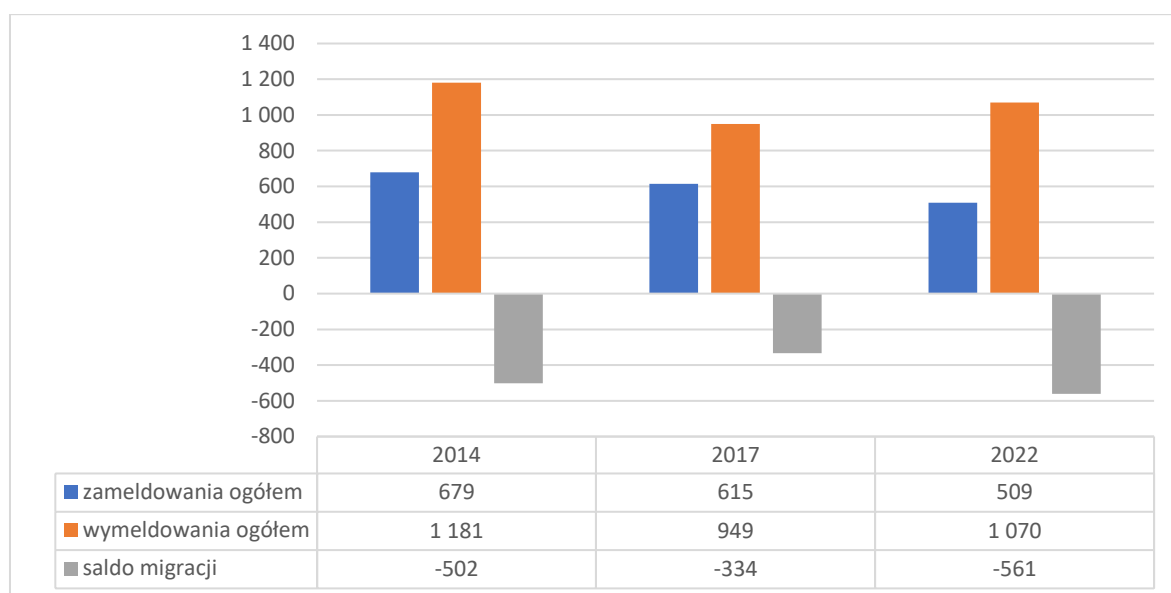
- odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym spadł z 16,23% do 15,90% w roku 2017 i 15,21% w roku 2022,
- odsetek ludności w wieku produkcyjnym spadł z 62,38% do 60,02% w roku 2017 i 56,75% w roku 2022,
- odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym zwiększył się z 21,39% do 24,08% w roku 2017 i 28,04% w roku 2022. Zjawisko to świadczy o postępującym starzeniu się społeczeństwa oraz wzroście wskaźnika obciążenia demograficznego.

RYSUNEK 4. LUDNOŚĆ WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU WE WŁOCLAWKU**ŹRÓDŁO: GUS/BDL****RYSUNEK 5. ODSETEK LUDNOŚCI W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM, PRODUKCYJNYM ORAZ POPRODUKCYJNYM WE WŁOCLAWKU W 2010, 2017, 2022 ROKU****ŹRÓDŁO: GUS/BDL**

Zmiany liczby ludności we Włocławku spowodowane były ujemnym saldem migracji, w dużym stopniu związanym z migracjami w ruchu wewnętrznym. Porównując dane z roku 2014, 2017 i 2022 należy wskazać, że utrzymywało się ono na względnie stałym poziomie – od 1 181 osób w 2014 r. do 1 070 w roku 2022. Należy zauważyć, że liczba zameldowań systematycznie spadała ww. okresie, od 679 osób w 2014 r. do 509 osób w 2022 r. W roku 2017 liczba zameldowań wyniosła 615 osób. Oznacza to, że coraz mniej ludzi osiedla się we Włocławku.

RYСУNEK 6. ZAMELDOWANIA, WYMELDOWANIA I SALDO MIGRACJI W RUCHU WEWNĘTRZNYM WE WŁOCŁAWKU

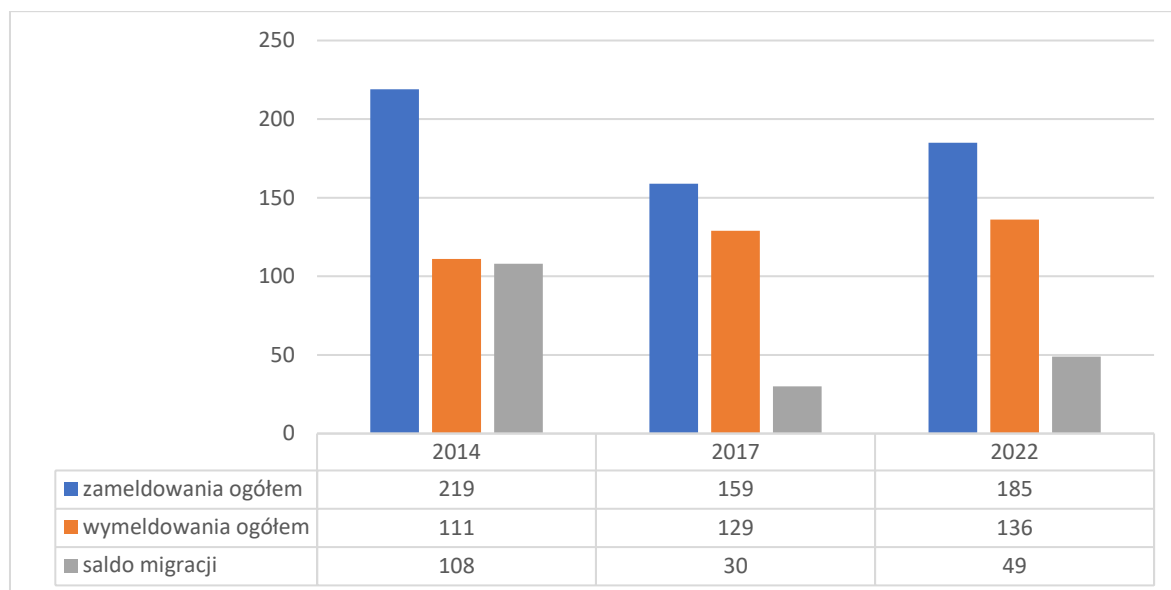

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

Uzupełnieniem danych dot. migracji są dane nt. salda migracji w gminach z najbliższego otoczenia funkcjonalnego Włocławka, tj. gminy Fabianki i gminy wiejskiej Włocławek. Wartości salda migracji w 2017 r. i 2022 r. były dodatnie zarówno w gminie Fabianki, jak i w gminie Włocławek. Jednocześnie widoczny był spadek wartości salda migracji w gminie Fabianki od 2014 roku, przy jednoczesnym wzroście w gminie Włocławek. Może to świadczyć o „zmianie” kierunku migracji i wyczerpywaniu się zasobów gruntów pod zabudowę mieszkalną w gminie Fabianki lub być pochodną innych zmian przestrzenno-funkcjonalnych, które wpływają na poprawę atrakcyjności osiedleńczej w gminie Włocławek.

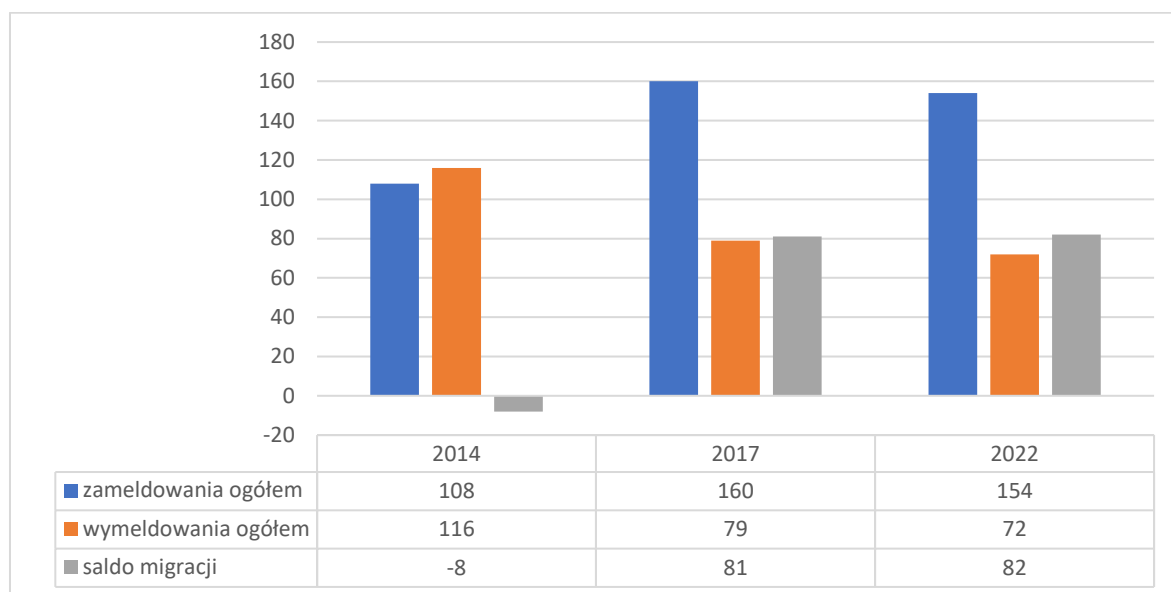
Należy podkreślić, iż skala zjawisk suburbanizacyjnych w otoczeniu Włocławka nie jest „imponująca”. Z jednej strony może to świadczyć o „słabości” powiązań przestrzennych na linii miasto – wieś oraz o umiarkowanym potencjale ekonomicznym mieszkańców Włocławka (których nie stać na wyprowadzkę z miasta). Z drugiej strony, otoczenie funkcjonalne miasta nie doświadczyło zbyt dużej skali negatywnych przemian związanych z rozwojem zabudowy podmiejskiej.

RYСУNEK 7. ZAMELDOWANIA, WYMELDOWANIA I SALDO MIGRACJI W RUCHU WEWNĘTRZNYM W GMINIE FABIANKI

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

RYСУNEK 8. ZAMELDOWANIA, WYMELDOWANIA I SALDO MIGRACJI W RUCHU WEWNĘTRZNYM W GMINIE WŁOCŁÁWEK

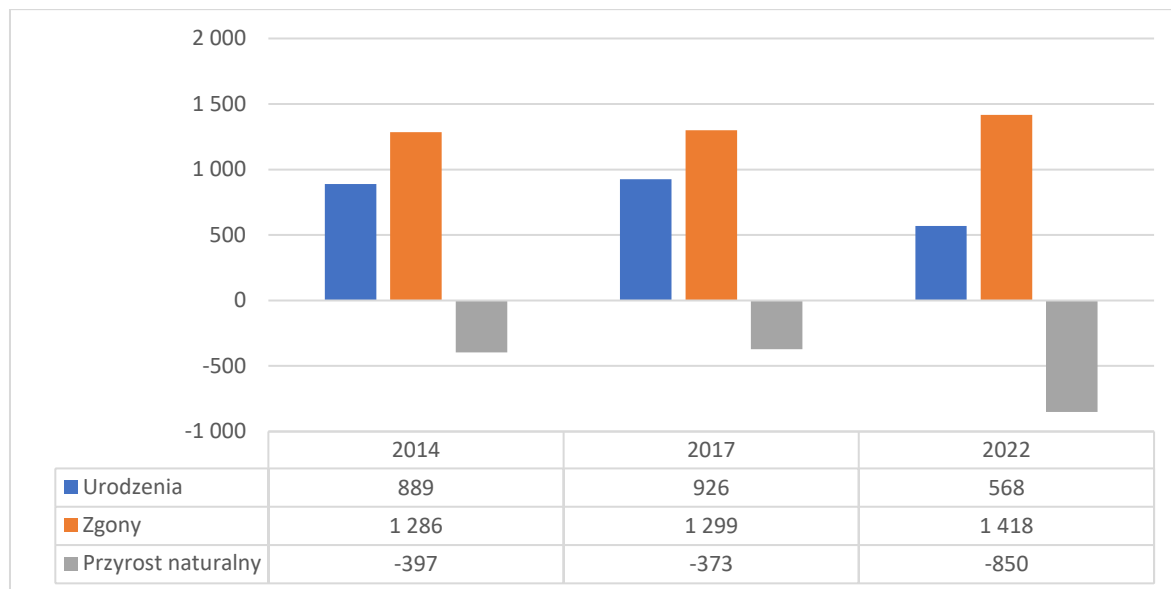
ŹRÓDŁO: GUS/BDL

W analizowanych latach Włocławek charakteryzował ujemny przyrost naturalny. Zauważalny jest fakt, że najniższe wartości przyrostu naturalnego, zdecydowanie ujemne odnotowane były w latach 2020–2022.

Ujemny przyrost naturalny to wynik przewagi zgonów nad urodzeniami. W ujęciu rocznym zaobserwowano różną skalę zmian liczebności mieszkańców miasta. W latach 2020–2022 we Włocławku zmarło 4 778 osób, z czego najwięcej w 2021 r., tj. 1 763 osoby (prawdopodobnie jest to efekt pandemii COVID-19).

W stosunku do roku 2014, w 2022 r. spadła również liczba urodzin, z małym odstępstwem w odniesieniu do roku 2017 (w 2017 r. liczba urodzeń była o 37 większa niż w roku 2014). Różnica pomiędzy liczbą urodzeń w roku 2014 a 2022 wyniosła 321. Warty uwagi jest fakt, że w okresie 2017–2022 r. liczba urodzeń stopniowo malała (różnica wyniosła 358).

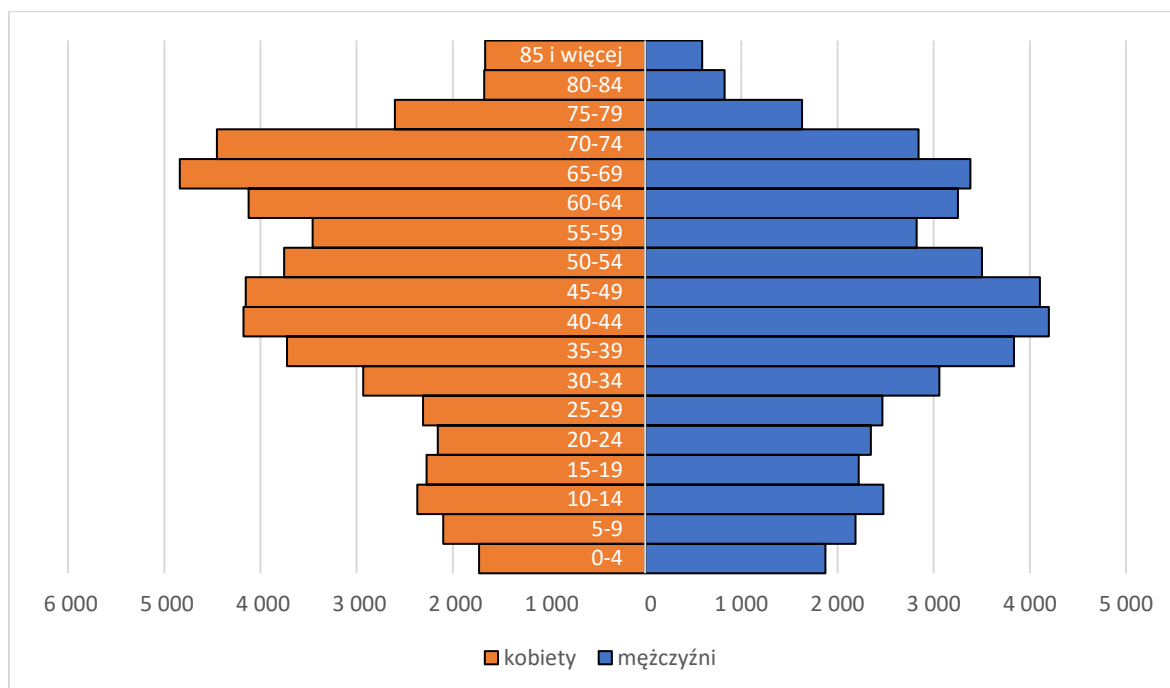
RYSUNEK 9. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI WE WŁOCŁAWKU W LATACH DO 2014, 2017 I 2022

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

Prognozowane zmiany liczby ludności we Włocławku są pochodną struktury wieku ogółu ludności miasta. Poniżej zaprezentowano piramidę wieku mieszkańców Włocławka na podstawie danych GUS z 2022 roku. W strukturze wieku ludności miasta widoczne są dwa wyższe demograficzne. Pierwszy to mieszkańcy urodzeni w latach 50-tych XX wieku, drugi to wyż demograficzny osób urodzonych w latach 70 i 80-tych XX wieku. Obecnie mieszkańcy urodzeni w latach 50-tych XX wieku przechodzą do kategorii wieku poprodukcyjnego. W ciągu kilku nadchodzących lat prognozować należy dalszy dynamiczny przyrost ludności miasta w tej kategorii wieku. Istotny w strukturze wieku ludności miasta jest brak trzeciego wyż demograficznego, który byłby powiązany z wyżem demograficznym z lat 70–80-tych XX wieku. Oznacza to, że w demografii miasta Włocławka wystąpi brak zastępowalności ludności, która przechodzi obecnie do kategorii poprodukcyjnej, przez ludność w wieku przedprodukcyjnym. W takiej sytuacji należy prognozować dalszy spadek liczby ludności miasta wskutek naturalnych procesów oraz spadek liczby ludności miasta w kategorii wieku produkcyjnego. Na ww. zjawiska nakładać się może dalszy ubytek ludności w wieku produkcyjnym spowodowany przez migrację, co pogłębiać będzie deficyt ludności w tej kategorii wiekowej oraz negatywnie wpływać na liczebność ludności w wieku przedprodukcyjnym.

RYСУNEK 10. PIRAMIDA WIEKU MIESZKAŃCÓW WŁOCŁAWKA W 2022 ROKU

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

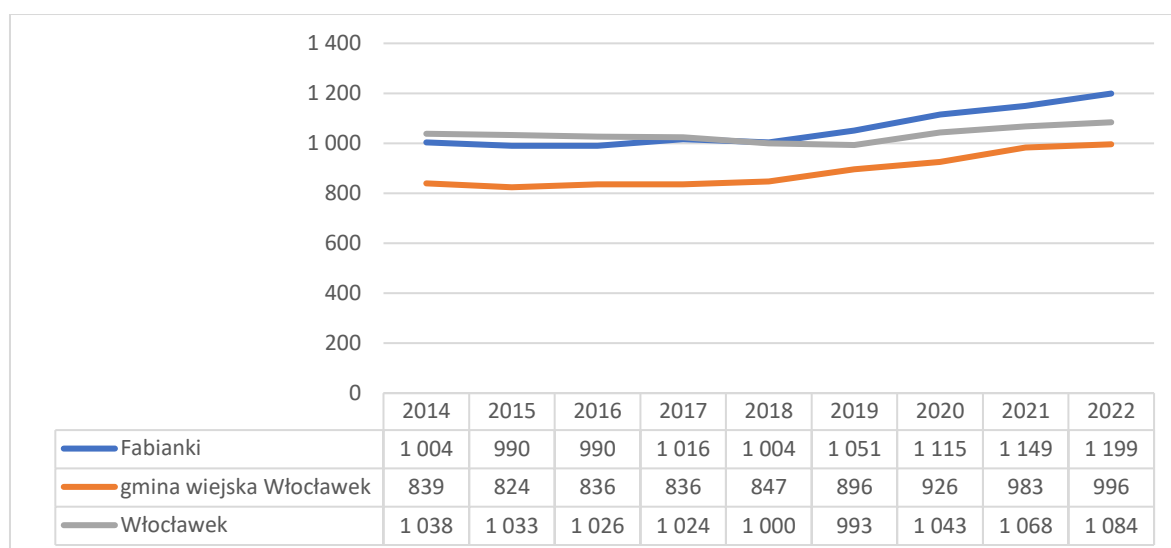
Sytuacja gospodarcza

Zmiany w sferze gospodarczej były w pewnym stopniu pochodną zmian w sferze demograficznej. Analizując sytuację gospodarczą miasta i jego otoczenia należy mieć na uwadze istotne zmiany demograficzne, przede wszystkim w ujęciu funkcjonalnym oraz w kontekście spadku liczby mieszkańców miasta w wieku produkcyjnym.

Dane nt. liczby podmiotów w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. ludności informują o nasyceniu „przestrzeni” podmiotami, z których większość stanowią podmioty gospodarcze. Dane te świadczą pośrednio o „potencjale” ekonomicznym danej przestrzeni, a zmiany wskaźnika odzwierciedlą przemiany w sferze gospodarczej.

We Włocławku wskaźnik liczby podmiotów w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców miasta był w badanym okresie zasadniczo niezmienny, co świadczyć może potencjalnie o stagnacji w tej sferze. Zaobserwowano jednocześnie spory wzrost wartości tego wskaźnika w sąsiednich gminach: Fabianki oraz wiejskiej Włocławek. Od 2018 r. zarówno w gminie wiejskiej Włocławek, jak i w gminie Fabianki liczba ww. podmiotów systematycznie rośnie. Korelacja ze zmianami liczby ludności wydaje się być oczywista. Migracje ludności na teren podmiejski dotyczą w dużym stopniu ludności w „sile wieku”, z „odpowiednim potencjałem ekonomicznym”. Często wraz z migracją ludności migrują również działalności gospodarcze, które w dużym stopniu prowadzone są przez osoby fizyczne. Przekłada się to pozytywnie m.in. na dochody własne gmin. Od 2014 do 2022 roku w gminie Fabianki przyrost wskaźnika liczby podmiotów w rejestrze REGON na 10 tys. ludności wyniósł ponad 195 podmiotów. Podobną skalę wzrostu zaobserwowano w gminie Włocławek (157 podmiotów na 10 tys. mieszkańców). Natomiast we Włocławku wartość wskaźnika wzrosła jedynie o 46.

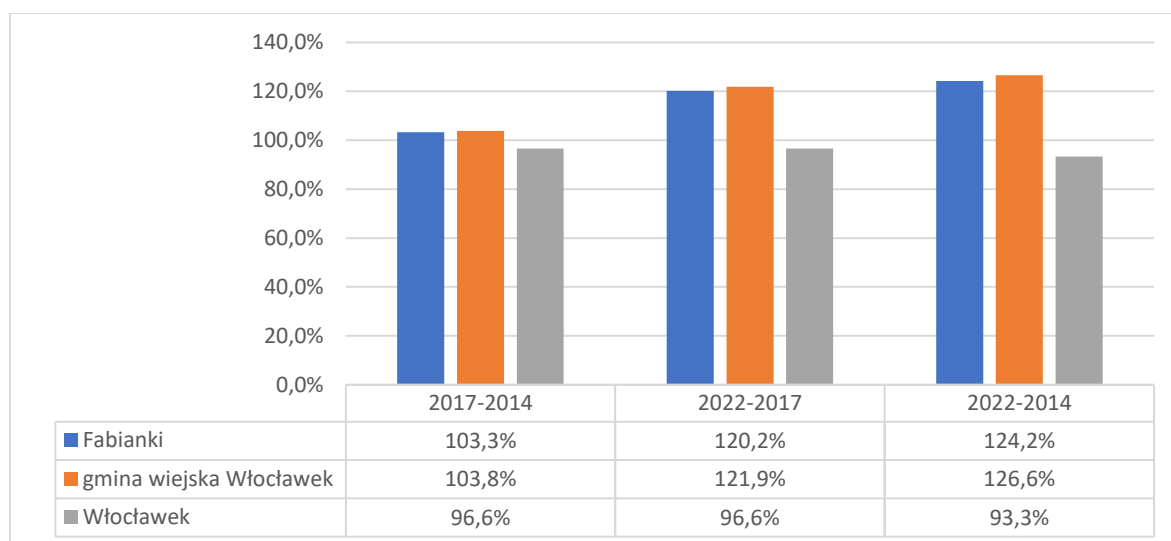
RYСУNEK 11. PODMIOTY W REJESTRZE REGON NA 10 TYS. LUDNOŚCI WE WŁOCLAWKU, GMINIE FABIANKI ORAZ GMINIE WŁOCLAWEK

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

W 2022 r. we Włocławku były zarejestrowane 10 754 podmioty w sektorze prywatnym. Jest to znacznie więcej niż w gminie wiejskiej Włocławek i gminie Fabianki, w których odpowiednio, w 2022 r. zarejestrowanych było 724 i 1 206 firm w sektorze prywatnym. Wynika to między innymi z faktu, że Włocławek dysponuje znacznie większym potencjałem mieszkańców niż ww. gminy. Należy jednak zwrócić uwagę na dynamikę zmian w analizowanych gminach. We Włocławku analiza danych bezwzględnych pokazuje, że liczba podmiotów w sektorze prywatnym spadła o 3,4% w roku 2017 w stosunku do roku 2014, i o 3,4% w 2022 r. w stosunku do roku 2017. Natomiast analiza danych za rok 2022 w stosunku do roku 2014 pokazuje spadek o 6,7%. Inaczej ma się natomiast sytuacja w gminie wiejskiej Włocławek i w gminie Fabianki. W analizowanych okresach w gminie wiejskiej Włocławek nastąpił przyrost podmiotów w sektorze prywatnym o 18,1% i 4,7%, a w gminie Fabianki o 16,9% i 4,0%.

RYСУNEK 12. DYNAMIKA ZMIAN LICZBA PODMIOTÓW W SEKTORZE PRYWATNYM WE WŁOCLAWKU ORAZ W GMINACH FABIANKI I WŁOCLAWEK W LATACH 2017–2014, 2022–2017 I 2022–2014

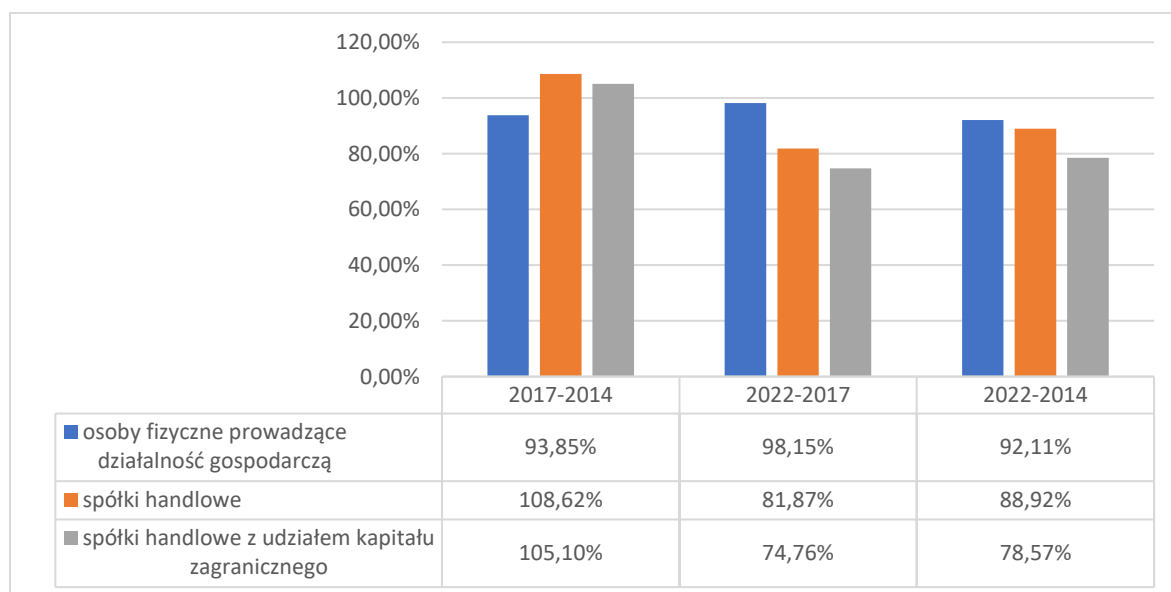
ŹRÓDŁO: GUS/BDL

Analizując dane nt. liczby podmiotów prywatnych wg formy prawnej można zauważyć we Włocławku istotny spadek liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W roku 2017, w stosunku do roku 2014, odnotowano spadek o 6,15%. Natomiast w roku 2022, w stosunku do roku 2017, odnotowano spadek o 1,85%. Dane z roku 2022, w stosunku do roku 2014 pokazują, że spadek osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą był równy prawie 9%.

Inaczej prezentują się dane porównawcze w przypadku spółek handlowych i spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego za lata 2014–2017. Z danych bezwzględnych wynika, że w roku 2017, w odniesieniu do roku 2014 nastąpił przyrost ww. podmiotów. Przyrost ten wyniósł odpowiednio 8,62% i 5,10%. Niemniej jednak, w kolejnych analizowanych latach nastąpił spadek wartości wskaźnika. Dynamika zmian, liczona rok 2022 do roku 2017, pokazuje, że dla spółek handlowych wartość wskaźnika spadła odpowiednio o 19,13% oraz o 26,24%.

Pełny obraz sytuacji gospodarczej ukazują dane porównawcze dla roku 2022 i 2014. W tym przypadku należy stwierdzić, że wszystkie analizowane powyżej wskaźniki uzyskały wartości ujemne. Liczba osób fizycznych spadła o 8,89%, spółek handlowych o 12,08%, a spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego o 22,43%.

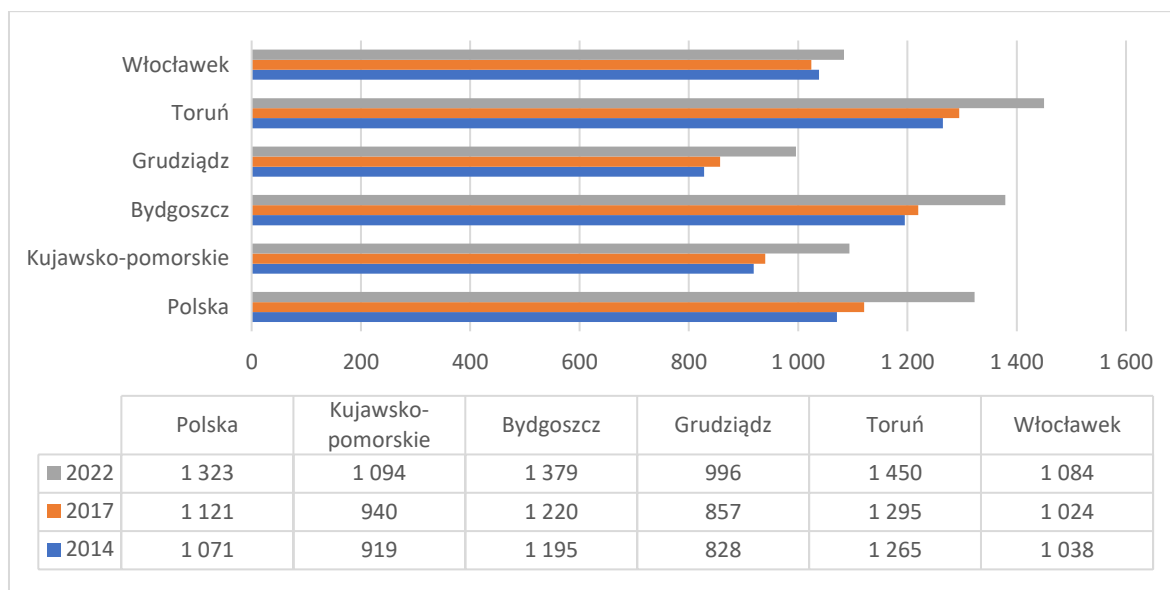
RYСУNEK 13. LICZBA PODMIOTÓW W SEKTORZE PRYWATNYM WE WŁOCŁAWKU WG FORMY PRAWNEJ – DYNAMIKA ZMIAN

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

Wskaźniki oceniające potencjał gospodarczy we Włocławku zestawiono z danymi dla miast na prawach powiatu z województwa kujawsko-pomorskiego oraz wartościami dla województwa i kraju. W odniesieniu do liczby podmiotów w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców miasto Włocławek wypadło w tym porównaniu umiarkowanie. W 2022 roku na 10 tys. mieszkańców we Włocławku przypadało 1 084 podmioty, co było wartością niższą od największych ośrodków miejskich województwa, tj. Torunia (1 450) i Bydgoszczy (1 379). Włocławek wypadł natomiast zdecydowanie korzystniej na tle Grudziądza (996) oraz nieznacznie odbiegał dla wartości wskaźnika liczonego dla województwa (wartość wskaźnika dla województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 1 094).

RYСУNEK 14. PODMIOTY W REJESTRZE REGON NA 10 TYS. LUDNOŚCI – ANALIZA PORÓWNAWCZA

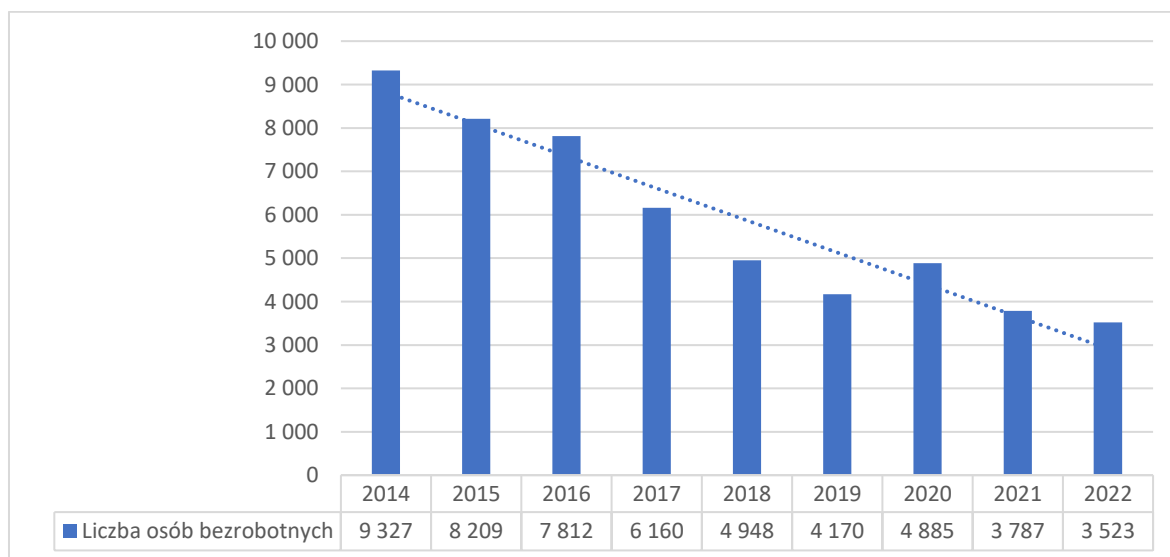

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

W okresie od 2014 do 2022 roku we Włocławku odnotowano znaczną skalę spadku liczby osób bezrobotnych. Wg danych GUS w 2014 roku na terenie miasta było 9 327 bezrobotnych, natomiast w 2022 roku 3 523 osoby pozostawały bez pracy. Aktualne dane oraz analizy wskazują na dalszy dynamiczny spadek liczby osób bezrobotnych. Wg statystyk PUP Włocławek w sierpniu 2023 roku we Włocławku były zarejestrowanych 3 354 osoby bezrobotne.

Warto zauważyć, że w 2020 r. nastąpił gwałtowny wzrost liczby osób bezrobotnych względem roku 2019. W 2020 we Włocławku było zarejestrowanych 4 885 osób, przy 4 170 osobach bezrobotnych zarejestrowanych w roku 2019. Należy wziąć pod uwagę, że rok 2020 przebiegał pod znakiem pandemii COVID-19, a w związku z tym z lockdownem gospodarki, ograniczeniem działalności wielu branż, m.in. branży gastronomicznej, fitness czy hotelarskiej. Sytuacja na rynku pracy wróciła do normy w 2021 roku, co również ma swoje odzwierciedlenie w liczbach bezwzględnych.

RYСУNEK 15. LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH WE WŁOCŁAWKU W OKRESIE OD 2014 DO 2022 ROKU

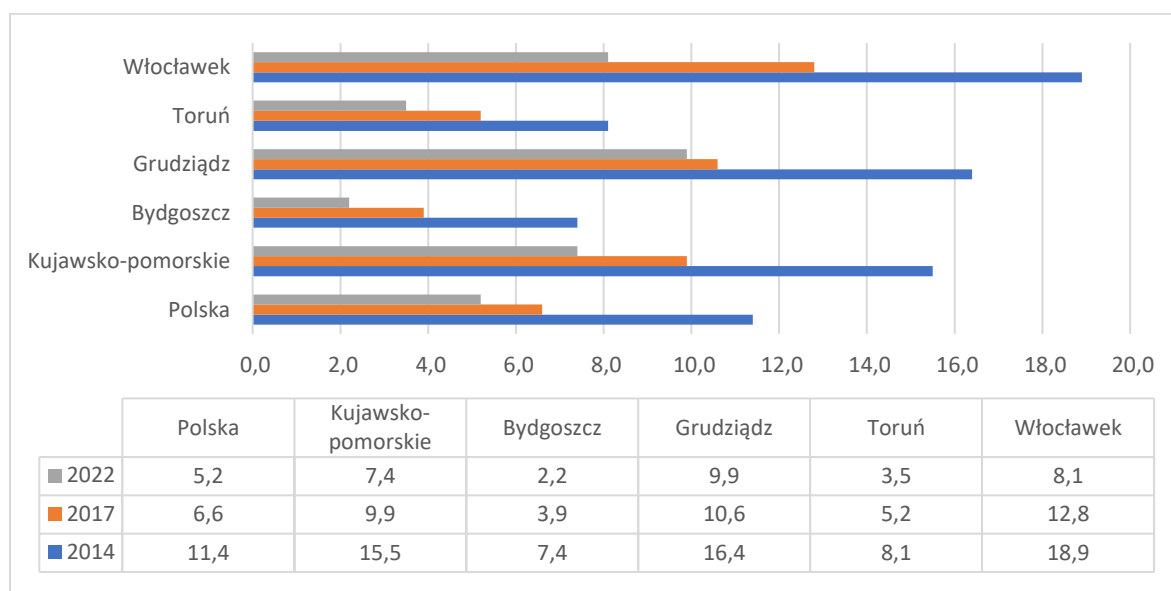
ŹRÓDŁO: GUS/BDL

W ciągu analizowanego okresu, tj. lat od 2014 do 2022 roku odnotowano dynamiczny spadek bezrobocia w skali całego kraju. Na koniec 2022 roku wg danych GUS we Włocławku odnotowano najwyższy na tle porównywanych jednostek terytorialnych wskaźnik stopy bezrobocia rejestrowanego (8,1%). W największych miastach województwa w 2022 r. odnotowano znacznie niższą stopę bezrobocia, w Toruniu 3,5%, w Bydgoszczy 2,2%.

Warto zwrócić uwagę również na dużo wyższą dynamikę spadku bezrobocia we Włocławku względem Grudziądza (spadek o 57,14% we Włocławku, przy spadku o 39,63% w Grudziądzu). Należy podkreślić również fakt, że dynamika spadku ww. wskaźnika na etapie ewaluacji śródkresowej we Włocławku i Grudziądzu, tj. w roku 2017, we Włocławku i Grudziądzu była na bardzo zbliżonym poziomie – 32,28% we Włocławku oraz 35,36% w Grudziądzu.

Dlatego też zmiany związane ze spadkiem bezrobocia we Włocławku należy postrzegać zdecydowanie pozytywnie, pomimo zmiany w demografii miasta (ubytek ludności w wieku produkcyjnym w naturalny sposób wpływa na ubytek osób bezrobotnych).

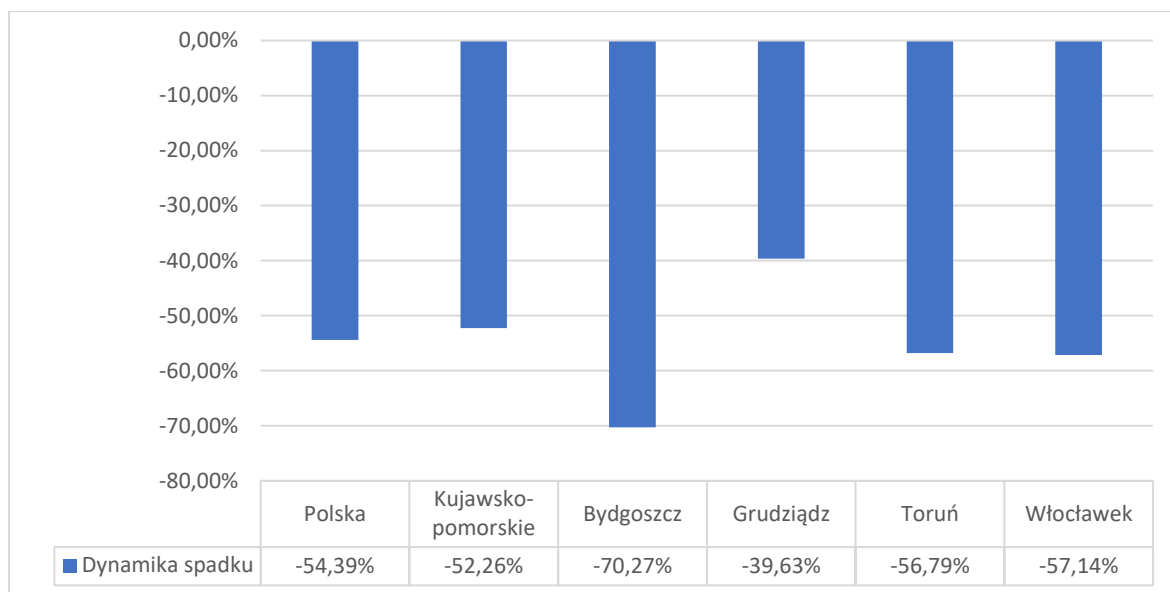
RYSUNEK 16. STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2010, 2017 I 2022 ROKU – ANALIZA PORÓWNAWCZA

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

RYСУNEK 17. DYNAMIKA SPADKU BEZROBOCIA W OKRESIE OD 2014 I 2022 ROKU – ANALIZA PORÓWNAWCZA

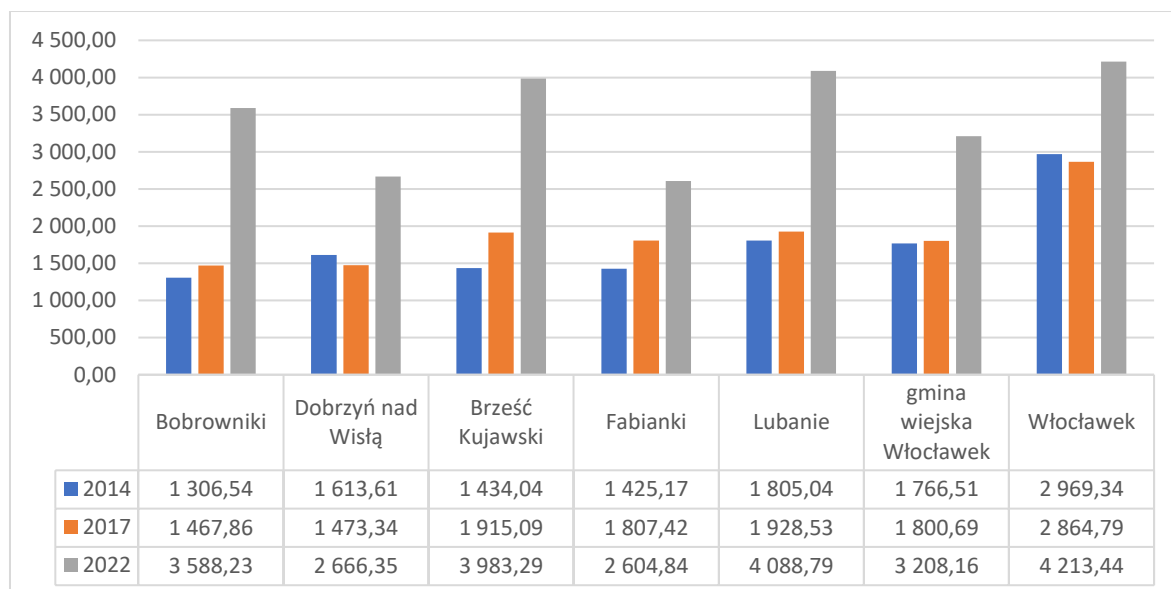

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

Przemiany demograficzne oraz gospodarcze w istotny sposób wpływały na „ekonomię” jednostek terytorialnych, czego przejawem były zmiany w dochodach własnych gmin. Włocławek w porównaniu do gmin sąsiadujących posiadał wyższe dochody własne w przeliczeniu na mieszkańca. Dane GUS podają, że w 2022 roku na jednego mieszkańca dochody własne we Włocławku wynosiły 4 213,44 zł. W pozostałych, porównywanych jednostkach, jedynie w gminie Lubanie wartość wskaźnika przekroczyła 4 tys. zł.

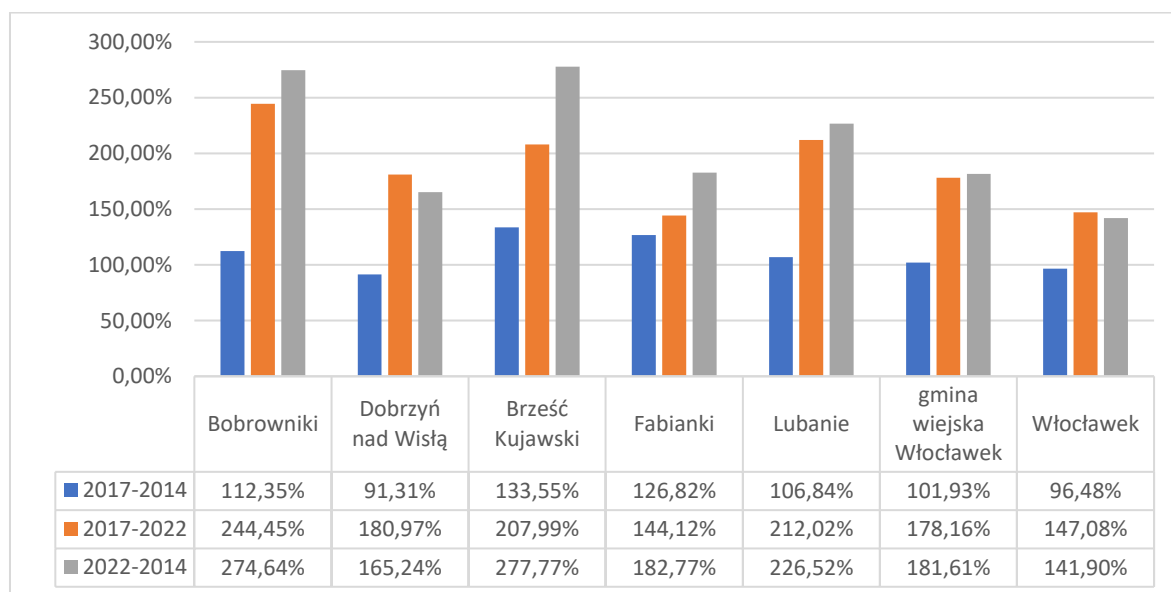
W porównaniu do gmin ościennych dochody własne w przeliczeniu na jednego mieszkańca Włocławka, w okresie 2014–2022, rosły zdecydowanie wolniej. Zaobserwowano różnorodną skalę zmian wartości dochodów własnych gmin w przeliczeniu na mieszkańca. We Włocławku, w okresie od 2014–2022, odnotowano wzrost wartości wskaźnika o 41,9%. Widoczny był jednocześnie znaczny przyrost dochodów własnych gmin, do których migrują mieszkańcy Włocławka. W gminie Fabianki wzrost dochodów własnych na mieszkańca wyniósł 82,77%, w gminie Włocławek 81,61%.

RYСУNEK 18. DOCHODY WŁASNE GMIN W WŁOCŁAWKU ORAZ W OTOCZENIU FUNKCJONALNYM W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA W 2014, 2017 I 2022 ROKU

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

RYСУNEK 19. DYNAMIKA WZROSTU DOCHODÓW WŁASNYCH GMIN Z OTOCZENIA FUNKCJONALNEGO WŁOCŁAWKA OD 2014 DO 2022 ROKU

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

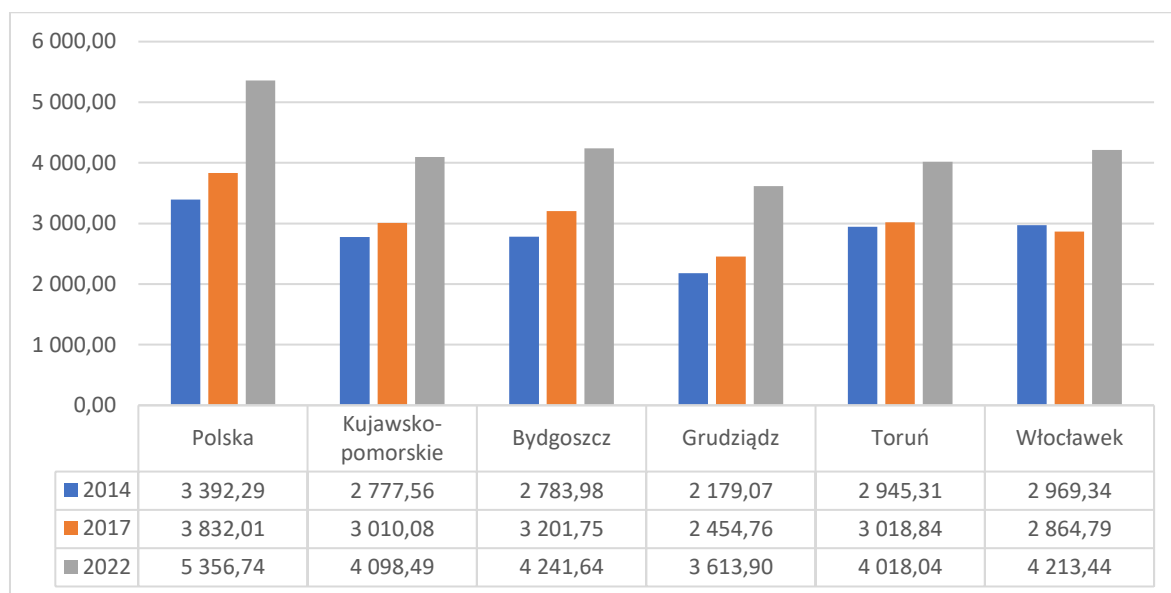
Dane dot. dochodów własnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca Włocławka warto zestawić z danymi z największych miast województwa kujawsko-pomorskiego. Na tle Grudziądza, Torunia i Bydgoszczy Włocławek wypada korzystnie. W 2022 r. we Włocławku wartość wskaźnika wyniosła 4 213,44 zł i była wyższa niż w Toruniu o prawie 200 zł na mieszkańca, w Grudziądzu prawie o 600 zł i prawie 115 zł niż w województwie kujawsko-pomorskim. Na tle największych miast w województwie kujawsko-pomorskim, w 2022 r., wartość wskaźnika jedynie lepiej wypadła w Bydgoszczy, gdzie wartość dochodów własnych na jednego mieszkańca wyniosła 4 241,64 zł, tj. 28,20 zł więcej niż we Włocławku.

Warto jednak zauważyć, że wartość wskaźnika liczona dla Polski była ponad 1 140 zł wyższa niż we Włocławku.

Zauważalne jest odwrócenie trendu spadkowego od roku 2017. Włocławek jako jedyna z jednostek referencyjnych miała mniejszą wartość wskaźnika niż w roku bazowym, tj. w roku 2014. Odwrócenie ww. trendu jest bardzo korzystne dla Włocławka.

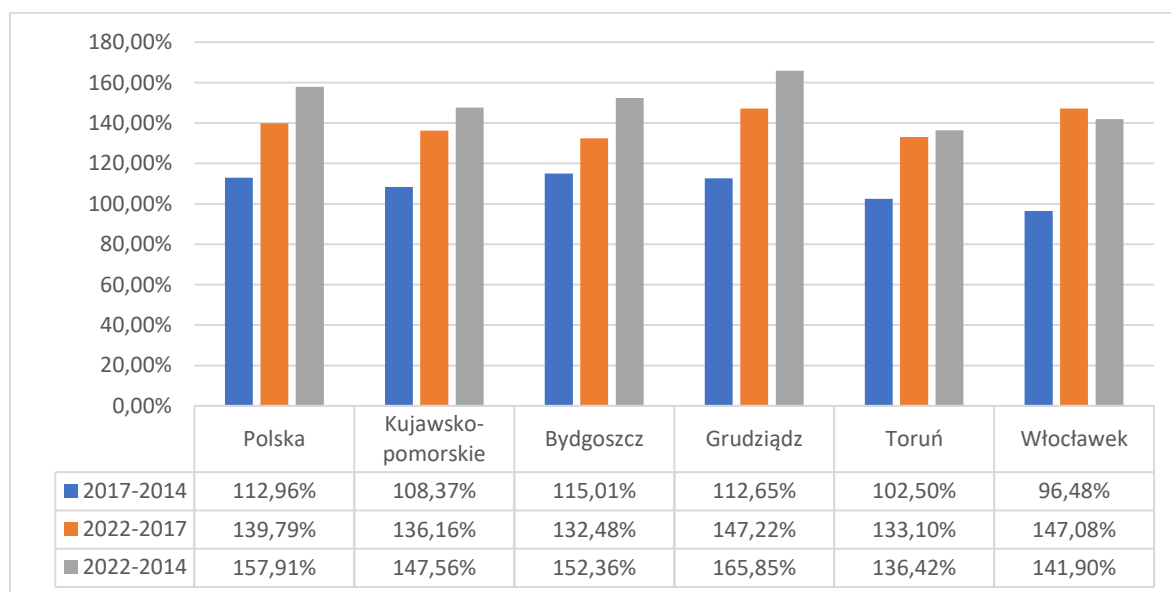
We Włocławku widoczna była przede wszystkim wolniejsza dynamika wzrostu dochodów własnych w przeliczeniu na mieszkańca. W 2022 r., względem roku 2014, nastąpił przyrost o 41,9%. Niższa dynamika, w analizowanym okresie, została odnotowana jedynie w Toruniu – 36,42%.

RYSUNEK 20. DOCHODY WŁASNE GMIN W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA W 2014, 2017 I 2022 ROKU – ANALIZA PORÓWNAWCZA

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

RYSUNEK 21. DYNAMIKA WZROSTU DOCHODÓW WŁASNYCH GMIN W LATACH 2022–2014, 2022–2017, 2017–2014 ROKU – ANALIZA PORÓWNAWCZA

ŹRÓDŁO: GUS/BDL

3. PODSTAWOWE PROBLEMY I ANALIZA SWOT

Ocena zapisów diagnozy dotyczących mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń stanowi podsumowanie „części diagnostycznej” Strategii. Poniżej przedstawiono odniesienie do poszczególnych czynników wpływających na sytuację strategiczną miasta, uwzględniając aktualną sytuację społeczno-gospodarczą miasta i jego otoczenia. Wskazano jednocześnie „nowe” wyzwania (problemy i potencjały).

Analiza SWOT w Strategii stanowi ważne narzędzie w procesie planowania strategicznego, bowiem jest ona tzw. diagnozą prospektywną. Diagnoza prospektywna łączy część diagnostyczną, opracowaną na podstawie wiedzy o stanie zastanym a częścią prognostyczną (strategiczną), opracowaną na podstawie projekcji stanu docelowego gminy.

Analiza SWOT obejmowała analizę:

- **mocnych stron**, tj. uwarunkowań wewnętrznych (endogenicznych), czyli elementów rzeczywistości mających pozytywny charakter z punktu widzenia przyszłego rozwoju miasta,
- **słabych stron**, tj. uwarunkowań wewnętrznych o negatywnym charakterze,
- **szans**, tj. uwarunkowań zewnętrznych (egzogenicznych) o charakterze pozytywnym. Jako szanse uwzględnione zostały te zagadnienia, których źródła leżą poza obszarem miasta lub poza zakresem kompetencji władz działających na jego obszarze,
- **zagrożeń**, tj. uwarunkowań zewnętrznych mających negatywny wpływ na dalszy rozwój miasta (niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej).

Analiza SWOT pozwoliła zdefiniować, które z mocnych stron i szans mają szczególne znaczenie dla rozwoju Włocławka i powinny zostać wyeksponowane/wykorzystane, a które słabe strony oraz zagrożenia należy eliminować.

Analizując treść zapisów analizy SWOT należy zauważyć, iż właściwie określono mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia. Wskazane czynniki charakteryzowały się wysoką trafnością i aktualnością. W ostatnich miesiącach coraz wyraźniej na nastrojach społecznych i zdolnościach ekonomicznych mieszkańców odbija się inflacja. Może być ona szczególnie groźna dla biedniejszej części społeczeństwa, np. seniorów, a także dla podtrzymania wzrostu gospodarczego.

TABELA 1. OCENA AKTUALNOŚCI ANALIZY SWOT

Zapisy diagnozy	Ocena aktualności zapisów, propozycje zmian wraz z uzasadnieniem
MOCNE STRONY MIASTA WŁOCŁAWEK	
NAJWAŻNIEJSZE	
Centralne położenie na mapie kraju i dostępność komunikacyjna: Wisła, sąsiedztwo autostrady A1 z dwoma węzłami Włocławek Północ (Brzeziny) i Włocławek Zachód (Pikutkowo), drogi krajowe nr 91, nr 62 i nr 67, linia kolejowa nr 18 relacji Kutno–Toruń	Tak Położenie miasta nie uległo zmianie i nadal stanowi jeden z głównych atutów miasta. Bliskość autostrady i dróg krajowych jest bardzo ważna z punktu widzenia przyciągania inwestycji oraz rozwoju logistyki. Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że bliskość większych ośrodków miejskich, np. Torunia, może stanowić istotną konkurencję. Zarówno pod kątem przyciągania nowych mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów.

Zapisy diagnozy	Ocena aktualności zapisów, propozycje zmian wraz z uzasadnieniem
Zasoby terenów inwestycyjnych, w tym objętych Pomorską Specjalną Strefą Ekonomiczną oraz dobra infrastruktura techniczna w zakresie nośników energii i sieci przesyłowych	Częściowo Tereny inwestycyjne są zasobem ograniczonym. Dlatego też w granicach Włocławka kurczą się. Stanowi to barierę do lokowania nowych inwestycji. Potencjałem inwestycyjnym dysponują natomiast gminy okalające Włocławek. Bliskość terenów inwestycyjnych stanowi szansę dla rozwoju samego miasta.
Rozwinięta struktura przemysłowa oraz tradycje przemysłowe miasta (szczególnie w branżach: chemicznej - Anwil SA, Indorama Ventures Poland, metalowej - DRUMET Liny i Druty Sp.z.o.o., precyzyjnej - Wika Polska Sp. z.o.o. i spożywczej - Rieber Foods Polska S.A., Run Chłodnia Sp.z.o.o.), a także dostępna baza surowcowa	Tak Struktura przemysłowa oraz tradycje przemysłowe nie uległy istotnym zmianom. Niektóre firmy (np. Anwil) w sposób jednoznaczny kojarzą się z miastem (np. drużyna koszykówki), co ma znaczenie dla budowania marki miasta oraz wzrostu jego rozpoznawalności.
ISTOTNE	
Walory przyrodniczo-krajobrazowe (Zalew Włocławski, lasy Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego, jeziora Czarne i Wikaryjskie, rzeki, głównie Wisła i Zgłowiączka z obszarami Natura 2000)	Tak Walory przyrodniczo-krajobrazowe nadal stanowią istotny atut miasta i jego otoczenia. Ww. walory mogą stanowić podstawę do budowania marki turystycznej Włocławka oraz promowania Włocławka jako miasta przyjaznego do zamieszkania.
Istniejące szkoły wyższe, w tym Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa oraz średnie szkoły zawodowe o profilach: elektrycznym, samochodowym, mechanicznym, budowlanym, chemicznym	Tak Istniejące na terenie Włocławka szkoły wyższe stanowią doskonałą alternatywę dla kształcenia w większych ośrodkach miejskich. Jest to propozycja dla osób pracujących lub dla osób, których sytuacja materialna nie pozwala na wyjazd poza granice miasta. Zdecydowanie dobrze należy ocenić również system kształcenia zawodowego we Włocławku.
POZOSTAŁE	
Dobrze rozwinięta infrastruktura kulturalna (w tym Centrum Kultury „Browar B.”, Teatr Impresaryjny im. Włodzimierza Gniazdowskiego, Stara Remiza, Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej) oraz sportowa (w tym Hala Mistrzów oraz nowa pływalnia miejska z lodowiskiem sezonowym, przystań miejska na Zalewie Włocławskim, przystań miejska przy ulicy Piwnej)	Tak Infrastruktura kulturalna i sportowa jest doinwestowana. Stanowi charakterystyczne, rozpoznawalne punkty miasta.
Organizacja znaczących imprez, w szczególności o zasięgu ogólnopolskim: Finał Turnieju Poezji Śpiewanej, Festiwal Zespołów Folklorystycznych, Konkurs piosenek Maryli Rodowicz oraz Festiwal Teatrów Ulicznych „Brukarnia”, Festiwal Włoskiej Muzyki Operowej, Wakacyjny Festiwal Teatrów Dziecięcych zza Granicy, międzynarodowe zawody balonowe, spadochronowe	Tak (dot. szerokiego spektrum imprez) Miasto oferuje mieszkańcom i przyjezdnym różnorodną i bogatą ofertę imprez. Deficyt istnieje w kontekście „wykreowania” imprezy wiodącej. Należy jednak zaznaczyć, że część imprez ma charakter ponadlokalny.
NOWE ZIDENTYFIKOWANE	
	Dobrze rozwinięte i dostępne usługi publiczne w szerokim spektrum, tj. w sferze edukacji, pomocy społecznej, kultury, sportu, rekreacji, ochrony zdrowia.
SŁABE STRONY MIASTA WŁOCŁAWEK	
NAJWAŻNIEJSZE	
Wysokie bezrobocie utrzymujące się na poziomie wyższym niż średnia w województwie kujawsko-pomorskim oraz w kraju, w konsekwencji zubożenie społeczeństwa, ucieczka osób z miasta, szczególnie młodych, rosnące koszty opieki społecznej	Nie Bezrobocie nadal jest wyższe od średniej krajowej i wyraźnie wyższe niż w województwie kujawsko-pomorskim czy w dużych miastach regionu. Warto jednak zwrócić uwagę na dynamikę spadku bezrobocia (w sierpniu 2022 r. wg danych PUP we Włocławku były 3354 zarejestrowane osoby bezrobotne). Skala spadku bezrobocia, w tym dalsze prognozy zmniejszania się liczby bezrobotnych pozwalają na stwierdzenie, że „bezrobocie” przestaje być istotnym problemem miasta w aspekcie długoterminowej polityki rozwoju.

Zapisy diagnozy	Ocena aktualności zapisów, propozycje zmian wraz z uzasadnieniem
Niedostateczna ilość inwestorów tworzących nowe miejsca pracy	Tak W tym miejscu warto doprecyzować, że problem dotyczy w dużej mierze dostępności terenów inwestycyjnych, a nie „proinwestycyjnego” nastawienia miasta.
Nieuregulowany stan prawny części gruntów i obiektów szczególnie dla potrzeb inwestorów i procesów rewitalizacji, głównie w obszarze wschodu przemysłowego i Śródmieścia	Tak Kwestia nieuregulowanego stanu prawnego gruntów i obiektów jest problemem, którego nie uda się rozwiązać w krótkim czasie.
ISTOTNE	
Niedoinwestowana baza szkoleniowa i brak kadry samodzielnych pracowników naukowych we wrocławskich uczelniach wyższych, w tym na potrzeby szkolnictwa technicznego w odniesieniu do potrzeb kształcenia dla nowoczesnej, innowacyjnej gospodarki	Tak (częściowo) Baza szkolnictwa zawodowego została w dużym stopniu zmodernizowana i nie stanowi już bariery w rozwoju miasta, lecz jego atut. Wciąż aktualny pozostaje deficyt kadr samodzielnych pracowników naukowych we wrocławskich uczelniach wyższych.
Brak trzeciej przeprawy przez Wisłę w północnej części miasta i niezadowalająca sieć dróg lokalnych zapewniających połączenia międzysiedlowe i z drogami krajowymi	Częściowo Inwestycja nie została zrealizowana, co istotnie utrudnia komunikację w mieście. Drogi lokalne są stale rozbudowywane, a ich jakość jest poprawiana, rozbudowywane. Należy mieć na względzie, że potrzeby w zakresie ich utrzymania, modernizacji, przebudowy oraz rozbudowy stanowi stałe wyzwanie dla samorządu.
Zdegradowana tkanka mieszkaniowa w obszarze Śródmieścia Wrocławka	Tak Skala degradacji technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej tkanki mieszkaniowej przekracza zdolności miasta do rozwiązania problemu w perspektywie krótkoterminowej.
NOWE ZIDENTYFIKOWANE	
	Depopulacja oraz starzenie się społeczeństwa stanowi istotną barierę w rozwoju miasta.
	W strategii powinno podkreślić się problemy związane z ekologią, w szczególności dot. jakości powietrza atmosferycznego oraz hałasu. Ujęcie problemów środowiskowych jako istotnych powinno w dalszej części dokumentu determinować zaplanowanie odpowiednich działań, np. wpływających na rozwój ekologicznych środków transportu, modernizację systemu grzewczego w rozproszonej zabudowie.
	Istotną kwestią, która powinna znaleźć się w strategii, jest adaptacja do zmian klimatu, w tym kryzys klimatyczny, zmiany klimatyczne i deficyt wody, wzrost zagrożeń wywołanych zmianami klimatu. Kryzys klimatyczny dotyczy zjawiska globalnego, aczkolwiek skutki odczuwane są lokalnie. Oznacza to konieczność realizacji działań, które pozwolą przygotować i zaadaptować się do zmian klimatu m.in. poprzez oszczędzanie wody, jej retencję, zmianę sposobu jej używania, np. obieg zamknięty.
SZANSE DLA MIASTA WŁOCŁAWEK	
NAJWAŻNIEJSZE	
Możliwość wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania, w tym środków unijnych w perspektywie finansowej 2014–2020, w których mocno akcentuje się rozwój innowacyjności gospodarki i badań naukowych oraz ich komercjalizacji, a także wsparcie procesów rewitalizacji w miastach	Tak (częściowo) Miasto nadal może korzystać ze środków unijnych przypisanych do perspektywy unijnej na lata 2014–2020. Należy jednak wskazać, że w chwili obecnej zdecydowana część środków unijnych z nowej perspektywy pozostaje „zamrożona”.
Budowa autostrady A1, w sąsiedztwie Wrocławka, a szczególnie odcinka Toruń–Kowal	Tak

Zapisy diagnozy	Ocena aktualności zapisów, propozycje zmian wraz z uzasadnieniem
	Autostrada A1 to istotny atut w kontekście atrakcyjności inwestycyjnej miasta oraz w kontekście dostępności komunikacyjnej miasta dla nowych mieszkańców.
Specjalne Strefy Ekonomiczne w Polsce z przedłużeniem ich funkcjonowania po 2020 roku szczególnie w obszarach o wysokim bezrobociu	Nie Obecnie brak jest ograniczeń co do lokowania nowych inwestycji i wsparcia publicznego w kraju.
ISTOTNE	
Wzrost zainteresowania turystyką aktywną, zdrowym stylem życia i „zdrową” żywnością w kraju i na świecie, ale również w regionie kujawsko-pomorskim	Tak (częściowo) Jak pokazują doświadczenia wybranych regionów i przestrzeni, w Polsce nastąpiło istotne zainteresowanie „spędzaniem` wolnego czasu” w formie aktywnej. Rośnie potencjał nabywczy „przeciętnego Polaka”, ale jednocześnie konkurencja o klientów. W zestawieniu z atrakcyjnymi terenami turystycznymi wokół Włocławka wskazany trend może stać motorem rozwojowym miasta.
POZOSTAŁE	
Projekt budowy elektrowni wodnej na Wiśle poniżej Włocławka	Tak Do chwili obecnej elektrownia nie powstała. Jej budowa pozytywnie wpłynie na „dostęp do zasobów wody”, w tym podniesie atrakcyjność rekreacyjną miasta. Niemniej jednak budowa elektrowni może mieć wysokie koszty środowiskowe.
NOWE ZIDENTYFIKOWANE	
	Napływ uchodźców z Ukrainy oraz migrantów z krajów państw trzecich jako potencjał rynku pracy.
	Wzmocnienie potencjału demograficznego miasta poprzez napływ uchodźców z Ukrainy oraz migrantów z krajów państw trzecich.
	Niższe ceny nieruchomości niż w większych ośrodkach w regionie. Jest to szansa do przyciągnięcia nowych mieszkańców, którzy przy dobrej dostępności komunikacyjnej mogą wybrać Włocławek jako miejsce zamieszkania.
ZAGROŻENIA DLA MIASTA WŁOCŁAWEK	
NAJWAŻNIEJSZE	
Niestabilność przepisów prawnych	Tak Negatywny wpływ szczególnie na sektor prywatny.
Silna konkurencja toruńsko-bydgoskiego układu metropolitalnego oraz innych dużych miast (np.: Warszawa, Poznań, Gdańsk), która będzie przyciągać inwestycje, zasoby ludzkie, działalność edukacyjną i naukową wyższych uczelni	Tak Zdecydowanie największe zagrożenie w kontekście „wysysania” zasobów kapitału ludzkiego oraz konkurencji o inwestycje, zarówno publiczne, jak też prywatne.
Wysokie koszty pracy (duże obowiązkowe świadczenia)	Tak Wysokie koszty pracy mogą być jedną z barier „wzrostu wynagrodzeń” oraz przyczyną „szarej strefy”. Ponadto dynamicznie wzrastają koszty płacy minimalnej, co może mieć znaczenie dla najmniejszych przedsiębiorców.
ISTOTNE	
Nieadekwatność środków przekazywanych przez Państwo w stosunku do zadań przydzielanych samorządom, szczególnie w zakresie oświaty i pomocy społecznej	Tak Prognozować można, że wzrośnie szczególnie obciążenie budżetu miasta w sferze oświatowej (zmniejszająca się liczba uczniów) i pomocy społecznej (wzrost problemów pośrednio związanych ze starzeniem się społeczeństwa, np. długotrwałej choroby, niepełnosprawności, usług opiekuńczych, samotności osób starszych).
Starzejące się społeczeństwo miasta (w tempie szybszym niż województwo i kraj)	Tak Problemy demograficzne powinny zostać ujęte w słabych stronach (jako cecha wewnętrzna miasta). Czynniki te chociaż jest ogólnopolski został wskazany jako nowa, zidentyfikowana słaba strona. Ponadto wraz ze starzejącym

Zapisy diagnozy	Ocena aktualności zapisów, propozycje zmian wraz z uzasadnieniem
	się społeczeństwem równolegle postępuje depopulacja społeczeństwa wynikająca z odpływu młodych osób do gmin ościennych.
POZOSTAŁE	
Wysoka biurokracja i niski poziom zaufania społecznego	Częściowo Zaufanie społeczne na poziomie lokalnym jest na stosunkowo dobrym poziomie, co potwierdzają frekwencje wyborcze oraz wyniki wyborów. Mieszkańcy miasta zauważają pozytywne zmiany w swoim otoczeniu, choć z reguły „wolniej” niż te zmiany następują. Niski jest natomiast poziom zaufania do polityków szczebla centralnego, co potwierdzają „różnego rodzaju” sondaże dot. grup zaufania społecznego. Ponadto duża część decyzji wynika z narzuconych procedur, co wydłuża proces uzyskiwania decyzji/odpowiedzi/pozwoleń etc.
NOWE ZIDENTYFIKOWANE ELEMENTY	
	Mniejszy dostęp do środków unijnych w nowej perspektywie unijnej.
	Epidemie występujące na świecie i związane z tym ograniczenie zaufania społecznego i lockdowny gospodarki.
	Niestabilna sytuacja geopolityczna, w tym wojna w Ukrainie i Bliskim Wschodzie.
	Rosnące ceny energii oraz paliw kopalnych.
	Wysoka inflacja.
	Niestabilna sytuacja geopolityczna, w tym wojna na Ukrainie.
	Trudności w asymilacji dużej liczby uchodźców z Ukrainy oraz migrantów z krajów państw trzecich wynikające m.in. z różnic kulturowych, barier językowych, itp.

Ocena ex post

Syntetyczna ocena analizy SWOT przeprowadzona w oparciu o następujące kryteria ewaluacyjne: skuteczność, efektywność, użyteczność i trwałość została zaprezentowana w poniższej tabeli. Ocena wskazuje na wysoką kompletność treści, trafność oraz wewnętrzną spójność.

TABELA 2. SYNTETYCZNA OCENA DIAGNOZY STRATEGICZNEJ W SKALI 1 DO 5

Kryterium	Syntetyczna ocena
Skuteczność	Ocena 4,5 Analiza SWOT została opracowana adekwatnie do zidentyfikowanych problemów. Na podstawie zidentyfikowanych problemów oraz analizy SWOT zostały zdefiniowane cele oraz działania. Analizę, w przyszłości, należy uzupełnić o aspekty środowiskowe, w tym wynikające z kryzysu klimatycznego, transformacji energetycznej oraz związane z gospodarką o obiegu zamkniętym. Ponadto w ramach identyfikacji czynników rozwojowych do analiz SWOT należy również uwzględnić aktualną sytuację społeczno-gospodarczą oraz skutki ostatnich wydarzeń w otoczeniu (COVID, wojna w Ukrainie, działania wojenne na Bliskim Wschodzie, wysoka inflacja).
Efektywność	Ocena 4,5

Kryterium	Syntetyczna ocena
	Poszczególne czynniki analizy SWOT zostały przełożone na cele i działania. Cele i działania zostały w większości zrealizowane lub są w trakcie realizacji (charakter ciągły). Widoczny jest pozytywny trend w większości wskaźników opisujących sposób realizacji części strategicznej dokumentu.
Użyteczność	Ocena 4,5 Poszczególne czynniki analizy SWOT zostały trafnie zidentyfikowane. Zidentyfikowane czynniki stanowiły „most” pomiędzy diagnozą a częścią strategiczną (diagnoza perspektywna).
Trwałość	Ocena 4,5 Zidentyfikowane czynniki są w większości aktualne, pojawiły się nowe, które należy uwzględnić w procesie tworzenia dokumentów strategicznych. Niemniej jednak trzeba mieć na względzie, że tego typu analizy mają charakter dynamiczny (tj. powinny być aktualizowane na bieżąco).

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE.

Prezentowane w dokumencie Strategii podsumowanie diagnozy (analiza SWOT) stanowi materiał kompleksowy. Poza nielicznymi kwestiami wymagającymi uzupełnienia całościowa ocena jest pozytywna. Z uwagi na to, że diagnoza jest dokumentem dynamicznym w procesie jej ponownego opracowania, bądź aktualizacji należy uwzględnić czynniki wynikające ze zdarzeń społeczno-gospodarczych zarówno wewnątrz miasta oraz w otoczeniu bliższym i dalszym.

4. OCENA OSIĄGNIĘCIA WIZJI ORAZ REALIZACJI CELÓW I ZADAŃ STRATEGII

4.1. OCENA OSIĄGNIĘCIA WIZJI MIASTA

Wizja wypracowana w procesie prac nad Strategią Rozwoju Miasta Włocławek 2020+ została sprecyzowana następująco:

Włocławek 2020+ to:

Silny ośrodek regionalny, nowoczesny ośrodek przemysłowy i politechniczny oraz szkolnictwa zawodowego, miasto o wysokiej jakości życia z flagowymi imprezami w zakresie sportu i kultury, miasto społeczeństwa obywatelskiego.

W badaniu ewaluacyjnym dokonano oceny poszczególnych elementów składowych wizji. W ocenie uwzględniono fakt, że okres realizacji Strategii minął, co oznaczało podsumowanie zrealizowanych działań. Ma to szczególne znaczenie w kontekście kontynuacji bądź zmiany planowania strategicznego we Włocławku. Oceny dokonano na podstawie analizy realizacji celów i działań zapisanych w Strategii oraz stopnia osiągnięcia wskaźników. Ponadto istotnym elementem oceny wizji były badania jakościowe.

Ocena poszczególnych składowych wizji bazuje na 5 stopniowej skali ocen, w której:

- 1 – oznacza stan niezrealizowany (niewskazujący, że będzie osiągnięty),
- 2 – w małym stopniu realizowany (w małym stopniu wskazujący, że będzie osiągnięty),
- 3 – w średnim stopniu zrealizowany (w średnim stopniu wskazujący, że będzie osiągnięty),
- 4 – w dużym stopniu zrealizowany (w dużym stopniu wskazujący, że będzie osiągnięty),
- 5 – zrealizowany (wskazujący, z dużym prawdopodobieństwem, że zostanie osiągnięty).

TABELA 3. OCENA STOPNIA „OSIĄGANIA” STANU OPISANEGO W WIZJI WŁOCŁAWKA 2020+

Element wizji	Ocena	Stopień realizacji, uzasadnienie, propozycja zmiany
Silny ośrodek regionalny	3,5	<p>Włocławek nie jest liderem regionu. Dużo silniejszą pozycję mają Toruń i Bydgoszcz. Widać również, że dysproporcja w rozwoju pomiędzy Włocławkiem a Bydgoszczą czy Toruniem powiększa się. Potwierdzeniem tego są dane statystyczne dot. demografii, rynku pracy oraz sfery gospodarczej.</p> <p>Pomimo niesprzyjających warunków w otoczeniu na terenie miasta funkcjonują duże firmy (np. Anwil, WIKA, Indorama, DGS, Geberit, Radpak), które są rozpoznawalne na rynku krajowym.</p>

Element wizji	Ocena	Stopień realizacji, uzasadnienie, propozycja zmiany
		<p>Firmy te stanowią motor napędowy rozwoju gospodarczego miasta.</p> <p>Podsumowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Włocławek jest słabszy od Torunia i Bydgoszczy, • Polityka regionalna sprzyja polaryzacji względem większych ośrodków, • Istnieją deficyty silnych/dużych „przedsiębiorstw”, • Na obszarze miasta funkcjonują firmy, które są rozpoznawalne na rynku krajowym. Firmy te są motorem napędowym rozwoju gospodarczego miasta, • Miasto posiada „ofertę” inwestycyjną (potencjał do lokowania nowych firm), jednak zasób terenów inwestycyjnych jest ograniczony.
Nowoczesny ośrodek przemysłowy	3,0	<p>We Włocławku jest kilka dużych podmiotów, przedsiębiorstwa się rozwijają, powstają również nowe, sporo firm inwestuje w nowe technologie. Przemysł rozwija się szybciej w gminach ościennych, głównie ze względu na brak terenów inwestycyjnych na terenie Włocławka. Należy zwrócić również uwagę na spadek liczby firm funkcjonujących w branżach kluczowych dla miasta (chemicznej, spożywczej i precyzyjnej).</p> <p>Podsumowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We Włocławku są firmy, które inwestują i się rozwijają, jest jeszcze spory potencjał w tym zakresie, • Występuje niedostatek terenów pod duże inwestycje, • Deficyt terenów inwestycyjnych może być uzupełniany przez zasoby gmin ościennych, • Spadek liczby firm w branżach kluczowych, • Nie powstał klaster chemiczny, • Nie powołano „grupy ambasadorów”.
Nowoczesny ośrodek politechniczny oraz szkolnictwa zawodowego kształcący zgodnie z potrzebami rynku pracy.	4,5	<p>Włocławek to silny ośrodek kształcenia zawodowego zarówno na poziomie szkół średnich, jak i wyższych. Nie jest natomiast ośrodkiem politechnicznym. Koncepcja utworzenia ośrodka politechnicznego nie została zrealizowana.</p> <p>Zmiany dot. szkolnictwa są w trakcie. Istnieją w regionie zarówno publiczne, jak i prywatne uczelnie, coraz częściej otwierane są klasy profilowane, uczelnie przekwalifikowują się na kształcenie praktyczne (techniczne). PANS i KSW tworzą kierunki inżynierskie, współpracują z przedsiębiorcami miejscowymi i dostosowują swój program kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.</p> <p>Dobrze postrzegane jest szkolnictwo zawodowe na poziomie szkół średnich, które kształcą w kierunku potrzeb rynku lokalnego, w kooperacji z PUP-em oraz Powiatową Radą Zatrudnienia. Organizowane są różne staże dla uczniów również na terenie kraju, w szkołach na miejscu są również</p>

Element wizji	Ocena	Stopień realizacji, uzasadnienie, propozycja zmiany
		<p>umiejscowione ośrodki egzaminacyjne, przez co uczniowie nie muszą wyjeżdżać poza granice miasta, aby zdać egzamin. Tworzone są klasy patronackie.</p> <p>Podsumowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szkolnictwo zawodowe jest na dobrym poziomie, • Tworzone są klasy patronackie, • Widoczna jest współpraca urzędów z przedsiębiorcami, • W zakresie tworzenia ośrodka politechnicznego należy stwierdzić, iż jest dobre zaplecze na poziomie szkół średnich i PANS oraz KSW, dostosowywana jest oferta kształcenia o kierunki inżynierskie, co może stać się bazą do utworzenia ośrodka politechnicznego. Brakuje natomiast kadry akademickiej do kształcenia na kierunkach inżynierskich.
<p>Miasto zrównoważonego rozwoju, przyjazne do życia, o wysokiej jakości usług społecznych:</p>	4,5	<p>Podejmowane są szerokie działania w zakresie „jakości życia”, ale na obecną chwilę nie wszystko udało się zrealizować. Jest sporo miejsc rozrywek, w ostatnim okresie nastąpił dynamiczny rozwój placówek kulturalnych dla mieszkańców.</p> <p>Do ośrodków życia społecznego należy zaliczyć m.in. Centrum Kultury „Browar B.” oraz Teatr Impresaryjny czy ostatnio otwarte Interaktywne Centrum Fajansu – Skarbiec Fajansu, które działają na rzecz mieszkańców. Utworzono Park na Słodowie.</p> <p>Miasto jest przyjazne do życia, ze względu na dostępność żłobków, przedszkoli, szkół, również sfery kulturalnej (kino, teatr), infrastruktury sportowej oraz otoczenia jezior i lasów. Na miejscu dostępna jest infrastruktura zdrowotna m.in. szpital wojewódzki, miejskie przychodnie. W mieście funkcjonuje karta dużej rodziny, karta seniora. Jakość świadczonych usług społecznych jest bardzo dobra. Brak jest natomiast „karty miejskiej”.</p> <p>Proces rewitalizacji cały czas trwa. Wdrażany jest Gminny Program Rewitalizacji.</p> <p>Podsumowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobry dostęp do infrastruktury społecznej, • Miasto prowadzi proces rewitalizacji (w tym w sferze społecznej) zgodnej z Ustawą o rewitalizacji z 2015 roku. Wcześniej rewitalizacja również była prowadzona, jednak w innym zakresie niż obecnie. • Brak „karty miejskiej”, • Instytucje kultury oraz sportu oferują bogatą ofertę zajęć i aktywności dla mieszkańców.
<p>- dobrze rozwiniętej infrastruktury komunikacyjnej</p>	5,0	<p>Działanie ma charakter ciągły. Transport jest na bardzo dobrym poziomie, do tego jest możliwość bezpłatnego dowozu osób niepełnosprawnych, również uczniów do placówek</p>

Element wizji	Ocena	Stopień realizacji, uzasadnienie, propozycja zmiany
i sprawnym systemie transportu publicznego,		<p>edukacyjnych. Ponadto MPK stale podnosi jakość usług oraz taboru. Dodatkowo rozwijane są systemy informacyjne. Niezmiennie, analogicznie jak w większości polskich miast, do poprawy jest stan infrastruktury drogowej.</p> <p>Podsumowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozytywna ocena sfery komunikacyjnej, • Działania MPK mają pozytywny wymiar w zakresie poprawy jakości transportu publicznego, • Stale poprawiana jakość dróg lokalnych.
- wykorzystujące walory turystyczne miejsca, szczególnie zasoby wodne Zalewu Włocławskiego	4,5	<p>Walory turystyczne to duży potencjał miasta i jego otoczenia. Miasto posiada spore zasoby naturalne: Wisła, lasy, jeziora (2 kąpieliska z infrastrukturą o wysokim standardzie). Przebudowano przystań, następuje promocja imprez sportowych, stale rozrasta się sieć ścieżek rowerowych.</p> <p>Podsumowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastąpił przełom w wykorzystaniu potencjału – realizacja działań rewitalizacyjnych (przystanie, bulwary, park), • Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej – rozbudowa sieci ścieżek rowerowych.
- z nowoczesną infrastrukturą kulturalną i sportową,	5,0	<p>Zarówno w obszarze kultury, jak i sportu miasto dysponuje sporą liczbą różnych obiektów. Każda szkoła posiada salę gimnastyczną oraz boisko. W obiektach instytucji kultury i sportu zatrudnieni są animatorzy, którzy organizują zajęcia dla mieszkańców. Sporo jest obiektów, głównie sportowych, które zostały zmodernizowane (wyremontowana hala sportowa, basen, którego remont jest kończony, stadion, siłownie i place zabaw na świeżym powietrzu, też przy szkołach). Infrastruktura kulturalna jest w również na dobrym poziomie.</p> <p>Podsumowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zrealizowano nowe projekty inwestycyjne, m.in. Browar B., Interaktywne Centrum Fajansu – Skarbiec Fajansu, • Infrastruktura jest stale rozbudowywana i modernizowana m.in.: <ul style="list-style-type: none"> ○ obiekty Ośrodka Sportu i Rekreacji – powstanie stadionu piłkarsko-atletycznego, ○ baseny letnie z zapleczem sanitarnym wraz z zagospodarowaniem terenu, ○ infrastruktura sportowa przy obiektach przyszkolnych, ○ przystań przy ul. Płockiej 187 – przyciąga zarówno wodniaków jak i osoby szukające wypoczynku w mieście.

Element wizji	Ocena	Stopień realizacji, uzasadnienie, propozycja zmiany
- wyróżniające się flagowymi imprezami.	4,5	<p>Miasto realizuje dość liczny pakiet imprez. Do tradycyjnych imprez promujących miasto należą: Dni Włocławka, Finał Turnieju Poezji Śpiewanej, Noc Świętojańska, Ogólnopolski Festiwal Folklorystyczny „O Kujawski Wianek”, Ogólnopolski Konkurs Rzeźbiarski dla Dzieci i Młodzieży im. Stanisława Zagajewskiego, Fajans Festiwal, Festiwal Tańca United Session, „Włocławki – Nowa Odsłona”, „Włocławki na koszulce”.</p> <p>Podsumowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duża liczba imprez o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, • Liczne imprezy kulturalne oraz sportowe (w tym koszykówka), • Podjęto decyzję o rozwijaniu imprez flagowych.
Miasto społeczeństwa obywatelskiego – aktywnych i zaangażowanych w jego sprawy mieszkańców.	4,5	<p>Spadek aktywności lokalnej był zauważalny w okresie pandemii COVID-19, wobec czego zrozumiąły jest spadek wybranych aktywności społecznych w tym czasie. Niemniej w tym obszarze zauważalne są pozytywne zmiany. Zdecydowanym potwierdzeniem ww. tezy jest wzrost liczby mieszkańców biorących udział w konsultacjach społecznych. Niewątpliwie przyczyniło się do tego uruchomienie platformy do konsultacji społecznych. Należy również zauważyć, że wzrosła liczba stowarzyszeń i fundacji zarejestrowanych w mieście. Widać wzrost udziału mieszkańców w życiu społecznym. Punkt kontaktowy UM (Kawiarnia Obywatelska „Śródmieście Cafe” utworzona w ramach „Modelowej Rewitalizacji Miast” i kontynuowana w ramach GPR 2018–2028) otworzony na Starym Mieście budzi spore zainteresowanie mieszkańców Włocławka.</p> <p>Podsumowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozytywnie oceniany jest budżet obywatelski, • Wzrasta aktywność społeczna, • Uruchomiono platformę do konsultacji społecznych, • W mieście jest mało podmiotów ekonomii społecznej, choć aktywna jest jedna ze spółdzielni socjalnych a miasto promuje aktywnie działalność w tym zakresie.

Ocena ex post

Syntetyczna ocena wizji odbyła się o następujące kryteria ewaluacyjne: skuteczność, efektywność, użyteczność i trwałość, co zostało zaprezentowane w poniższej tabeli. Ocena wskazuje na wysoką kompletność treści, trafność oraz wewnętrzną spójność.

TABELA 4. SYNTETYCZNA OCENA WIZJI W SKALI 1 DO 5

Kryterium	Syntetyczna ocena
<p>Skuteczność</p>	<p>Ocena 4,0 Zaproponowana wizja to stan docelowy, do którego dążył Włocławek jako wspólnota samorządowa. Osiągnięcie wizji było zadaniem niezwykle trudnym i złożonym. Nie wszystkie elementy wizji zostały osiągnięte. Wciąż Włocławek nie wyrósł na miarę lidera regionu, niemniej jednak sytuacja społeczno-gospodarcza w sposób znaczący się poprawiła. W sposób zdecydowany spadło bezrobocie. Strategia poruszała wiele spraw, które aktualnie są kontynuowane przez odpowiednie wydziały i jednostki, których te sprawy dotyczą. Strategia sama w sobie bardzo mocno kierunkowała się na aspekty związane z rozwojem gospodarczym. Należy wskazać, że wiele spraw gospodarczych nie było zależnych od miasta, a główny wpływ na nie mieli partnerzy. Ponadto część spraw poruszonych w Strategii w sposób znaczący wykracza poza jej horyzont czasowy. Zdecydowana większość celów została osiągnięta. Ma to również odzwierciedlenie we wskaźnikach monitoringowych.</p>
<p>Efektywność</p>	<p>Ocena 4,5 Ocena efektywności polega na ocenie w jaki sposób dążenie do osiągnięcia wizji Strategii przyczyniło się do poprawy sytuacji w mieście. Należy wskazać, że efekty realizowanej Strategii w samym mieście są widoczne. Niemniej jednak w tym obszarze jest wciąż wiele do zrobienia. Przede wszystkim należy skupić się na budowie społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Duży wpływ na efekty osiąganych działań miały aspekty finansowe. Ostatnie lata nie sprzyjały kreowaniu polityki samorządowej ukierunkowanej na rozwój. Przede wszystkim samorządy w Polsce skupiały się na walce z pojawiającymi się problemami (pandemia, wojna w Ukrainie).</p>
<p>Użyteczność</p>	<p>Ocena 4,5 Na podstawie analizy zrealizowanych celów należy stwierdzić, że realizacja Strategii przynosi wymierne korzyści miastu.</p>
<p>Trwałość</p>	<p>Ocena 4,5 Ocena trwałości polega na ocenie, czy rezultaty będą utrzymane w przyszłości. Charakter zrealizowanych celów wskazuje, że ich działania będą utrzymane w przyszłości. Niemniej jednak będą one wymagały dalszych nakładów i rozwoju, w tym angażowania wydatków bieżących do utrzymania powstałej infrastruktury i rozwiązań.</p>

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

4.2. OCENA REALIZACJI CELÓW STRATEGII

W Strategii rozwoju miasta Włocławek 2020+ wyodrębniono następujące cele:

Cel główny: Tworzenie warunków dla powstawania nowych miejsc pracy

Cele strategiczne:

- Cel 1: Kreowanie silnej pozycji miasta na mapie inwestycyjnej kraju,
- Cel 2: Dążenie do innowacyjności i tworzenie klastrów gospodarczych,
- Cel 3: Tworzenie warunków do budowania kadr nowoczesnej gospodarki i ich wykorzystania,
- Cel 4: Dążenie do wzmocnienia atrakcyjności miasta jako miejsca do życia,
- Cel 5: Umacnianie znaczenia sportu, turystyki i rekreacji w rozwoju miasta,
- Cel 6: Kreowanie marki miasta i poczucia tożsamości lokalnej.

Cel główny oraz cele strategiczne bezpośrednio nawiązują do wizji miasta. Poniżej przedstawiono uzasadnienie dla oceny stopnia realizacji poszczególnych celów. Podobnie jak w przypadku oceny wizji, brano pod uwagę opinię respondentów badań jakościowych, stopień realizacji zadań przypisanych do danego celu oraz ogólną ocenę sytuacji społeczno-gospodarczej.

Przed wszystkim starano się odpowiedzieć na pytania:

- W jakim stopniu cele odpowiadają potrzebom mieszkańców oraz są dopasowane do rzeczywistości społeczno-gospodarczej miasta?
- Czy udało się je wdrożyć w życie? Jeśli tak, to jakie działania o tym świadczą?
- Czy efekty wdrażanych celów są trwałe?
- Jaka jest użyteczność wdrożonych celów?
- Jakie działania w ramach celów nie zostały zrealizowane? Co należy zmienić?

Ocena realizacji celów bazuje na 5-stopniowej skali ocen, w której:

- 1 – oznacza stan niezrealizowany (niewskazujący, że będzie osiągnięty),
- 2 – w małym stopniu realizowany (w małym stopniu wskazujący, że będzie osiągnięty),
- 3 – w średnim stopniu zrealizowany (w średnim stopniu wskazujący, że będzie osiągnięty),
- 4 – w dużym stopniu zrealizowany (w dużym stopniu wskazujący, że będzie osiągnięty),
- 5 – zrealizowany (wskazujący, z dużym prawdopodobieństwem, że zostanie osiągnięty).

TABELA 5. OCENA REALIZACJI CELÓW STRATEGII

Cele strategiczne	Ocena	Uzasadnienie
Cel główny: Tworzenie warunków dla powstawania nowych miejsc pracy	4,0	Dzięki realizacji Strategii zwiększył się potencjał gospodarczy regionu. Poprawił się poziom życia mieszkańców, poprawiły się wskaźniki bezrobocia, powstała SSE, pojawili się potencjalni inwestorzy, powstały nowe kierunki kształcenia zgodne z oczekiwaniami rynku. Spadła natomiast dynamika w tworzeniu podmiotów gospodarczych. Należy jednak zwrócić uwagę, że ostatnie 2 lata realizacji strategii (2020 i 2021 r.) to okres pandemii COVID-19 oraz wojny w Ukrainie. Sytuacja ta dodatkowo nie sprzyjała prowadzeniu działalności gospodarczej oraz zakładaniu firm.

Cele strategiczne	Ocena	Uzasadnienie
		<p>Włocławek znacząco zainwestował swoje zasoby, zarówno twarde, jak też miękkie w poprawę sytuacji gospodarczej. Powstał Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości. Duży wpływ na rozwój gospodarczy miała bliskość dróg krajowych i dobra komunikacja. Stale poprawiana była jakość dróg w mieście. Rozbudowywana była infrastruktura społeczna.</p> <p>Działania na rzecz aktywności gospodarczej we Włocławku są skonsolidowane, istnieje szeroka współpraca zarówno z PUP-em, Włocławskim Inkubatorem Innowacji i Przedsiębiorczości, Kujawsko-Pomorskim Inkubatorem Przedsiębiorczości.</p> <p>Problemem dla inwestorów jest brak dużych działek pod nowe inwestycje. Tereny dla potencjalnych inwestorów powinno przygotować miasto. Problemem jest też przestrzeń dla podmiotów produkcyjnych oraz magazynujących towary, jest natomiast sporo przestrzeni biurowej.</p> <p>W mieście funkcjonuje profesjonalna obsługa inwestorów. Centrum Obsługi Inwestora każdemu stara się pomóc i znaleźć rozwiązanie problemu. (np. terenu pod inwestycję).</p> <p>Dynamika spadku bezrobocia była niższa od średniej krajowej. Niższa była również dynamika przyrostu dochodów własnych. Wynika to między innymi z silnej presji konkurencyjnej większych ośrodków miejskich. Na etapie realizacji celów pojawiły się „czynniki” hamujące realizację celu. Oprócz wspomnianej presji konkurencyjnej był to deficyt terenów inwestycyjnych.</p> <p>Realizację celu należy ocenić pozytywnie, gdyż zrealizowano zasadnicze kierunki działań.</p> <p>Podsumowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spadło bezrobocie, • Podejmowane są działania na rzecz aktywizacji rynku pracy, • Podejmowane są działania ukierunkowane na przyciąganie inwestycji, • Spadła dynamika tworzenia nowych przedsiębiorstw, ale jednocześnie rozwinęły się istniejące przedsiębiorstwa, wzrosło zatrudnienie, • Poziom życia mieszkańców się podniósł, • Aktywnie działa inkubator przedsiębiorczości, • Kształcenie ukierunkowane jest na potrzeby przedsiębiorców, • Skala rozwoju społeczno-gospodarczego w mieście jest wypadkową działań podejmowanych przez miasto oraz sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju, na którą zarządzający mają niewielki wpływ. Ponadto wpływ ma sytuacja ogólnie w kraju i jego otoczeniu. Dwa ostatnie lata realizacji Strategii to rok 2020 i 2021, które obarczone były

Cele strategiczne	Ocena	Uzasadnienie
<p>Cel 1. Kreowanie silnej pozycji miasta na mapie inwestycyjnej kraju</p>	<p>4,0</p>	<p>specyficzną sytuacją (najpierw pandemia COVID-19, następnie wojna w Ukrainie oraz wysoka inflacja).</p> <p>Opracowanie kierunkowej oferty dla inwestorów</p> <p>Miasto jest otwarte na wszystkich inwestorów, postrzegane jest jednak jako przestrzeń do działania dla firm z przemysłu ciężkiego i chemicznego – tacy inwestorzy pojawiają się w regionie chętniej. Stawia się na innowacyjność i innowacyjne kierunki: chemia, przetwórstwo przemysłowe, przemysł precyzyjny, natomiast oferta inwestycyjna jest ogólna, skierowana do wszystkich potencjalnych przedsiębiorców, co z jednej strony jest dobre, ale nie pozwala skoncentrować się na jednym kierunku.</p> <p>Podkreślenia wymaga fakt, że kształtowanie oferty dla inwestorów odbywa się w kooperacji z Powiatowym Urzędem Pracy. Ponadto szkoły wyższe prowadzą bieżące działania z zakresu pośrednictwa pracy. Szkoły zawodowe kształcą w zawodach o dużej różnorodności z wielu branż. Ponadto otwierane są nowe kierunki kształcenia z listy zawodów deficytowych. Uczniowie chętnie wybierają technika dające kwalifikacje odpowiadające potrzebom włocławskiego rynku pracy m.in. w branży chemicznej (technik analityk), spożywczej (technik żywienia i usług gastronomicznych) i precyzyjnej (technik mechatronik, technik mechanik, technik robotyk, technik automatyk).</p> <p>Migracja młodych mieszkańców (studia, praca) powoduje problemy z wypełnieniem wakatów w firmach. Dlatego istotne jest szkolenie osób bezrobotnych, aby dostosować ich kompetencje do oczekiwań firm. Istotne jest także aktywizowanie osób biernych, które nie rejestrują się w PUP. Ważne jest również przyciągnięcie do miasta młodych ludzi, także spoza naszego kraju.</p> <p>Dodatkowo została uruchomiona podstrona dla inwestorów: https://investin.wloclawek.eu/.</p> <p>Istotnym problemem Włocławka jest wyczerpywanie się terenów inwestycyjnych. Samo miasto nie posiada już praktycznie większych terenów. Szansą może być współpraca z sąsiednimi gminami. Włodarze gmin są świadomi tego kierunku rozwoju.</p> <p>Stworzenie korzystnych warunków do inwestowania i tworzenia nowych miejsc pracy</p> <p>We Włocławku stosowane są preferencyjne ulgi dla inwestorów, przygotowano SSE, PUP stwarza warunki do preferencyjnego zatrudniania pracowników, jest spore zaplecze dla inwestorów.</p> <p>Problemem jest niedobór dużych działek dla większych inwestorów. Na terenie miasta działają Centrum Obsługi Inwestora oraz Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości, których celem</p>

Cele strategiczne	Ocena	Uzasadnienie
		<p>jest wspomaganie rozwoju przedsiębiorców. WIIiP wspomaga przedsiębiorców na początkowym etapie działalności, natomiast COI współpracuje z Samorządem Województwa, Kujawsko-Pomorskim Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera oraz instytucjami wspomagającymi przedsiębiorczość typu PAiH, Toruńską Agencją Rozwoju Regionalnego, PSSE.</p> <p>W analizowanych latach PUP we Włocławku stawiał na współpracę instytucjonalną, zmierzającą do osiągnięcia efektu synergii. Taka filozofia wynika z planu działania urzędu, czyli z „Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021–2027”. Widoczna była pozytywna współpraca w kierunku rozwijania współpracy z podmiotami zewnętrznymi, głównie poprzez spotkania bezpośrednie, zewnętrzne działania promocyjne, umowy o współpracy, pozyskiwanie informacji z PUP. Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości wspomaga przedsiębiorców w szczególności na początku istnienia prowadzonej przez nich działalności.</p> <p>Kreowanie kompleksowej promocji gospodarczej miasta</p> <p>Miasto uczestniczy w różnego rodzaju targach, w wojewódzkich projektach unijnych jako jeden z partnerów. Posiada miasta partnerskie. Wykonywano gadzety oznaczone grafiką miejską w ramach działań promocyjnych w celu budowania marki Włocławka i przekazywano je jednostkom organizacyjnym podczas przedsięwzięć przez nie realizowanych w ramach projektów i wydarzeń o charakterze gospodarczym. Dochodzą do tego różnego rodzaju imprezy/zawody, w których biorą udział szkoły, dzięki czemu promują markę miasta. Powołana została Rada Biznesu.</p> <p>Miasto współpracuje z innymi gminami m.in. w ramach uczestnictwa Gminy Miasto Włocławek w projekcie pod nazwą „Invest in Bit CITY 2. Promocja potencjału gospodarczego oraz promocja atrakcyjności inwestycyjnej miast prezydenckich województwa kujawsko-pomorskiego”.</p> <p>Rewitalizacja terenów poprzemysłowych, powojkowych i przygotowanie nowych terenów pod rozwój działalności produkcyjno-usługowej</p> <p>GPR obejmujący ściśle Śródmieście Włocławka, w którym nie występują tereny poprzemysłowe i powojkowe, został przygotowany w 2018 roku zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. Przyjęte w dokumencie założenia będą systematycznie wdrażane w perspektywie 10 lat.</p> <p>Tereny inwestycyjne zostały wyznaczone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W przygotowaniu jest program wieloletni pod nazwą „Kompleksowe</p>

Cele strategiczne	Ocena	Uzasadnienie
		<p>zagospodarowanie Dolnej Wisły”, który trafił do wykazu prac legislacyjnych rządu. Program przewiduje użegłowanie Wisły na odcinku z Gdańska do Włocławka, co stworzyłoby warunki do funkcjonowania międzyportu.</p> <p>Realizacja zadań kluczowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objęcie statusem Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej terenu inwestycyjnego „Papieżka” – zadanie niezrealizowane, do wykreślenia (aktualnie cały teren Polski jest objęty SSE), • Kompleksowe uzbrojenie terenu inwestycyjnego „Papieżka” w trakcie realizacji. Na potrzeby inwestorów przeznaczony jest oprócz terenów Włocławskiej Strefy Rozwoju Gospodarczego – Park Przemysłowo-Technologiczny obszar Papieżka, • W chwili obecnej trwa przebudowa ulicy Papieżka. W 2022 r. realizowana była budowa dróg na terenach inwestycyjnych przy ul. Papieżka. W ramach zadania zapłacone zostało odszkodowanie za utracone prawo własności do nieruchomości. Wykonano operat szacunkowy oraz aktualizację opracowań kosztorysowych dla dokumentacji projektowej dla budowy drogi na terenach inwestycyjnych przy ul. Papieżka. • Zawiązanie platformy dialogu „Pakt na Rzecz Zatrudnienia” – zadanie realizowane przy współpracy ze szkołami, zarówno średnimi (planowanie kierunków i potrzeb kształcenia), szkołami wyższymi (PANS, KSW), współpracy w ramach Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli (w ramach Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego) oraz z ośrodkami spoza Włocławka: Politechniką Łódzką, Politechniką Warszawską, Akademią Ekonomiczną w Poznaniu (np. studia podyplomowe, kursy, szkolenia).
<p>Cel 2. Dążenie do innowacyjności i tworzenie klastrów gospodarczych</p>	<p>4,0</p>	<p>Pozyskiwanie przedsiębiorstw branż innowacyjnych, w tym wysokich technologii</p> <p>Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości (WIIiP) jest instytucją otoczenia biznesu, która wspiera „młodych” przedsiębiorców również tych poszukujących rozwiązań innowacyjnych. WIIiP tworzy warunki do networkingu oraz promuje postawy proinnowacyjne. Nastąpił rozwój średnich i dużych podmiotów gospodarczych. Łączna wartość inwestycji to ok. 1 mld zł.</p> <p>Problem jest z dostępem do wykwalifikowanych menedżerów oraz wysoko wyspecjalizowanych pracowników we Włocławku.</p> <p>Podjęcie współpracy pomiędzy sektorem naukowym, biznesowym oraz samorządem</p>

Cele strategiczne	Ocena	Uzasadnienie
		<p>Powstało specjalne ciało: Konsultacyjna Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Włocławek.</p> <p>Realizowana jest współpraca ze szkołami zarówno średnimi (planowanie kierunków i potrzeb kształcenia, tworzone są klasy patronackie), jak i szkołami wyższymi (PANS, KSW), które są na terenie miasta. Ponadto na stronie UMW znajduje się Włocławski Katalog Biznesowy.</p> <p>Włocławskie Centrum Biznesu oferuje pakiet bezpłatnych usług na rzecz włocławskich przedsiębiorców.</p> <p>Utworzenie klastrów w branżach uznanych za wiodące w mieście</p> <p>Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości organizuje spotkania networkingowe oraz działa na rzecz wzmocnienia współpracy nauki z biznesem. We Włocławku działa Włocławski Klaster BIZNES & INNOWACJE oraz Kujawsko-Pomorski Klaster Inteligentnych Specjalizacji. Ponadto firmy z Włocławka zrzeszone są m.in. w klastrach: Obróbki Metali oraz w Bydgoskim Klastrze Przemysłowym.</p> <p>Realizacja zadań kluczowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie klastra branży chemicznej – formalnie zadanie niezrealizowane, natomiast firma ANWIL ze spółkami tworzy mocną sieć powiązań i współpracy.
<p>Cel 3. Tworzenie warunków do budowania kadr nowoczesnej gospodarki i ich wykorzystania</p>	<p>4,0</p>	<p>Utworzenie ośrodka politechnicznego</p> <p>Ośrodek politechniczny nie został utworzony (zadanie w fazie koncepcyjnej). Prężnie natomiast działa PANS oraz KSW we Włocławku. Uczelnie rozwijają kierunki techniczne, które cieszą się zainteresowaniem. Następuje stała modyfikacja planów studiów i zajęć pod kątem oczekiwań podmiotów gospodarczych. Monitorowane są aktualne trendy w zakresie kwalifikacji/kompetencji poszukiwanych na rynku pracy i dostosowywane oferty kształcenia Uczelni do potrzeb rynku pracy poprzez tworzenie nowych kierunków/specjalności kształcenia lub modyfikację programów kształcenia na kierunkach/specjalnościach już istniejących. Ponadto na PANS przy kierunkach studiów funkcjonują rady ekspertów. Uczelnie wyższe działające na obszarze Włocławka stale modernizują swoją bazę dydaktyczną. Tworzone są nowe pracownie dydaktyczne, a w istniejących wymieniany jest sprzęt.</p> <p>Działalność badawcza i naukowa realizowana jest w oparciu o granty, udział w konferencjach, wsparcie kół naukowych.</p> <p>Utworzenie nowoczesnej bazy dla kształcenia zawodowego</p>

Cele strategiczne	Ocena	Uzasadnienie
		<p>Infrastruktura szkolnictwa zawodowego jest stale rozwijana poprzez udział szkół w licznych projektach, również współfinansowanych ze środków unijnych.</p> <p>Powstało Centrum Kształcenia Praktycznego. Dostosowywane i wyposażane były obiekty infrastrukturalne w niezbędne zaplecze techniczne i nowoczesne technologie.</p> <p>Nauczyciele stale podnoszą kwalifikacje w ramach różnych form doksztalcenia (studia magisterskie, podyplomowe, warsztaty i szkolenia, doskonalenie zawodowe, kursy kwalifikacyjne i doskonalące). Nauczyciele korzystają z możliwości dofinansowania doskonalenia i doksztalcenia zawodowego, co umożliwia im stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji.</p> <p>Stworzenie oferty edukacyjnej spójnej z potrzebami rynku pracy i zwiększenie umiejętności praktycznych absolwentów</p> <p>Oferta jest tworzona na bieżąco i dostosowana do potrzeb rynku. Promowane są nauki ścisłe. Wiodące przedsiębiorstwa przyjmują na staże, istnieją klasy patronackie, przedstawiciele edukacji słuchają potrzeb przedsiębiorców i na tej podstawie przygotowują ofertę edukacyjną. Przy tworzeniu oferty ma miejsce współpraca z PUP, w szkołach są doradcy zawodowi, odbywają się „Drzwi Otwarte” oraz targi np. Szkół, Zawodów i Rzemiosła. KSW prowadzi 3 kierunki techniczne, w tym jeden na Wydziale Zamiejscowym w Grudziądzu.</p> <p>PANS prowadzi studia I stopnia (inżynierskie) na 4 kierunkach: informatyka, automatyka i robotyka, mechanika i budowa maszyn, inżynieria zarządzania.</p> <p>Powiatowy Urząd Pracy pod koniec każdego roku ustala plan szkoleń na następny rok, biorąc pod uwagę wskaźniki zawodów deficytowych i nadwyżkowych, a także wyniki autorskiego badania rynku pracy.</p> <p>W ramach projektów unijnych odbywały się dla uczniów szkół ponadpodstawowych kursy kwalifikujące i certyfikujące.</p> <p>Doradztwo zawodowe realizowane jest na wielu płaszczyznach. W każdej szkole podstawowej i ponadpodstawowej odbywają się zajęcia prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną w ramach podstawy programowej.</p> <p>Promowanie nauk ścisłych na wszystkich poziomach kształcenia</p> <p>Dzięki projektom unijnym w szkołach prowadzone były m.in. zajęcia specjalistyczne przygotowujące do egzaminów zawodowych oraz zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe z matematyki i języków obcych, przygotowujące do lepszej zdawalności matur.</p>

Cele strategiczne	Ocena	Uzasadnienie
		<p>KSW oferuje pakiety zniżek, stypendia, możliwość odbywania praktyk u partnerów zewnętrznych oraz poprzez nawiązywanie bezpośrednich kontaktów z firmami, możliwość zapoznania z ofertami pracy.</p> <p>W PANS funkcjonuje sylwetka absolwenta i perspektywa zatrudnienia w przemyśle.</p> <p>Realizacja zadań kluczowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie ośrodka politechnicznego – przebudowa obiektu dydaktycznego po Zespole Szkół nr V we Włocławku na Centrum Nauk Technicznych i Nowoczesnych Technologii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku. Ośrodek politechniczny nie powstał.
<p>Cel 4. Dążenie do wzmocnienia atrakcyjności miasta jako miejsca do życia</p>	<p>4,5</p>	<p>Usprawnienie układu drogowego miasta oraz poprawa organizacji transportu publicznego (w tym zadania kluczowe dot. przebudowy dróg, wiaduktów, kompleksu dworcowego PKP/PKS).</p> <p>Działania w tym zakresie rozpisano na wiele lat, zostały podzielone na etapy. Wdrażane są projekty usprawniające płynność komunikacji, tj. tzw. „zielona fala” i „monitoring skrzyżowań”. W 2022 r. zaktualizowano „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Włocławek”. Stąd też aktualizacja planu objęła zamierzenia takie jak wymiana taboru na zeroemisyjny poprzez zakup 13 autobusów elektrycznych oraz 3 wodorowych, planowanie działań stwarzających udogodnienia dla pasażerów, dalszy rozwój dynamicznej informacji pasażerskiej, analizę możliwości wprowadzenia zmian w organizacji ruchu, mających na celu uprzywilejowanie komunikacji miejskiej.</p> <p>W roku 2022 Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. dokonało zakupu 6 nowych autobusów, w tym 4 o napędzie elektrycznym. Oprócz zakupu autobusów elektrycznych wszystkie autobusy zostały wyposażone w kasowniki do płatności zbliżeniowej oraz rozpoczęła się budowa Inteligentnego Systemu Transportowego.</p> <p>Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej miasta</p> <p>Wydział NWK prowadził prace konserwacyjne wału przeciwpowodziowego „Korabniki” polegające m.in. na mechanicznym wykaszaniu roślinności, konserwacji przepustów wałowych, usuwaniu miejscowych odkształceń i ubytków oraz zapewnieniu drożności wzdłuż całego wału. Ponadto Wydział NWK realizuje obowiązki wynikające z art. 62 ustawy Prawo budowlane w zakresie wykonywania kontroli okresowych obiektu.</p>

Cele strategiczne	Ocena	Uzasadnienie
		<p>Zrealizowano projekt pn. „Analiza przystosowania rzeki Wisły na odcinku od Włocławka do ujścia do Zatoki Gdańskiej do kaskady dużej i małej – modelowanie”.</p> <p>Uzyskanie zrewitalizowanych i „inteligentnie” zarządzanych przestrzeni miejskich (w tym zadań kluczowych dot. rewitalizacji i termomodernizacji)</p> <p>Działania wpisują się we wdrażany obecnie program rewitalizacji. Duża część przedsięwzięć wynika z planu gospodarki niskoemisyjnej i programu usuwania wyrobów azbestowych. Realizowano przedsięwzięcia w ramach działań uwzględnionych w Programie usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Włocławek na lata 2010–2032.</p> <p>W ramach wspierania działań zmierzających do poprawy substancji mieszkaniowej, od 2019 r. w wyniku przyjęcia uchwały nr VIII/57/2019 Rady Miasta Włocławek z dnia 9 kwietnia 2019 roku ustanowiono Specjalną Strefę Rewitalizacji. Nastąpiła poprawa dostępności przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji, między innymi w związku z zakończeniem realizacji przedsięwzięć dot. rozwoju infrastruktury społecznej.</p> <p>Aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców obszarów rewitalizowanych jest realizowana poprzez wdrożenie programów społecznych. Rozwinęło się budownictwo mieszkaniowe.</p> <p>Rozwój infrastruktury i oferty kulturalnej, głównie w zakresie zdobyczy technicznych oraz innowacyjnych technik wyrazu artystycznego.</p> <p>Pozytywnie wyróżniają się: Centrum Kultury „Browar B.” – organizując warsztaty, wystawy, zajęcia wszelakiego rodzaju dla mieszkańców; Teatr Impresaryjny, Stara Remiza oraz infrastruktura nad zalewem. Ponadto zakupiono nowy sprzęt. Realizowane były programy kulturalne dla mieszkańców. Estetyczne i nowoczesne obiekty kulturalne przyciągają mieszkańców miasta i okolicznych miejscowości. W ciągu roku organizowanych jest ok. 250 wydarzeń scenicznych, także spotkania i koncerty kameralne oraz warsztaty. Miejska Biblioteka Publiczna oraz Galeria Sztuki Współczesnej również organizują wiele wydarzeń i dysponują szeroką ofertą rozrywkowo-kulturalną oraz wystawienniczą.</p> <p>Rozwój sektora e-usług (w tym cyfryzacji Urzędu).</p> <p>Funkcjonuje cyfrowy dostęp do usług Urzędu Miasta. Powstał system związany z obradami Rady Miasta, który pozwala śledzić transmisje obrad, jak i wyniki głosowań. Funkcjonuje elektroniczny system kolejkowy do Wydziału Komunikacji, w ramach projektu Infostrada</p>

Cele strategiczne	Ocena	Uzasadnienie
		<p>1.0 (był to pierwszy etap, aktualnie są prowadzone działania przy projekcie Infostrada 2.0). W ramach Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0 wdrażane są i modernizowane elektroniczne usługi publiczne. Projekt zakłada integrację funkcjonujących systemów m.in. Systemu Informacji Przestrzennej, obiegu dokumentów oraz Biuletynu Informacji Publicznej.</p> <p>Wdrożono aplikację miejską obsługującą moduły: Ogłoszeń i Alertów, Zgłoszeń oraz Konsultacji Społecznych. Rozbudowano System Informacji Przestrzennej ERGO. Uruchomiono w budynkach użyteczności publicznej UM bezpłatny dostęp do Internetu dla mieszkańców za pośrednictwem sieci bezprzewodowej (projekt WiFi4EU).</p> <p>Poziom rozwoju e-usług jest wystarczający na obecnym etapie, mieszkańcy korzystają z e-usług. Zaplanowana została cyfrowa platforma miejska.</p> <p>Publikowane są e-informacje dla przedsiębiorców na stronie internetowej Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy (wprowadzony ustawą z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy).</p> <p>Problematycznym aspektem jest konieczność dobudowania lub przebudowania interfejsów systemów, które pozwolą na właściwy przepływ informacji. Kolejnym kluczowym problemem jest brak przepływu integracji danych i brak automatyzacji wielu powtarzalnych procesów.</p> <p>Realizacja zadań kluczowych:</p> <p>Zadania kluczowe zapisane w ramach celu 4. w większości są zrealizowane. W fazie realizacji pozostają:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Al. Kazimierza Wielkiego na odcinku od skrzyżowania z ul. Płocką i Al. Ks. J. Popiełuszki do skrzyżowania z Al. Chopina (drogą krajową nr 1) – trwa przebudowa dróg w rejonie Papieżki. • Budowa trasy średnicowej jest w trakcie realizacji. Ogłaszane są kolejne przetargi i realizowane etapy budowy trasy. • Wybudowano nowy dworzec PKP/PKS. • W ramach działania 3.2.1 GPR realizowany jest projekt utworzenia woonerfu. • W ramach działania 3.2.3 GPR realizowana jest rewitalizacja Starego Miasta. • Konieczna jest rewitalizacja Placu Wolności. • Postępuje systematyczna termomodernizacja budynków mieszkalnych komunalnych. • Postępuje systematyczna cyfryzacja UM.

Cele strategiczne	Ocena	Uzasadnienie
<p>Cel 5. Umocnienie znaczenia sportu, turystyki i rekreacji w rozwoju miasta</p>	<p>4,5</p>	<p>Opracowanie i wdrożenie programu zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego Zalewu Włocławskiego i Wisły, w tym zadania kluczowe (turystyczne zagospodarowanie Zalewu Włocławskiego – etap II, Włocławski program rekreacji i sportu).</p> <p>W ostatnich latach nastąpił znaczący rozwój turystyczno-rekreacyjny Zalewu Włocławskiego. Miasto Włocławek oddało do użytku przystań wodną. Dodatkowo w ramach zadania rozbudowano drogę gminną na Zalew Włocławski – odcinek od ulicy Płockiej do Przystani na Zalewie Włocławskim wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Wykonano ogrodzenie wewnętrzne na terenie przystani.</p> <p>Lista imprez publikowana jest na stronie internetowej OSiR Włocławek.</p> <p>Realizacja zadań kluczowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miasto zrealizowało projekt pn. „Wzmocnienie i wykorzystanie potencjału endogenicznego Włocławka poprzez turystyczne i rekreacyjne zagospodarowanie Zalewu Włocławskiego”, który był kontynuacją I etapu. • Włocławski program rekreacji i sportu – wspierane są inicjatywy i przedsięwzięcia z zakresu sportu masowego realizowane przez kluby, stowarzyszenia sportowe, współpracę ze szkołami. Miasto udostępnia infrastrukturę sportową, zapewnia pomoc finansową sportowcom za osiągnięte wyniki, istnieje kalendarz imprez sportowych, elektroniczna baza danych dot. sportu i rekreacji, honorowy patronat wybranych imprez NGO. <p>Rozwój turystyki aktywnej i produktu turystycznego w oparciu o zasoby przyrodnicze i kulturowe miasta.</p> <p>Prężnie działa informacja turystyczna, przygotowane są foldery turystyczne skupione na tym, co można aktywnie robić w regionie. Zostały przygotowane ścieżki rowerowe, np. Szlakiem Męczenników Rodziny Migdalskich oraz Szlak Obiektów Zabytkowych, tablice informacji historycznej o lokalnych zabytkach, zastosowano system kodów QR dla turystów, przygotowany został „Przybornik biurowy z różą kujawską”, co jest regionalnym produktem kulturowym. W 2023 r. w budynku dawnego Banku Gospodarstwa Krajowego powstało Interaktywne Centrum Fajansu – Skarbiec Fajansu.</p> <p>Z roku na rok przybywa ścieżek rowerowych. Rozwijana jest oferta placów zabaw dla najmłodszych. W celu wspólnej promocji atrakcji turystycznych Włocławek znalazł się w folderze „Konstelacje dobrych miejsc” oraz na mapie atrakcji na Kujawach wydanej przez Kujawsko-Pomorską Organizację Turystyczną. Zwiększyła się aktywność sportowo-rekreacyjna mieszkańców. Nastąpiła aktywizacja dzieci i młodzieży, rozwijanie ich umiejętności, zaspokajanie potrzeb. Sport</p>

Cele strategiczne	Ocena	Uzasadnienie
		<p>pozytywnie wpływa na kształtowanie zdrowia i osobowości, rozwijanie nawyków i prozdrowotnych postaw, a także stanowi wartościową formę spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozwój bazy i oferty sportowej.</p> <p>Baza sportowa jest stale rozbudowywana: W okresie realizacji Strategii do największych inwestycji należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa obiektów Ośrodka Sportu i Rekreacji – powstanie stadionu piłkarsko-atletycznego, • Budowa basenów letnich z zapleczem sanitarnym wraz z zagospodarowaniem terenu, • Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej przy obiektach przyszłych. • Rozbudowa Przystani przy ul. Płockiej 187, która przyciąga zarówno wodniaków jak i osoby szukające wypoczynku w mieście. <p>Dla popularyzacji uprawiania sportu oraz wykorzystania już istniejącej bazy sportowej i większej aktywności społecznej każdego roku ogłaszane są otwarte konkursy ofert na imprezy sportowe, które dofinansowuje miasto Włocławek.</p>
<p>Cel 6. Kreowanie marki miasta i poczucia tożsamości lokalnej</p>	<p>4</p>	<p>Budowanie marki miasta.</p> <p>Działania w zakresie budowania marki miasta są realizowane na bieżąco. Marka jest budowana przy współpracy z Urzędem Marszałkowskim. Miasto wystawia się na targach turystycznych w Berlinie. Podstawą budowania marki miasta jest marka kulturowa. W celu jej wykreowania powołano zarządzeniem Prezydenta Miasta Włocławek nr 331/2016 z dnia 15 listopada 2016 roku zespół opiniodawczo-doradczy Prezydenta, tj. Zespół ds. promocji kultury Włocławka. Zadaniem ww. zespołu była szeroko pojęta promocja kultury, m.in. wykreowanie lokalnej marki kulturowej Włocławka oraz rozwijanie świadomości kulturowej mieszkańców, edukowanie najmłodszych, pokazywanie kujawskich tradycji.</p> <p>Wyłoniono i rozpoczęto wdrażanie marki kulturowej miasta, charakterystycznej tylko dla Włocławka tj. „Włocławki” – wyroby fajansowe z charakterystycznym motywem róży kwiatowej.</p> <p>Wdrożono działania zmierzające do stworzenia Systemu Identyfikacji Wizualnej Włocławka (SIW) bazującego na marce kulturowej Włocławka. Wykonano znak graficzny – logotyp – nawiązujący do marki kulturowej Włocławka.</p> <p>Budowanie tożsamości lokalnej.</p> <p>Działanie jest realizowane poprzez konkursy i prelekcje, izby pamięci, izby regionalne w szkołach. Aktywne przy tym jest muzeum oraz lokalne kościoły. W okolicy funkcjonuje skansen, posiadający eksponaty z miasta. Montowane są historyczne tablice informacyjne</p>

Cele strategiczne	Ocena	Uzasadnienie
		<p>– eksponujące miejsca ważne historycznie. Uczniowie wrocławskich szkół i placówek biorą czynny udział w licznych wycieczkach oraz spotkaniach i pogadankach z ciekawymi ludźmi związanymi z Wrocławem i jego historią. Angażują się w realizację Gminnego Programu Rewitalizacji, uczestniczą w upamiętnianiu ważnych dla lokalnej społeczności wydarzeń, integrując się z mieszkańcami.</p> <p>Z zadań, których nie udało się zrealizować nie wprowadzono „karty miejskiej”.</p> <p>Utworzenie warunków do partycypacji i efektywnej komunikacji społecznej.</p> <p>W mieście działa Młodzieżowa Rada Miasta, Rada Seniorów oraz budżet obywatelski. Postępuje cyfryzacja urzędu. Mieszkańcy poprzez budżet obywatelski biorą aktywny udział we współdecydowaniu o tym, co się dzieje w mieście. Organizowane są spotkania prezydenta z mieszkańcami.</p> <p>Wprowadzono internetową platformę do konsultacji społecznych. Prężnie działa Wrocławskie Centrum Organizacji Pozarządowych.</p> <p>W ostatnich 10 latach udało się zwiększyć aktywność społeczną, dzięki powołaniu różnych instytucji sprzyjających aktywności (Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu, Młodzieżowa Rada Miasta, Budżet Obywatelski). Udoskonalono system konsultacji społecznych (ankiety, komentowanie aktów prawnych, coroczne spotkania prezydenta z mieszkańcami osiedli). System jest coraz bardziej udoskonalony, także pod względem dostępu cyfrowego.</p> <p>Wzrosła aktywność seniorów, w tym w ramach oddolnych aktywności. Prowadzone są liczne działania na rzecz osób starszych, których organizatorem jest MOPR. Cyklicznie wydawany jest „Wrocławski Informator Seniora” oraz kolportowany bezpłatny „Głos Seniora” (w ramach Wrocławskiej Karty Seniora).</p> <p>Dzięki utworzeniu Centrum Wsparcia Społecznego wdrożono deinstytucjonalizację usług społecznych na terenie miasta. Niewątpliwie wyzwaniem jest opracowanie pogłębionej diagnozy, strategii, planu działań skierowanych do wrocławskich seniorów. Istotną potrzebą jest kolejny dom pomocy społecznej dla osób cierpiących na demencję, chorobę Alzheimera.</p> <p>Rozwój ekonomii społecznej.</p> <p>Miasto stara się wspierać ekonomię społeczną (informacja dot. kwestii finansowych i zasad tworzenia spółdzielni socjalnych w oparciu o istniejące przepisy prawa). W 2021 r. przez Gminę Miasto Wrocławek oraz Gminę Wrocławek została utworzona Spółdzielnia Socjalna „Empatia”.</p>

Ocena ex post

Syntetyczna ocena celu głównego i celów operacyjnych odbyła się w oparciu o następujące kryteria ewaluacyjne: skuteczność, efektywność, użyteczność i trwałość, co zostało zaprezentowane w poniższej tabeli. Ocena wskazuje na wysoką kompletność treści, trafność oraz wewnętrzną spójność.

TABELA 6. SYNTETYCZNA OCENA CELU GŁÓWNEGO I CELÓW OPERACYJNYCH W SKALI 1 DO 5

Kryterium	Syntetyczna ocena
Skuteczność	Ocena 4,5 Zaproponowany cel główny oraz cele operacyjne stanowiły „mapę drogową”, która miała służyć osiągnięciu wizji. Oceniając stopień osiągnięcia celów należy stwierdzić, że 6 zaproponowanych celów otrzymało co najmniej ocenę 4. Zdecydowana większość założeń została osiągnięta. Ma to również odzwierciedlenie we wskaźnikach monitoringowych.
Efektywność	Ocena 4,0 Ocena efektywności polega na ocenie w jaki sposób realizacja zaproponowanych w Strategii celów przyczyniły się do poprawy sytuacji w mieście. Efekty zrealizowanych celów mają odzwierciedlenie w wartościach wskaźników monitoringowych oraz użytych do oceny sytuacji społeczno-gospodarczej w mieście. Należy jednak zwrócić uwagę na lata, w których widoczny był spadek wartości wybranych wskaźników. Lata 2020 i 2021 to okres pandemii COVID-19, lockdownów oraz zmiany priorytetów w polityce na poziomie samorządowym, jaki i krajowym. Natomiast rok 2022 był obciążony konsekwencjami wojny w Ukrainie.
Użyteczność	Ocena 4,0 Na podstawie analizy osiągniętych celów należy stwierdzić, że zrealizowana Strategia przynosi wymierne korzyści miastu.
Trwałość	Ocena 5,0 Ocena trwałości polega na ocenie, czy rezultaty zrealizowanych celów będą utrzymane w przyszłości. Osiągnięte efekty wskazują, że będą one utrzymane w przyszłości. Warto zwrócić uwagę na to, że miasto wzbogaciło się o szereg nowej i zmodernizowanej infrastruktury, np. drogowej, rekreacyjnej, sportowej, kulturalnej, mieszkaniowej. Ponadto wdrożono szereg rozwiązań organizacyjnych, które również będą trwale, pozytywnie wpływać na funkcjonowanie miasta, np. rozwiązań związanych z e-usługami, partycypacją społeczną, wsparciem organizacji pozarządowych.

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

4.3. CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA/ZADANIA O ZNACZENIU KLUCZOWYM

W tym rozdziale zaprezentowano zakres realizacji Strategii w odniesieniu do poszczególnych zadań. Poszczególne zadania oceniane były pod kątem tego, czy zostały zrealizowane. Część zadań ma charakter ciągły, co również podkreślono w poniższej analizie. Mając na względzie to, że jest to końcowa ocena Strategii, w analizie zwrócono również uwagę „na plany” realizacji danego zadania w przyszłości.

Z poniższej analizy wyłania się pełen obraz „wdrażania” Strategii. Wynika z niego, że zdecydowana większość zapisów odnoszących się do zadań została zrealizowana lub powinna być realizowana w przyszłości, w kolejnych okresach strategicznego programowania w mieście.

Do zadań, co do których można mieć „zastrzeżenia”, czy zostały zrealizowane należy zaliczyć następujące:

- Utworzenie klastra branży chemicznej,
- Opracowanie koncepcji działania ośrodka politechnicznego,
- Kreowanie polityki kadrowej niezbędnej dla zatrudnienia i rozwoju samodzielnej kadry z obszaru nauk ścisłych i technicznych,
- Opracowanie i wprowadzenie systemu zachęt dla studentów decydujących się na kształcenie na kierunkach technicznych we Włocławku,
- Utworzenie ośrodka politechnicznego,
- Działania na rzecz zapełnienia luk w zabudowie Śródmieścia,
- Rewitalizacja Placu Wolności,
- Budowa nowego odcinka drogi wzdłuż Wisły jako przedłużenie ul. Bulwary do ul. Barskiej wraz z rozbudową bulwaru,
- Wprowadzenie zasady preferencji dla mieszkańców Włocławka w postaci mechanizmu tzw. „karty miejskiej”,
- Opracowanie przy współudziale gmin sąsiadujących programu promocji potencjału turystycznego.

Poniżej zaprezentowano pełen przegląd zadań ujętych w Strategii wraz z informacją odnoszącą się do sposobu wdrażania.

Cel strategiczny 1. Kreowanie silnej pozycji miasta na mapie inwestycyjnej kraju.

TABELA 7. ZAKRES REALIZACJI ZADAŃ PRZYPISANYCH DO CELU STRATEGICZNEGO 1. KREOWANIE SILNEJ POZYCJI MIASTA NA MAPIE INWESTYCYJNEJ KRAJU

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Ocena realizacji	Uzasadnienie
Cel operacyjny 1.1. Opracowanie kierunkowej oferty dla inwestorów			
Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy we Włocławku, szkołami zawodowymi, uczelniami wyższymi oraz firmami szkoleniowymi w celu zapewnianie przedsiębiorcom odpowiedniej kadry pracowniczej	Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Miasta: Wydział Edukacji, Centrum Obsługi Inwestora,	4,5	<p>W latach 2014–2023 wzrosło zapotrzebowanie ze strony firm na pracowników posiadających kompetencje zawodowe, uzyskane w ramach kształcenia lub w efekcie stażu pracy, czyli doświadczenia zawodowego. Pracodawcy poszukują tzw. „fachowców”, choć nie zawsze oczekują, że kandydaci będą legitymować się formalnymi kwalifikacjami, tj. wykształceniem w danym zawodzie. Do pewnego stopnia firmy akceptują osoby „do przyuczenia”. Zdają sobie bowiem sprawę, że trudno znaleźć doświadczonych pracowników. Rynek pracy w zachodnich krajach UE przyciąga kadry, oferując lepsze warunki płacowe oraz socjalne.</p> <p>Oferta edukacyjna lokalnych szkół na poziomie ponadpodstawowym jest relatywnie zróżnicowana, a planując kierunki kształcenia, szkoły biorą pod uwagę sytuację na rynku pracy. Niektóre z nich współpracują z dużymi firmami, organizując m.in. praktyki szkolne. Jednakże procesy demograficzne oraz kulturowe powodują zmniejszenie liczby kandydatów do szkół zawodowych (branżowych) i technicznych. Młodzi ludzie często wybierają licea, aby potem kontynuować naukę na studiach. Z punktu widzenia PUP warto w tym miejscu podkreślić, że z roku na rok obserwuje się coraz mniejszą liczbę osób rejestrujących się bezpośrednio po ukończeniu szkoły.</p> <p>Migracja młodych mieszkańców (studia, praca) powoduje problemy z wypełnieniem wakatów w firmach. Dlatego istotne jest szkolenie osób bezrobotnych, aby dostosować ich kompetencje do oczekiwań firm. Istotne jest także aktywizowanie osób biernych zawodowo, które nie rejestrują się w PUP. Ważne jest również przyciągnięcie do miasta młodych ludzi, także spoza kraju. Z autorskich badań PUP wynika, że większość pracodawców jest przychylna zatrudnianiu migrantów z Ukrainy. Z kolei ponad 30% firm uważa, że należy otworzyć rynek pracy dla kadr spoza Europy. Oferta edukacyjna szkół sama w sobie nie rozwiąże opisanych demograficznych problemów miasta. Szeroki wachlarz potencjalnych kierunków kształcenia nie oznacza, że miejsca w klasach zostaną wypełnione i nauka w danym kierunku czy zawodzie dojdzie do skutku.</p> <p>Szkoły zawodowe kształcą w zawodach o dużej różnorodności z wielu branż. Otwierają nowe kierunki kształcenia z listy zawodów deficytowych. Uczniowie chętnie wybierają technika dające kwalifikacje odpowiadające potrzebom włocławskiego rynku pracy m.in. w branży chemicznej (technik analityk), spożywczej (technik żywienia i usług gastronomicznych) i precyzyjnej (technik mechatronik, technik mechanik, technik robotyk, technik automatyk).</p>
Doskonalenie oferty inwestycyjnej dla branż przyjętych w mieście za wiodące, czyli chemicznej, spożywczej i precyzyjnej.	Urząd Miasta: Centrum Obsługi Inwestora	5	Została uruchomiona podstrona dla inwestorów w domenie miasta: https://investin.wloclawek.eu/ . Dane na stronie są aktualizowane w miarę pojawiających się, dostępnych ofert.
Cel operacyjny 1.2. Stworzenie korzystnych warunków do inwestowania i tworzenia nowych miejsc pracy			
Uatrakcyjnienie systemu ulg dla inwestorów	Urząd Miasta: Wydział Finansów, Centrum Obsługi Inwestora	3	Rada Miasta Włocławek w latach 2014–2023 podjęła dwie uchwały w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Miasto Włocławek.

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Ocena realizacji	Uzasadnienie
Objęcie kolejnych terenów statusem Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora, Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna	W związku ze zmianą funkcjonowania SSE w Polsce zmienił się charakter zadania, dlatego nie dokonano oceny punktowej.	W związku ze zmianą dokonaną w strukturze działania stref ekonomicznych w chwili obecnej nie ma konieczności wcześniejszego włączania terenów do Strefy, mając na uwadze fakt, iż każdy z inwestorów spełniając odpowiednie kryteria może obecnie włączyć swój teren do strefy ekonomicznej.
Rozwój instytucji otoczenia biznesu	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora, Włocławskie Centrum Biznesu	4,0	<p>Na terenie Włocławka funkcjonuje kilka instytucji otoczenia biznesu, które wspierają rozwój przedsiębiorczości w regionie. Jednym z nich jest Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości. Dla początkujących przedsiębiorców Inkubator oferuje szeroki zakres usług, takich jak: doradztwo biznesowe, szkolenia, współpracę z instytucjami finansowymi, współpracę z jednostkami naukowymi, współpracę z innymi przedsiębiorcami oraz wynajem powierzchni biurowych i magazynowych.</p> <p>Do zadań instytucji otoczenia biznesu można zaliczyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompleksowy zakres usług preinkubacyjnych dla potencjalnych przedsiębiorców oraz usług inkubacyjnych dla nowo powstałych przedsiębiorców, • Wsparcie przedsiębiorstw dojrzałych poprzez szkolenia, doradztwo, usługi zaawansowane i współpracę przy pozyskiwaniu dofinansowania zewnętrznego, • Promowanie postaw przedsiębiorczych, • Stworzenie platformy dialogu społeczności biznesowej z władzami lokalnymi oraz regionalnymi, instytucjami edukacyjnymi oraz innymi instytucjami otoczenia biznesu, • Współpracę z innymi instytucjami otoczenia biznesu w zakresie zbudowania kompleksowej oferty zaawansowanych usług dla MŚP w celu podnoszenia innowacyjności lokalnej gospodarki. <p>W 2023 roku Włocławskie Centrum Biznesu wprowadziło specjalistyczne oraz zaawansowane doradztwo z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizy efektywności modelu biznesowego, • Opracowywania procesów i procedur świadczenia usług, • Opracowywania standardów świadczenia usług, • Budowy wizerunku przedsiębiorstwa, • Spotkań networkingowych, wzmocnienia współpracy nauki z biznesem.
Doskonalenie pracy Centrum Obsługi Inwestora	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora	4,0	<p>Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości wspiera przedsiębiorców, w szczególności na początku istnienia prowadzonej przez nich działalności.</p> <p>Urząd Miasta Włocławek Centrum Obsługi Inwestora realizuje działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizując spotkania międzywydziałowe na potrzeby inwestorów, • Poprzez współpracę z Samorządem Województwa, Kujawsko-Pomorskim Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera oraz instytucjami wspomagającymi przedsiębiorczość typu PAIIIZ, Toruńską Agencją Rozwoju Regionalnego.
Współpraca międzysektorowa na rzecz wzrostu zatrudnienia, w tym Pakt na Rzecz Zatrudnienia	Urząd Miasta: Centrum Obsługi Inwestora, Wydział Edukacji we współpracy ze szkołami zawodowymi,	4,0	W analizowanych latach PUP we Włocławku stawiał na współpracę instytucjonalną, zmierzającą do osiągnięcia efektu synergii. Taka filozofia wynika z planu działania Urzędu, czyli z „Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021–2027”.

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Ocena realizacji	Uzasadnienie
	Powiatowy Urząd Pracy, szkoły wyższe		<p>PUP we Włocławku współpracuje z firmami, instytucjami rynku pracy, ośrodkami pomocy społecznej, w tym z MOPR, jak również ze strukturami samorządowymi (w mieście oraz powiecie), zajmującymi się inwestycjami.</p> <p>Wspólnie z CEiPM OHP i Cechem Rzemiosł Różnych PUP organizuje coroczne Targi Pracy, w których zawsze uczestniczy kilkadziesiąt lokalnych firm. PUP bierze udział w wielu przedsięwzięciach organizowanych przez różne podmioty, m.in. Inkubator Przedsiębiorczości.</p> <p>Poziom współpracy instytucjonalnej w zakresie wzrostu zatrudnienia należy ocenić jako dobry. W szkołach kształcących w zawodach w ramach współpracy międzysektorowej otwierane są klasy pod patronatem określonych przedsiębiorców. Firmy chętnie wspierają szkoły udostępniając sprzęt, fundując gratyfikacje dla uczniów wyróżniających się w danym zawodzie, organizując na terenie zakładów pracy praktyki zawodowe oraz staże.</p> <p>Szkoły wyższe pozytywnie oceniają współpracę z podmiotami zewnętrznymi, która realizowana jest głównie poprzez spotkania bezpośrednie, działania promocyjne, umowy o współpracy, pozyskiwanie informacji z PUP.</p>
Cel operacyjny 1.3. Kreowanie kompleksowej promocji gospodarczej miasta			
Przygotowanie i wdrożenie planu marketingowego promocji gospodarczej	Urząd Miasta: Wydział Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej, Centrum Obsługi Inwestora	4,5	<p>Promocja gospodarcza miasta odbywa się m.in. w ramach uczestnictwa w projekcie pod nazwą Invest in BiT CITY 2. Promocja potencjału gospodarczego oraz promocja atrakcyjności inwestycyjnej miast prezydenckich województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>W okresie realizacji Strategii zawarto partnerstwo między Urzędem Marszałkowskim a miastami: Włocławkiem, Bydgoszczą, Toruniem, Grudziądem oraz Inowrocławiem. W ramach zadania miasto uczestniczyło w targach branżowych, m.in. w Międzynarodowych Targach Inwestycyjnych i Nieruchomości Komercyjnych Expo Real, Międzynarodowych Targach Nieruchomości, odbywających się we Francji w Cannes. W ramach projektu Centrum Obsługi Inwestora przeprowadziło kampanię prasową, która zawierała informacje dotyczące potencjału gospodarczego oraz lokalizacji terenów inwestycyjnych położonych na terenie Gminy Miasto Włocławek.</p> <p>W ramach promocji gospodarczej wykonywano gadzety oznaczone grafiką miejską i przekazywano je jednostkom organizacyjnym podczas przedsięwzięć przez nie realizowanych w ramach projektów i wydarzeń o charakterze gospodarczym. Realizowana jest współpraca z odpowiedzialnymi za działania Wydziałami w zakresie wykorzystywania do promocji znaków graficznych. Nastąpiło wydanie publikacji albumowych: <i>Włocławek. Zawsze w dobrą stronę</i> (edycja 2021) oraz <i>Włocławek jak malowany</i> (edycja 2023), mających na celu promocję i prezentację walorów gospodarczych, historycznych, turystycznych i architektonicznych miasta Włocławek.</p> <p>Miasto informowało mieszkańców oraz media za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej miasta Włocławek oraz mediów społecznościowych o bieżących działaniach gospodarczych miasta Włocławek.</p> <p>Ogółem miasto Włocławek posiada obecnie kilka kluczowych atutów kształtujących atrakcyjność prowadzenia biznesu i zrealizowało istotne inwestycje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Działalność Parku Technologicznego,

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Ocena realizacji	Uzasadnienie
			<ul style="list-style-type: none"> • Uzbrojenie terenów inwestycyjnych, w tym modelowych działek inwestycyjnych, • Dostosowane do potrzeb rozwoju aktywności gospodarczej miejscowe plany zagospodarowania, • Ustalone stawki dzierżawy lub zakupu nieruchomości, • Obecność miasta na targach międzynarodowych, • Projekt EXPRESS WAY – dotyczący zagospodarowania działek przy ciągach komunikacyjnych.
Powołanie grupy „ambasadorów gospodarczych” miasta	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora	4,5	Miasto nie powołało oficjalnie grupy ambasadorów, niemniej firmy z Włocławka angażują się aktywnie w promocję miasta. Jest to rezultat dobrych relacji i współpracy miasta i biznesu.
Powołanie Rady Gospodarczej Prezydenta Włocławka	Urząd Miasta: Wydział Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej, Centrum Obsługi Inwestora	5,0	Rada Gospodarcza została powołana Zarządzeniem nr 174/2015 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 22 czerwca 2015 r. Miasto informowało mieszkańców oraz media za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej miasta Włocławek oraz mediów społecznościowych na temat przedsięwzięć Włocławskiej Rady Biznesu w tematyce dotyczącej wzrostu zatrudnienia oraz edukacji przyszłych kadr na rynku włocławskim. Rada Gospodarcza działająca przy Prezydencie wspiera władze miasta w podejmowaniu strategicznych decyzji, także w zakresie rozwoju edukacji zawodowej.
Współpraca z innymi gminami przy promowaniu Włocławka i obszaru gmin sąsiadujących jako atrakcyjnego miejsca do inwestowania	Urząd Miasta: Wydział Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej, Centrum Obsługi Inwestora	4,0	Współpraca z innymi gminami odbywała się m.in. np. w ramach uczestnictwa Gminy Miasto Włocławek w projekcie pod nazwą „Invest in Bit CITY 2. Promocja potencjału gospodarczego oraz promocja atrakcyjności inwestycyjnej miast prezydenckich województwa kujawsko-pomorskiego”. Podejmowane były działania na rzecz budowy i rozwoju silnej pozycji województwa kujawsko-pomorskiego w Unii Europejskiej i na świecie w ramach działalności w Kujawsko-Pomorskim Samorządowym Stowarzyszeniu „Europa Kujaw i Pomorza”. Nastąpiło promowanie społecznych, gospodarczych, kulturowych oraz środowiskowych walorów regionu. Promowano działania Włocławskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz wchodzących w jego skład gmin za pomocą oficjalnej strony internetowej miasta Włocławek oraz mediów społecznościowych. Aspekt współpracy Włocławka i gmin sąsiednich w odniesieniu do rozwoju aktywności gospodarczej ma istotne znaczenie dla przyciągania pożądanego dla regionu inwestorów. Jest również ważny ze względu na wyczerpywanie się terenów inwestycyjnych bezpośrednio we Włocławku.
Cel operacyjny 1.4. Rewitalizacja terenów przemysłowych, powojсковych i przygotowanie nowych terenów pod rozwój działalności produkcyjno-usługowej			
Wyznaczenie i przygotowanie planistyczne terenów inwestycyjnych	Urząd Miasta: Wydział Urbanistyki i Architektury, Centrum Obsługi Inwestora	4,0	Tereny inwestycyjne zostały wyznaczone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Należy jednak zwrócić uwagę, że jest to zasób ograniczony. Obecnie występuje niedostatek terenów inwestycyjnych.
Uzbrojenie terenów inwestycyjnych	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora	4,0	Na bieżąco i w miarę możliwości realizowano uzbrojenie techniczne terenów inwestycyjnych, np. podczas realizacji inwestycji drogowych. Na potrzeby inwestorów przeznaczony jest oprócz terenów Włocławskiej Strefy Rozwoju Gospodarczego – Park Przemysłowo-Technologiczny obszar Papieżka.

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Ocena realizacji	Uzasadnienie
Stworzenie możliwości dla budowy międzyportu kontenerowego na rzece Wiśle.	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora	Główny podmiotem do realizacji ww. programu jest rząd oraz samorząd województwa. Z uwagi na małą sprawczość w realizacji zadania zrezygnowano z przyznawania oceny punktowej.	W przygotowaniu jest wieloletni program pod nazwą „Kompleksowe zagospodarowanie Dolnej Wisły”, który trafił do wykazu prac legislacyjnych rządu. Program przewiduje uzęglowienie Wisły na odcinku z Gdańska do Włocławka.
Zadania o znaczeniu kluczowym			
Objęcie statusem Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej terenu inwestycyjnego „Papieżka”	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora, Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna	Sposób realizacji zadania zmienił się w związku z ze zmianą przepisów prawa, dlatego nie dokonano oceny punktowej.	W związku ze zmianą dokonaną w strukturze działania stref ekonomicznych w chwili obecnej nie ma konieczności wcześniejszego włączania terenów do Strefy mając na uwadze fakt, iż każdy z inwestorów spełniając odpowiednie kryteria, może obecnie włączyć swój teren do strefy ekonomicznej.
Kompleksowe uzbrojenie terenu inwestycyjnego „Papieżka”	Urząd Miasta – Wydział Inwestycji	4	Działanie jest w trakcie realizacji. Na potrzeby inwestorów przeznaczony jest oprócz terenów Włocławskiej Strefy Rozwoju Gospodarczego – Park Przemysłowo-Technologiczny obszar Papieżka. W 2022 r. realizowana była budowa dróg na terenach inwestycyjnych przy ul. Papieżka. W ramach zadania zapłacone zostało odszkodowanie za utracone prawo własności do nieruchomości. Wykonano operat szacunkowy oraz aktualizację opracowań kosztorysowych dla dokumentacji projektowej dla budowy drogi na terenach inwestycyjnych przy ul. Papieżka.
Zawiązanie platformy dialogu „Pakt na Rzecz Zatrudnienia”	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora, Powiatowy Urząd Pracy, szkoły zawodowe, uczelnie wyższe, jednostki szkoleniowe, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe	4,5	W mieście funkcjonuje Zespół ds. promocji lokalnego rynku pracy (powołany w PUP), Konsultacyjna Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Włocławek. Realizowana jest szeroka współpraca ze szkołami średnimi (planowanie kierunków i potrzeb kształcenia), szkołami wyższymi (PANS, KSW), współpraca w ramach Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli (w ramach Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego) oraz z ośrodkami spoza Włocławka: Politechniką Łódzką, Politechniką Warszawską, Akademią Ekonomiczną w Poznaniu (np. studia podyplomowe, kursy, szkolenia). Pomimo ww. działań w mieście wciąż widać odpływ młodych ludzi do innych ośrodków miejskich, przede wszystkim w celach edukacyjnych oraz za pracą.

Cel strategiczny 2. Dążenie do innowacyjności i tworzenie klastrów gospodarczych

TABELA 8. ZAKRES REALIZACJI ZADAŃ PRZYPISANYCH DO CELU STRATEGICZNEGO 2. DAŻENIE DO INNOWACYJNOŚCI I TWORZENIE KLASTRÓW GOSPODARCZYCH

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
Cel operacyjny 2.1. Pozyskiwanie przedsiębiorstw branż innowacyjnych, w tym wysokich technologii			
Rozwój instytucji otoczenia biznesu (IOB) ukierunkowanych na rozwój przedsiębiorstw innowacyjnych	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora, Włocławskie Centrum Biznesu,	4,0	<p>Włocławskie Centrum Biznesu prowadzi działania mające na celu wspieranie innowacyjności poprzez szkolenie kadr oraz promowanie rozwoju przedsiębiorstw innowacyjnych. Instytucja ta oferuje programy szkoleniowe, które pomagają przedsiębiorcom i osobom zainteresowanym innowacjami rozwijać swoje umiejętności i kompetencje w dziedzinach związanych z innowacjami. Dzięki temu kadra staje się bardziej kompetentna i przygotowana do tworzenia, wdrażania i zarządzania innowacyjnymi projektami.</p> <p>WCB we Włocławku wspiera przedsiębiorstwa innowacyjne poprzez organizowanie wydarzeń, konferencji warsztatów i festiwali które promują innowacyjne rozwiązania i umożliwiają wymianę doświadczeń między przedsiębiorcami oraz ekspertami z dziedziny innowacji. Te inicjatywy przyczyniają się do tworzenia lokalnego ekosystemu innowacyjnego.</p> <p>Realizowana jest współpraca ze szkołami wyższymi, która może przyczynić się do transferu wiedzy i technologii między sektorem naukowym a biznesowym.</p> <p>W rezultacie, instytucje otoczenia biznesu we Włocławku angażują się w szkolenie kadry oraz promowanie innowacyjności, tworząc tym samym dogodne warunki do rozwoju przedsiębiorstw innowacyjnych w regionie.</p>
Promocja postaw i rozwiązań innowacyjnych	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora, Włocławskie Centrum Biznesu	4,0	<p>Zasięg działania Włocławskiego Centrum Biznesu obejmuje teren Włocławka oraz jego obszaru funkcjonalnego. Włocławskie Centrum Biznesu często udostępnia przestrzeń biurową, umożliwia dostęp do sieci kontaktów i źródeł finansowania dla startupów i firm, które rozwijają innowacyjne produkty lub usługi.</p> <p>Inkubator oferuje szkolenia i warsztaty, które pomagają przedsiębiorcom rozwijać umiejętności związane z innowacjami, zarządzaniem i rozwojem biznesu.</p> <p>Realizowana jest współpraca z uczelniami i ośrodkami badawczymi. Współpraca z instytucjami naukowymi może przyczynić się do transferu wiedzy i technologii oraz promować innowacyjne podejście do biznesu.</p> <p>Inkubator angażuje się w tworzenie kultury innowacyjności w społeczności lokalnej poprzez organizowanie wydarzeń, festiwali, konkursów i inicjatyw promujących kreatywność i innowacje. Pomaga przedsiębiorcom znaleźć źródła finansowania, dostęp do funduszy publicznych na innowacje.</p>
Organizacja i współorganizacja szkoleń, seminariów, konferencji, targów i innych wydarzeń dedykowanych innowacyjności	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora, Włocławskie Centrum Biznesu	4,5	<p>Zasięg działania Włocławskiego Centrum Biznesu w zakresie współorganizacji szkoleń, seminariów, konferencji, targów i innych wydarzeń dedykowanych innowacyjności obejmował teren Włocławka oraz jego obszaru funkcjonalnego. Zakres tych działań obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Szkolenia i warsztaty z zakresu innowacji, zarządzania projektem, rozwoju biznesu skierowane zarówno do startupów, jak i istniejących przedsiębiorstw, Seminaria i konferencje poświęcone konkretnym tematom innowacyjnym, które przyciągają ekspertów, przedsiębiorców i inne zainteresowane osoby,

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
			<ul style="list-style-type: none"> • Targi i festiwale dedykowane wytwórcom, gdzie przedsiębiorcy mogą prezentować swoje innowacyjne produkty lub usługi, • Spotkania networkingowe, gdzie przedsiębiorcy i innowatorzy mogą nawiązywać kontakty, wymieniać się doświadczeniami i tworzyć partnerskie relacje.
Cel operacyjny 2.2. Podjęcie współpracy pomiędzy sektorem naukowym, biznesowym oraz samorządem			
Organizacja wymiany informacji i współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a szkołami wyższymi, w zakresie potrzeb i możliwości naukowo-badawczych	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora, Włocławskie Centrum Biznesu, szkoły wyższe	4,0	<p>Ogólna ocena organizacji wymiany informacji i współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a szkołami wyższymi w Włocławku w zakresie potrzeb i możliwości naukowo-badawczych jest pozytywna.</p> <p>Współpraca między przedsiębiorstwami a szkołami wyższymi w Włocławku jest aktywna i różnorodna. Zauważalny jest wzrost zainteresowania tematami zarówno badawczymi, jak i praktycznymi, co świadczy o rozwijaniu wielostronnej współpracy.</p> <p>Ostatnie lata wskazują na rosnące zaangażowanie stron w rozwijanie innowacji. To może przyczynić się do dalszego rozwoju technologicznego i gospodarczego regionu. Zarówno przedsiębiorcy, jak i studenci wyrażają pozytywne opinie na temat korzyści wynikających z udziału w projektach i programach współpracy. Zauważają rozwijanie umiejętności i zdobywanie doświadczenia.</p> <p>Przedsiębiorstwa i uczelnie określiły wspólne cele i strategie w zakresie rozwoju innowacyjności. Działania obu stron są skoordynowane, co przyczynia się do efektywnej współpracy.</p> <p>Procedury komunikacji i współpracy zostały usprawnione. Organizacja wymiany informacji i współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a szkołami wyższymi we Włocławku sprzyja rozwojowi innowacyjności i konkurencyjności regionu. Kontynuacja tych działań może przynieść dalsze korzyści i umocnić pozycję miasta.</p> <p>Poszukiwane są obszary współpracy skutkujące nawiązywaniem porozumień w obszarze: praktyk studenckich, zniżek dla pracowników firm. Realizowane są spotkania bezpośrednie i wzajemne działania promocyjne w celu pozyskania pracowników/studentów. Planowane są wykłady tematyczne realizowane przez pracowników podmiotów zewnętrznych.</p> <p>W PANS funkcjonują rady ekspertów przy każdym kierunku studiów.</p>
Utworzenie bazy danych o specjalistach branżowych i świata nauki	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora	5,0	Na stronie internetowej Urzędu Miasta Włocławek znajduje się Włocławski Katalog Biznesowy.
Cel operacyjny 2.3. Utworzenie klastrów w branżach uznanych za wiodące w mieście			
Propagowanie idei tworzenia - klastrów	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora, Włocławskie Centrum Biznesu	4,0	<p>Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości organizuje spotkania networkingowe oraz działa na rzecz wzmocnienia współpracy nauki z biznesem.</p> <p>Szkolenia prowadzone przez instytucje, takie jak Włocławskie Centrum Biznesu, odgrywają ważną rolę w promowaniu innowacji i wzmacnianiu konkurencyjności przedsiębiorstw w klastrach. Działania te mogą wpłynąć na rozwijanie umiejętności, transfer wiedzy i technologii oraz tworzenie korzystnego środowiska dla innowacyjnych przedsiębiorstw.</p> <p>Wspieranie rozwoju klastrów i instytucji otoczenia biznesu to kluczowy element strategii rozwoju gospodarczego. Działa to na korzyść przedsiębiorstw, regionów i całej gospodarki kraju, przyczyniając się do tworzenia nowych miejsc pracy, rozwijania nowoczesnych rozwiązań i zwiększania konkurencyjności</p>

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
			na rynku międzynarodowym. Szkolenia i działania edukacyjne odgrywają istotną rolę w osiągnięciu tych celów, poprawiając kompetencje i zdolności przedsiębiorców oraz pracowników branży innowacyjnej.
Tworzenie klastrów	Urząd Miasta – Centrum Obsługi Inwestora	5,0	We Włocławku działa Włocławski Klaster BIZNES & INNOWACJE oraz Kujawsko-Pomorski Klaster Inteligentnych Specjalizacji. Ponadto firmy z Włocławka zrzeszone są m.in. w klastrach: Obróbki Metali oraz w Bydgoskim Klastrze Przesyłowym.
Zadania o znaczeniu kluczowym			
Utworzenie klastra branży chemicznej	Podmioty gospodarcze	1,0	Formalnie klaster nie powstał, natomiast firma ANWIL ze spółkami tworzy system powiązań współpracy. Zespół Szkół Chemicznych oraz Zespół Szkół Technicznych współpracują z zakładem Anwil, który tworzy klasy patronackie.

Cel strategiczny 3. Tworzenie warunków do budowania kadr nowoczesnej gospodarki i ich wykorzystania

TABELA 9. ZAKRES REALIZACJI ZADAŃ PRZYPISANYCH DO CELU STRATEGICZNEGO 3. TWORZENIE WARUNKÓW DO BUDOWANIA KADR NOWOCZESNEJ GOSPODARKI I ICH WYKORZYSTANIA.

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
Cel operacyjny 3.1. Utworzenie ośrodka politechnicznego			
Opracowanie koncepcji działania ośrodka politechnicznego	Szkoły wyższe	4,0	Ośrodek politechniczny nie został utworzony. Prężnie natomiast działa PANS oraz KSW we Włocławku. Uczelnie rozwijają kierunki techniczne, które cieszą się zainteresowaniem.
Stworzenie programu kształcenia zgodnego z potrzebami rynku pracy	Szkoły wyższe	4,5	Następuje stała modyfikacja planu studiów i zajęć pod kątem oczekiwań podmiotów gospodarczych. Monitorowane są aktualne trendy w zakresie kwalifikacji/kompetencji poszukiwanych na rynku pracy i dostosowywana jest oferta kształcenia uczelni do potrzeb rynku pracy. Realizowane jest to poprzez tworzenie nowych kierunków/specjalności kształcenia lub modyfikację programów kształcenia na kierunkach/specjalnościach już istniejących. Potwierdzają to oferty i zainteresowanie biznesu oraz informacje PUP. W PANS przy kierunkach studiów funkcjonują rady ekspertów.
Dostosowanie i rozwój odpowiedniej infrastruktury szkolnictwa wyższego, w tym przede wszystkim w zakresie zaplecza technicznego	Szkoły wyższe	4,0	Uczelnie wyższe działające na obszarze Włocławka stale modernizują swoją bazę dydaktyczną. Tworzą pracownie dydaktyczne oraz wymieniają sprzęt w istniejących pracowniach. Uczelnie współpracują z interesariuszami zewnętrznymi, którzy dysponują odpowiednimi laboratoriami i pracowniami, tak aby zapewnić studentom korzystanie z tych zasobów w ramach praktyk, ćwiczeń i innych aktywizujących form zajęć dydaktycznych. Modernizowane jest zaplecze dydaktyczne w pracowniach szkół ponadpodstawowych. KSW na kierunkach technicznych wykorzystuje infrastrukturę partnerów zewnętrznych. Wdrażane są projekty współfinansowane ze środków unijnych oraz budżetu państwa. Rozwijana jest infrastruktura w ramach subwencji.
Kreowanie polityki kadrowej niezbędnej dla zatrudnienia i rozwoju samodzielnej kadry z obszaru nauk ścisłych i technicznych	Szkoły wyższe	3,0	Działalność badawcza i naukowa realizowana jest w oparciu o granty, udział w konferencjach, wsparcie kół naukowych. PANS realizuje założenia polityki zatrudnienia.

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
			Kierunki techniczne na KSW zasila głównie kadra spoza Włocławka. Nie ma problemu z pozyskaniem pracowników z odpowiednimi kwalifikacjami.
Cel operacyjny 3.2. Utworzenie nowoczesnej bazy dla kształcenia zawodowego			
Tworzenie nowoczesnych pracowni naukowo - technicznych, laboratoriów, ośrodków egzaminacyjnych, w ramach istniejącej infrastruktury	Urząd Miasta – Wydział Edukacji	4,5	Infrastruktura szkolnictwa zawodowego jest stale rozwijana poprzez udział szkół w licznych projektach, również współfinansowanych ze środków unijnych, np. Kształcenie zawodowe (CKZiU), Włocławek zawodowo (ZSBud., ZSChem., ZSEkon., ZSElekr., ZSSam., ZSTech.), Zawodowcy z Włocławka (ZSSam.), Włocławska Akademia Kariery Zawodowej (ZSElekr.), Włocławek zawodowo II (ZSBud., ZSChem., ZSEkon., ZSSam., ZSTech.). W ramach wymienionych powyżej projektów wyposażono pracownie zawodowe poprzez zakup nowoczesnego, wysoko wyspecjalizowanego sprzętu oraz pomocy dydaktycznych, np. samochód ciężarowy do nauki jazdy w kat. C+E, ekspres ciśnieniowy, 4 roboty wieloczynnościowe, podgrzewacz do talerzy, klimazon, 3 polarymetry oraz 1 lepkościomierz Hopplera, samochodowy komputer diagnozujący z oprogramowaniem, urządzenie do ustawiania geometrii kół samochodowych, analizator spalin i przyrząd do ustawiania świateł samochodowych, miernik rezystancji izolacji, odsysacz cyny, 4 nowoczesne stacje lutownicze, serwery, drukarki, skanery, rzutniki, komputery.
Podniesienie kwalifikacji kadry nauczycielskiej	Urząd Miasta – Wydział Edukacji	4,0	Nauczyciele korzystają z możliwości dofinansowania doskonalenia i dokształcania zawodowego, co umożliwi im stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji. Ponadto w ramach projektów współfinansowanych ze środków unijnych uczestniczą w kursach i studiach podyplomowych, np. z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych, doradztwa zawodowego. Nadal występują deficyty nauczycieli kształcenia zawodowego m.in. w związku ze starzeniem się kadr.
Cel operacyjny 3.3. Stworzenie oferty edukacyjnej spójnej z potrzebami rynku pracy i zwiększenie umiejętności praktycznych absolwentów			
Zwiększenie umiejętności praktycznych absolwentów	Szkoły wyższe, Urząd Miasta – Wydział Edukacji przy współudziale szkół zawodowych	5,0	<p>Współpraca szkół z pracodawcami realizowana jest w różnych formach (staże, praktyki, zajęcia praktyczne, klasy patronackie).</p> <p>Uczniowie szkół kształcących w zawodach odbywają praktyki zawodowe u pracodawców, co zwiększa ich umiejętności praktyczne. W ramach projektów unijnych uczniowie od wielu lat odbywają płatne staże w zakładach pracy przede wszystkim w zawodach takich jak: technik robotów wykończeniowych, technik architektury krajobrazu, kucharz, kelner, technik hotelarstwa, technik analityk, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik ekonomista, technik logistyki, technik rachunkowości, technik informatyk, technik elektryk, technik elektronik, mechanik i elektromechanik pojazdów samochodowych, technik mechanik, technik mechatronik, technik reklamy.</p> <p>W PANS został wdrożony system 6-miesięcznych praktyk zawodowych. Następuje organizacja studiów skierowanych do przedsiębiorców i firm funkcjonujących na lokalnym rynku gospodarczym, organizacja staży i praktyk u pracodawców, europejskie projekty edukacyjne (np. Erasmus+) w porozumieniu z firmami lokalnymi. PANS kształci na kierunkach technicznych we współpracy z partnerami zewnętrznymi.</p> <p>Studia podyplomowe realizowane są na profilu praktycznym z udziałem praktyków. Prowadzone są różnego rodzaju warsztaty i staże zawodowe w zakładach pracy, w tym realizowane w ramach projektów unijnych.</p>
Rozwój kierunków technicznych na włocławskich uczelniach wyższych	Szkoły wyższe	4,0	W KSW funkcjonuje Wydział Mechaniczny jako filia w Grudziądzu z kierunkiem inżynieria mechaniczna. Ponadto ofertowane jest kształcenie na następujących kierunkach: budownictwo, energetyka, BHP, logistyka, które cieszą się dużym zainteresowaniem.

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
Sporządzanie cyklicznych analiz rynku pracy i zatrudnienia we Włocławku oraz potrzeb pracodawców w zakresie poszczególnych zawodów	Powiatowy Urząd Pracy	5,0	<p>PANS prowadzi studia I stopnia (inżynierskie) na 4 kierunkach informatyka, automatyka i robotyka, mechanika i budowa maszyn, inżynieria zarządzania.</p> <p>W latach 2014–2023 PUP w ramach analizy rynku pracy opracowywał comiesięczną statystykę dla powiatu grodzkiego oraz ziemskiego. Ponadto sporządzał kwartalne i roczne Analizy Rynku Pracy w Powiecie Włocławskim.</p> <p>Cyklicznie prowadzony jest przez PUP, we współpracy z WUP w Toruniu, „Barometr zawodów”, który stanowi badanie eksperckie, ukazujące zawody deficytowe i nadwyżkowe. Pozwala to na określenie miejsca i znaczenia konkretnych zawodów w strukturze popytu i podaży na lokalnym rynku pracy. Wyniki tego badania pokazują jaka jest perspektywa znalezienia zatrudnienia w określonym zawodzie. „Barometr zawodów” stanowi prognozę pokazującą sytuację w wybranych grupach zawodów, najczęściej pojawiających się na rynku pracy.</p> <p>Od dwóch lat PUP prowadzi autorskie badania pracodawców: „Potencjał zatrudnieniowy przedsiębiorstw we Włocławku oraz w powiecie włocławskim”. Badanie to obejmuje kilka obszarów tematycznych, w tym plany zatrudnienia i redukcji personelu, opinię o działaniach PUP czy opinię o zatrudnianiu cudzoziemców. Badanie realizowane metodą wywiadu kwestionariuszowego jest jednocześnie okazją do promocji usług PUP wśród pracodawców.</p>
Organizacja kursów doszkalania i przekwalifikowywania zawodowego	Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Miasta – Wydział Edukacji przy współudziale Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	5,0	<p>PUP pod koniec każdego roku ustala plan szkoleń na następny rok, biorąc pod uwagę wskaźniki zawodów deficytowych i nadwyżkowych, a także wyniki autorskiego badania rynku pracy. PUP organizuje kursy zarówno w formie indywidualnej, jak i grupowej zabezpieczając na tego typu działania odpowiednie środki finansowe, tak aby ze szkoleń skorzystało jak najwięcej chętnych osób. Z uwagi na fakt, że corocznie urząd organizuje blisko 20 rodzajów szkoleń, można powiedzieć, że zainteresowane osoby bezrobotne w znakomitej większości mogą z nich skorzystać. Dostępność do szkoleń dla osób bezrobotnych jest bardzo wysoka.</p> <p>Innym rodzajem wsparcia edukacyjnego jest finansowanie studiów podyplomowych. Absolwenci wyższych uczelni, którzy są zarejestrowani w PUP mogą aplikować o finansowanie wybranego kierunku na studiach podyplomowych.</p> <p>Na osobną uwagę zasługuje finansowanie kształcenia ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. PUP pozyskuje duże środki na ten cel, wspierając pracodawców w rozwijaniu kompetencji zatrudnionych osób. Ta sfera działania PUP – skierowanego nie do osób bezrobotnych a zatrudnionych, stanowi swego rodzaju profilaktykę bezrobocia. Rozszerzenie kwalifikacji osób zatrudnionych może uchronić uczestników kształcenia przed redukcją w bieżącym miejscu pracy.</p> <p>Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli działający w strukturach Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego we Włocławku organizuje dla nauczycieli kursy, warsztaty i szkolenia o charakterze doszkalającym, w tym m.in.: kursy: terapia ręki I i II stopnia – „Diagnoza, terapia, warsztat M2 Concept”, terapia ręki III stopnia „Grafomotoryka M2 Concept”, warsztaty: „Wdrażanie i dokumentowanie innowacji pedagogicznych”, „Rozwijanie zdolności i talentów dzieci i młodzieży”, „Czynnościowe nauczanie matematyki z rozwiązywanie zadań tekstowych”. We współpracy z włocławskimi uczelniami prowadzone były studia podyplomowe (2020/2021) „Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną” oraz „Edukacja i terapia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu”. Oferta szkoleń rad</p>

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
			<p>pedagogicznych jest dostosowana do aktualnych potrzeb pracodawców. Organizowane są szkolenia z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.</p> <p>W ramach przekwalifikowania zawodowego lub doszkalania organizowane są kwalifikacyjne kursy zawodowe, po ukończeniu których uczestnicy przystępują do egzaminów zawodowych i otrzymują świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodach, t.j. technik elektryk, elektryk, operator obrabiarek skrawających.</p>
Uruchomienie kursów kwalifikacyjnych i certyfikujących	Urząd Miasta – Wydział Edukacji przy współudziale szkół zawodowych oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	4,0	<p>W ramach projektów unijnych odbywały się dla uczniów szkół ponadpodstawowych kursy kwalifikujące i certyfikujące, np. wózków widłowych, spawacza TIG i MAG, operatora koparko-ładowarek, obsługi kas fiskalnych, kurs prawa jazdy kategorii B, kurs rezydenta biura podróży, kurs baristy, kurs barmana, kurs prawa jazdy kategorii C.</p> <p>Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli działający w strukturach Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego we Włocławku organizuje kursy doskonalące: „Kurs na wychowawcę wypoczynku dzieci i młodzieży” oraz „Kurs na kierownika wypoczynku dzieci i młodzieży”. W branżowej szkole II Stopnia w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych prowadzone jest kształcenie zawodowe. Centrum kształci w kwalifikacjach: technik robót wykończeniowych w budownictwie, technik mechanik, technik pojazdów samochodowych, technik handlowiec, technik usług fryzjerskich, technik usług kelnerskich, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik inżynierii sanitarnej, technik elektryk. Uruchamianie nowych kierunków kształcenia w szkołach branżowych II stopnia jest ściśle powiązane z kształceniem zawodowym w szkołach branżowych I stopnia i opiniowane przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy.</p>
Rozwijanie doradztwa zawodowego na wszystkich etapach edukacyjnych	Urząd Miasta – Wydział Edukacji przy współudziale szkół oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	4,0	Doradztwo zawodowe realizowane jest na wielu płaszczyznach. W każdej szkole podstawowej i ponadpodstawowej odbywają się zajęcia prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną w ramach podstawy programowej. Dzięki projektom unijnym uczniowie uczestniczyli w zajęciach indywidualnych i grupowych z doradcami zawodowymi, mogli korzystać w szkołach zawodowych ze Szkolnych Punktów Informacji i Kariery. W Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej we Włocławku zatrudnieni doradcy zawodowi na bieżąco służą swoim wsparciem i pomocą wszystkim włocławskim uczniom.
Cel operacyjny 3.4. Promowanie nauk ścisłych na wszystkich poziomach kształcenia			
Wspieranie tworzenia w placówkach oświatowych atrakcyjnej oferty ponadprogramowej, w tym interdyscyplinarnej, przygotowującej do dalszej edukacji na kierunkach politechnicznych	Urząd Miasta – Wydział Edukacji przy współudziale szkół	5,0	Dzięki projektom unijnym w szkołach prowadzone były m.in. zajęcia specjalistyczne przygotowujące do egzaminów zawodowych oraz zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe z matematyki i języków obcych oraz przygotowujące do lepszej zdawalności matur.
Opracowanie i wprowadzenie systemu zachęt dla studentów decydujących się na kształcenie na kierunkach technicznych we Włocławku	Szkoły wyższe	2,5	<p>KSW oferuje pakiety zniżek, stypendia, możliwość odbywania praktyk u partnerów zewnętrznych oraz poprzez nawiązywanie bezpośrednich kontaktów z firmami, możliwość zapoznania z ofertami pracy. W PANS funkcjonuje sylwetka absolwenta i perspektywa zatrudnienia w przemyśle.</p> <p>Nie powstała oferta dedykowana bezpośrednio dla kierunków technicznych.</p>
Zadania o znaczeniu kluczowym			

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
Utworzenie ośrodka politechnicznego	Szkoły wyższe	4,0	Nastąpiła przebudowa obiektu dydaktycznego po Zespole Szkół nr V we Włocławku na Centrum Nauk Technicznych i Nowoczesnych Technologii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku (obecnie PANS). Ośrodek politechniczny nie powstał. W KSW funkcjonuje Wydział Mechaniczny jako filia w Grudziądzu z kierunkiem inżynieria mechaniczna. Ponadto oferowane są kierunki: budownictwo, energetyka, BHP, logistyka, które cieszą się dużym zainteresowaniem. PANS prowadzi studia I stopnia (inżynierskie) na 4 kierunkach informatyka, automatyka i robotyka, mechanika i budowa maszyn, inżynieria zarządzania.

Cel strategiczny 4. Dążenie do wzmocnienia atrakcyjności miasta jako miejsca do życia

TABELA 10. ZAKRES REALIZACJI ZADAŃ PRZYPISANYCH DO CELU STRATEGICZNEGO 4. DAŻENIE DO WZMOCNIENIA ATRAKCYJNOŚCI MIASTA JAKO MIEJSCA DO ŻYCIA.

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
Cel operacyjny 4.1. Usprawnienie układu drogowego miasta oraz poprawa organizacji transportu publicznego			
Rozwój sieci dróg	Urząd Miasta – Wydział Dróg, Transportu Zbiorowego i Energii	4,5	W okresie realizacji Strategii przeprowadzono zadania inwestycyjne polegające na przebudowie istniejącej sieci drogowej poprzez dostosowanie do obowiązujących przepisów, a także wykonanie nowych przebiegów dróg – ul. Szewska, IV etap trasy średnicowej, droga alternatywna do Al. Jana Pawła II, ul. Żytnia.
Zwiększenie ilości miejsc parkingowych	Urząd Miasta – Wydział Dróg, Transportu Zbiorowego i Energii	Z uwagi na zmianę priorytetów nie będzie realizowane. Wobec powyższego odstąpiono od oceny.	Z uwagi na zmianę priorytetów działanie nie będzie realizowane. Wobec powyższego odstąpiono od oceny.
Modernizacja transportu publicznego i jego korelacja między przewoźnikami do potrzeb mieszkańców Włocławka i okolic	Urząd Miasta – Wydział Dróg, Transportu Zbiorowego i Energii	4,0	W 2022 r. zaktualizowano „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Włocławek”. Aktualizacja planu objęła zamierzenia takie jak wymiana taboru na zeroemisyjny poprzez zakup 13 autobusów elektrycznych oraz 3 wodorowych, planowanie działań stwarzających udogodnienia dla pasażerów, dalszy rozwój dynamicznej informacji pasażerskiej, analizę możliwości wprowadzenia zmian w organizacji ruchu mających na celu uprzywilejowanie komunikacji miejskiej. Zrealizowano zakup autobusów elektrycznych, wyposażano wszystkie autobusy w kasowniki do płatności zbliżeniowej, nastąpiła budowa Inteligentnego Systemu Transportowego z priorytetem dla komunikacji miejskiej, wyposażono części przystanków w tablice Dynamicznej Informacji Pasażerskiej, zbudowano Centrum Przesiadkowe. Zwiększona została oferta przewozowa Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego sp. z o.o.
Cel operacyjny 4.2 Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej miasta			
Budowa nowych i remont istniejących wałów przeciwpowodziowych w	Urząd Miasta – Wydziały: Nadzoru Właścicielskiego i Gospodarki	5,0	Wydział NWK prowadził prace konserwacyjne wału przeciwpowodziowego „Korabniki” polegające m.in. na mechanicznym wykaszaniu roślinności, konserwacji przepustów wałowych, usuwaniu miejscowych odkształceń i ubytków oraz zapewnieniu drożności wzdłuż całego wału.

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
przebiegu rzeki Wisły oraz systemu ostrzegania przeciwpowodziowego mieszkańców	Komunalnej, Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa		Wydział NWK realizuje obowiązki wynikające z art. 62 ustawy Prawo budowlane w zakresie wykonywania kontroli okresowych obiektu. Zgodnie z protokołem kontroli okresowej wykonanej w listopadzie 2022 r. stan techniczny wału przeciwpowodziowego określa się jako dobry i niezagrażający bezpieczeństwu.
Wspieranie działań na rzecz budowy tamy poniżej istniejącego stopnia wodnego we Włocławku	Urząd Miasta – Wydziały: Nadzoru Właścicielskiego i Gospodarki Komunalnej, Środowiska, Rozwoju Miasta	Z uwagi na to, że zadanie jest niezależne od władz Miasta odstąpiono od oceny.	Działanie związane było z realizacją projektu „Analiza przystosowania rzeki Wisły na odcinku od Włocławka do ujścia do Zatoki Gdańskiej do kaskady dużej i małej – modelowanie”. Na wniosek spółki Energa, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy 29 grudnia 2017 r. wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy stopnia w Siarzewie. Włocławek popiera budowę drugiej tamy w okolicach Cieclocinka (Nieszawa).
Cel operacyjny. 4.3. Uzyskanie zrewitalizowanych i „inteligentnie” zarządzanych przestrzeni miejskich			
Wspieranie działań zmierzających do poprawy substancji mieszkaniowej	Urząd Miasta – Wydziały: Gospodarowania Mieniem Komunalnym, Rewitalizacji, Administracja Zasobów Komunalnych	4,5	Wykonano prace termomodernizacyjne, remontowe na 35 budynkach, w tym na 23 przeprowadzono generalny remont elewacji budynków. 21 budynków zostało przyłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej. Realizowano przedsięwzięcia w ramach działań uwzględnionych w programie usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Włocławek na lata 2010–2032. W wyniku przyjęcia Uchwały nr VIII/57/2019 Rady Miasta Włocławek z dnia 9 kwietnia 2019 roku w sprawie ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji na obszarze rewitalizacji Miasta Włocławek, zmienionej Uchwałą XXXI/25/2021 Rady Miasta Włocławek z dnia 30 marca 2021 r., określone zostały zasady udzielania dotacji na roboty budowlane polegające na remoncie lub przebudowie oraz na prace konserwatorskie i restauratorskie w odniesieniu do nieruchomości niewpisanych do rejestru zabytków dla właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości położonych w obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji Dotychczas rozliczono dotacje w wysokości 4 622 472,15 zł (w 2019 r. 836 883,74 zł, w 2020 r. – 1 431 310,78 zł, w 2021 r. – 1 263 154,81 zł, w 2022 r. – 1 091 122,82 zł). Natomiast całkowity koszt wykonanych robót lub prac wyniósł 11 049 789,02 zł (w 2019 r. – 1 821 375,14 zł, w 2020 r. – 3 855 170,83 zł, w 2021 r. – 2 945 876,78 zł, w 2022 r. – 2 427 366,27 zł). W 2019 r. dotacji udzielono dla 6 nieruchomości, w 2020 r. dla 10 nieruchomości, w 2021 r. dla 12 nieruchomości, w 2022 r. dla 6 nieruchomości. W mieście Włocławek działa Punkt konsultacyjno-informacyjny Rządowego Programu Priorytetowego Czyste Powietrze
Działania na rzecz wypełnienia luk w zabudowie Śródmieścia	Urząd Miasta: Wydział Rewitalizacji	2,0	W przypadku wniosków o zabudowę na bieżąco wydawane są pozwolenia na budowę. Działanie zakłada główny ciężar realizacji po stronie prywatnych inwestorów.
Rewitalizacja przestrzeni publicznych	Urząd Miasta: Wydziały - Inwestycji, Sportu i Turystyki, Rewitalizacji, Urbanistyki i Architektury, Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej przy współudziale instytucji kultury	4,5	Nastąpiła poprawa dostępności przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji, co związane było z zakończeniem realizacji przedsięwzięć: – Centrum Wsparcia Społecznego (remont, adaptacja i wyposażenie) (4.1.6.). Projekt realizowany na potrzeby zorganizowania Centrum Wsparcia Społecznego (zintegrowane z przedsięwzięciem 1.1.8. Centrum Wsparcia Społecznego). W ramach zadania przeprowadzono remont, adaptację i wyposażenie budynków

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
			<p>przy ul. Brzeskiej 27 i Piekarskiej 25 we Włocławku, na potrzeby utworzenia mieszkań chronionych wspieranych dla seniorów, którzy potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Utworzenie Interaktywnego Centrum Fajansu (2.1.7.) Projekt realizowany jest w związku z problemem niewystarczającej infrastruktury turystycznej w obszarze rewitalizacji oraz problemem dziedziczenia biernej postawy wobec życia przez mieszkańców. Projekt polega na przebudowie zabytkowego obiektu wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia na potrzeby „Interaktywnego Centrum Fajansu”. – Parki kieszonkowe – kompaktowe tereny z zielenią wysoką (3.1.3.). Projekt realizowany w związku z niską jakością przestrzeni publicznej i niedostatkami miejsc zieleni i rekreacji służących integracji mieszkańców oraz zanieczyszczeniem powietrza w obszarze rewitalizacji. Budowa parku kieszonkowego zlokalizowanego przy ul. Brzeskiej 7, dz. Nr 71/6, KM. 45 we Włocławku o powierzchni 0,0428 ha zrealizowana została w 2019 r. <p>Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wyznaczają tereny przestrzeni publicznych oraz ustalają wymagania wynikające z potrzeb ich kształtowania. Zawierają m.in. określenie zasad umieszczania w granicach obszarów przestrzeni publicznej tymczasowych obiektów usługowych, urządzeń technicznych i zieleni, w tym określenie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów.</p> <p>W ramach otwartych konkursów ofert na obszarze rewitalizacji organizowane są zadania mające na celu zwiększenie oferty kulturalnej oraz włączenie mieszkańców Śródmieścia do przeprowadzanych przedsięwzięć. Do tej pory przeprowadzono m.in. następujące wydarzenia: „Miejska Potańcówka”, „Dawniej i dziś” – wystawa eksponatów fajansu, Animacje dla małych i dużych, czyli kulturalne wakacje dla całych rodzin, Spacerów włocławskie, Włocławskie Koncerty Podwórkowe.</p> <p>Na ul. Piwnej powstał woonerf. Zaprojektowano nowe przestrzenie publiczne: woonerf na ul. 3 Maja, zielone tereny śródmieścia, Plac Wolności.</p>
Aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców obszarów rewitalizowanych	Urząd Miasta: Wydział – Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego, Rewitalizacji, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Włocławskie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu	4,5	<p>Głównymi realizatorami działań w zakresie aktywizacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizacji byli MOPR oraz WCOPIW. Przedsięwzięcia realizowane były w ramach bieżącej działalności tych instytucji oraz projektów kierowanych do różnych beneficjentów. Miasto Włocławek co roku dofinansowywało realizację przedsięwzięć zgłoszonych przez organizacje pozarządowe – w szczególności kierowanych do dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji (np. zajęcia rozwijające zainteresowania) oraz dot. integracji międzypokoleniowej.</p> <p>Aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców obszarów rewitalizowanych nastąpiła poprzez realizację następujących projektów i programów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Program wsparcia projektów lokalnych (1.1.9.), który polega na wsparciu realizacji inicjatyw lokalnych w obszarze rewitalizacji poprzez organizowanie otwartych naborów wniosków o mikrogranty. Adresatami projektu są mieszkańcy obszaru rewitalizacji. Dotychczas zrealizowano 17 mikrograntów na łączną kwotę 34 722,11 zł i uczestniczyło w nich 1 706 osób. 2. Kawiarnia obywatelska (1.1.10.). Zgodnie z założeniami Gminnego Programu Rewitalizacji kawiarnia stanowić ma przestrzeń komunikacji mieszkańców między sobą i podmiotami odpowiedzialnymi za rewitalizację, służącą do badania potrzeb i oczekiwań, wypracowywania i konsultowania planowanych rozwiązań, wspierania lokalnych liderów, otwarta na inicjatywy społeczne i będąca centrum animacyjnym obszaru. Kawiarnia funkcjonuje od 2016r. pod adresem 3 Maja 9. Operatorem kawiarni są organizacje pozarządowe wybierane corocznie w otwartym konkursie ofert.

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
			<p>3. Projekt grantowy „Partnerstwo – od czego zacząć?” był realizowany w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2016–2023 Stowarzyszenia LGD Miasto Włocławek. Dofinansowanie projektu z EFS wyniosło 50 000,00 zł. Projekt obejmował działania edukacyjne skierowane do osób zagrożonych ubóstwem bądź wykluczonych społecznie i do osób z ich otoczenia zamieszkałych na terenie miasta Włocławek. Działania projektowe posłużyły upowszechnieniu wiedzy o przedsiębiorczości społecznej i poszerzeniu wiadomości o tworzeniu i funkcjonowaniu podmiotów ekonomii społecznej.</p> <p>4. Projekt „Latarnicy społeczni obszaru rewitalizacji” dofinansowany był z Europejskiego Funduszu Społecznego i miał na celu wzrost aktywności społeczno-zawodowej 38 osób ze środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności z obszaru objętego programem rewitalizacji miasta Włocławek poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia. Wartość projektu wyniosła 800 000,00 zł, w tym dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego stanowi kwotę 680 000,00 zł. Projekt zakończył się we wrześniu 2023 r.</p> <p>5. Aktywizacja zawodowa mieszkańców (1.1.1.). Podmiotem realizującym projekt jest Powiatowy Urząd Pracy we Włocławku. W związku z bardzo wysokim poziomem bezrobocia, w tym długotrwałego, w obszarze rewitalizacji, projekt ukierunkowany jest na zwiększenie aktywności jego mieszkańców, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym w sferze życia społecznego, zawodowego oraz na zwiększenie potencjału rozwojowego osób długotrwanie bezrobotnych. Zakres działań to: doradztwo zawodowe (zajęcia indywidualne i grupowe), zajęcia psychospołeczne (indywidualne i grupowe), szkolenia zawodowe podnoszące kwalifikacje, staże u pracodawców, przygotowanie zawodowe dorosłych, zatrudnienie subsydiowane.</p> <p>6. Tu mieszkam – tu pracuję (2.2.1.). Projekt realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w związku z niskim poziomem przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji. Polega na wsparciu osób bezrobotnych i dotąd nieaktywnych zawodowo zamieszkałych w obszarze rewitalizacji w założeniu własnego przedsiębiorstwa poprzez m.in. udzieleniu bezzwrotnej dotacji. Dotychczas ze wsparcia skorzystały 43 osoby, a łączna wartość udzielonego wsparcia wyniosła 995 000,00 zł. Środki na dotacje pochodzą z Europejskiego Funduszu Społecznego 1.1. POWER i Funduszu Pracy.</p> <p>7. Mobilny punkt konsultacyjno-doradczy (2.2.2.). Projekt realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w związku z niskim poziomem przedsiębiorczości wśród młodych mieszkańców obszaru rewitalizacji, polegający na stworzeniu mobilnego punktu konsultacyjno-doradczego, w skład którego wchodzić będą pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku: pośrednik pracy oraz doradca zawodowy. Podczas dyżurów zainteresowani otrzymują foldery informacyjne, ulotki, druki, wnioski. Osoby w ramach doradztwa zawodowego otrzymują wsparcie w postaci porad indywidualnych i grupowych. Osoby są kierowane przez doradców zawodowych na zajęcia OHP i Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.</p> <p>Zgodnie z Uchwałą Nr XLVI/91/2018 Rady Miasta Włocławek z dnia 17 lipca 2018 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Włocławek na lata 2018–2028 Wydział Sportu i Turystyki dofinansowuje zadanie polegające na organizowaniu zajęć sportowych mających na celu aktywizację sportową mieszkańców obszaru objętego rewitalizacją, w szczególności dzieci i młodzieży obejmujących różne dyscypliny sportowe. We Włocławku podjęte działania prowadzą do zmniejszenia lub wyeliminowania czynników ryzyka sprzyjających agresji i przemocy rówieśniczej. Realizowane zajęcia mają na celu stworzenie uczestnikom warunków do kształtowania właściwych postaw oraz do aktywnego spędzania wolnego czasu. Zgodnie ze wskaźnikiem rezultatu od 2018 r. w zajęciach wzięło udział 341 dzieci i młodzieży przy współpracy 22 organizacji pozarządowych.</p>
Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej, w szczególności zmierzająca do	Urząd Miasta: Wydziały - Dróg, Transportu Zbiorowego i Energii,	4,5	MPK zakupiła lub objęła w posiadanie 16 autobusów o napędzie elektrycznym wraz z niezbędną infrastrukturą ładowania oraz zapleczem energetycznym w postaci sieci elektroenergetycznej na terenie zajezdni oraz stacji

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
poprawy efektywności energetycznej	Inwestycji, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne		<p>transformatorowych. Tym samym Przedsiębiorstwo spełnia wymogi dot. % taboru zeroemisyjnego wynikające z ustawy o elektromobilności.</p> <p>W 2021 roku w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego” zrealizowane zostało zadanie polegające na wymianie starych opraw ulicznych typu sodowego w liczbie 2289 sztuk na energooszczędne źródła typu LED wyposażone w inteligentny system sterowania. Dzięki przeprowadzonej modernizacji 461,79 kW mocy istniejącego oświetlenia zostało zmniejszonych do 258,29 kW, czyli o ponad 40%.</p> <p>Na budynkach oświatowych i użyteczności publicznej zainstalowano fotowoltaikę. Trwają przygotowania do budowy farmy fotowoltaicznej w formule zaprojektuj i wybuduj.</p>
Cel operacyjny 4.4. Rozwój infrastruktury i oferty kulturalnej, głównie w zakresie zdobyczy technicznych oraz innowacyjnych technik wyrazu artystycznego			
Budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów kultury	Urząd Miasta: Wydziały - Sportu i Turystyki, Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej przy współudziale jednostek kultury	5,0	<p>We Włocławku znacząco poprawiono i rozwinięto infrastrukturę kultury. Teatr Impresaryjny im. Włodzimierza Gniazdowskiego został gruntownie przebudowany w 2014 roku. Dzięki temu są warunki do realizacji przedsięwzięć kulturalny, prowadzenia działalności kulturalno-edukacyjnej.</p> <p>Systematycznie realizowane były remonty budynków należących do biblioteki (filii przy ul. Grodzkiej, Kapitulnej, Dziewińskiej, Kościelnej, garażu przy ul. Kapitulnej, Centrali). Ponadto w ramach wyposażenia Biblioteki zakupiono nowoczesny sprzęt.</p> <p>Modernizacja Galerii Sztuki Współczesnej poprawiła estetykę ekspozycji oraz umożliwiła poszerzenie oferty wystawienniczej i edukacyjnej.</p> <p>Nastąpiła Rewitalizacja zespołu obiektów pofabrycznych Browaru Bojańczyków i utworzono w nich Centrum Kultury „Browar B.”.</p>
Przygotowanie atrakcyjnej oferty kulturalnej, wykorzystującej nowoczesne zdobycze techniki	Urząd Miasta: Wydział -Sportu i Turystyki, Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej przy współudziale jednostek kultury	5,0	<p>W okresie realizacji Strategii przeznaczono znaczące wsparcie dla instytucji kultury. Zrealizowano zakup sprzętu nagłośnieniowego oraz urządzeń multimedialnych na potrzeby prowadzonej przez Teatr działalności kulturalnej. W ramach zakupu sprzętu nagłośnieniowego zakupione zostały: Stage Box wraz z okablowaniem, zestaw mikrofonów służących nagłaśnianiu imprez o charakterze muzycznym, procesor dźwięku oraz system nagłośnieniowy Dolby Digital (sala kameralna).</p> <p>W ramach zakupu urządzeń multimedialnych zakupiono dwa ekrany z automatyką: ekran do projekcji tylnej i przedniej (sala widowiskowa) oraz ekran do projekcji przedniej (sala kameralna). Dokonano zakupu projektora laserowego gwarantującego jakość obrazu 4K UHD DLP wraz z gwarancją kilkudziesięciu tysięcy godzin żywotności. Dokonano zakupu sprzętu oświetleniowego w szczególności dla teatralnej działalności impresaryjnej oraz uzupełniającej działalności muzycznej. Zakupiono reflektory ruchoma głowa typu SPOT oraz reflektory ruchoma głowa typu WASH. Obiekty kultury wyposażono w graficzną stację roboczą wraz z niezbędnym oprogramowaniem, która umożliwia przygotowywanie plakatów, zaproszeń, ulotek. Zakupiono sprzęt nagłośnieniowy: mikrofony, głośniki, mikser, który pozwala na organizację zarówno imprez plenerowych, jak również wewnątrz budynku. Nabyty agregat prądotwórczy umożliwi organizowanie imprez w przestrzeni miejskiej. Powstała podłoga interaktywna, która zawiera elementy gier komputerowych połączonych z ruchem i edukacją, np. nauką pisania czy wstępem do programowania.</p> <p>Dzięki bieżni VR można przenieść się w wirtualną rzeczywistość. Konsole PlayStation 5 wyposażone zostały w najnowsze gry, między innymi symulator bolidu formuły 1 i lotu bojowego.</p>

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
			<p>Aplikacja Sowa Mobi umożliwia czytelnikom korzystanie z katalogu oraz ze swojego konta czytelnika biblioteki za pomocą smartfona lub tabletu. Dzięki aplikacji czytelnik może: zamawiać, rezerwować, wypożyczać i prolongować materiały biblioteczne, otrzymywać powiadomienia o zmianach stanu zamówień, nadchodzących terminach zwrotów lub ich przekroczeniu, oczekujących do odebrania zamówionych książkach. Zakupiono system wystawienniczy, dzięki któremu biblioteka może prezentować wystawy zarówno na zewnątrz, jak i wewnątrz instytucji. Powstał mobilny, interaktywny stolik dla dzieci umożliwiający prezentację materiałów edukacyjnych. Powstała Strefa Dziecka, która w ofercie edukacyjnej realizuje m.in.: zajęcia manualne z użyciem klocków lego i robotów do nauki programowania Codey Rocky.</p> <p>Wrzutnia umożliwia łatwy sposób oddania książki o każdej porze, również podczas dni wolnych od pracy, czytelnikom, którzy nie mogą zwrócić ich osobiście w godzinach pracy biblioteki. Monitory na każdym piętrze biblioteki głównej wyświetlają aktualne plakaty o wydarzeniach w bibliotece. Zakupiono aparat i oprogramowanie do projektowania graficznego, obróbki zdjęć, digitalizacji zbiorów sztuki. Sprzęt i oprogramowanie umożliwiło dokumentowanie obiektów dziedzictwa kulturowego (dzieł sztuki regionalnych artystów plastyków). W przyszłości umożliwi korzystanie z zasobów dziedzictwa w edukacji i budowaniu świadomości kulturalnej.</p> <p>Nowe przestrzenie wykorzystywane na działalność kulturalną zostały wyposażone w nowoczesną infrastrukturę w postaci nagłośnienia, oświetlenia, systemów wystawienniczych, podnoszących jakość oferty kulturalnej. Rozszerzono zakres i rodzaj warsztatów dla dzieci, młodzieży i dorosłych. W Centrum Kultury „Browar B.” powstała pracownia muzyczna ze studiem nagrań wyposażona w nowoczesny sprzęt do rejestracji działalności muzycznej na poziomie amatorskim.</p>
Wykreowanie flagowej imprezy promującej miasto	Urząd Miasta: Wydział -Sportu i Turystyki, Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej przy współudziale jednostek kultury	4,0	<p>We Włocławku odbywa się dużo imprez. Do tradycyjnych imprez promujących miasto należą: Dni Włocławka, Finał Turnieju Poezji Śpiewanej, Noc Świętojańska, Ogólnopolski Festiwal Folklorystyczny „O Kujawski Wianek”, Ogólnopolski Konkurs Rzeźbiarski dla Dzieci i Młodzieży im. Stanisława Zagajewskiego.</p> <p>W roku 2020 wykreowano nowe wydarzenie – Fajans Festiwal, w roku 2021 Festiwal Tańca United Session. Zorganizowano konkurs „Włocławki – Nowa Odstona” wraz ze współorganizatorem Gminą Miasto Włocławek w latach 2017–2022. „Włocławki – Nowa Odstona” to ogólnopolski konkurs na małą formę użytkową. Organizowano konkurs „Włocławki na koszulce” w latach 2021–2023. Przedmiotem konkursu jest zaprojektowanie grafiki przeznaczonej na koszulkę typu T-shirt, inspirowanej włocławskimi wyrobami fajansowymi tj. „Włocławkami”. Celem obydwu konkursów jest upowszechnianie tradycji regionalnych oraz promocja Włocławka poprzez nowe formy wzornicze oraz graficzne.</p>
Cel operacyjny 4.5. Rozwój sektora e-usług			
Rozwój elektronicznych usług publicznych	Urząd Miasta: Wydział - Informatyki, Edukacji, Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej przy współudziale instytucji kultury, Nadzoru Właścicielskiego i Gospodarki Komunalnej w zakresie spółek miejskich	4,0	<p>We Włocławku powstał system związany z obradami Rady Miasta, który pozwala śledzić transmisje obrad, wprowadzono Elektroniczny System Kolejowy dla Wydziału Komunikacji. W ramach projektu Infostrada 1.0 zrealizowano: lokalny biuletyn informacji publicznej, obieg dokumentów w urzędzie i system informacji przestrzennej.</p> <p>We Włocławku realizowano projekt „Kultura w zasięgu 2.0”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020. W ramach projektu Teatr realizuje zadania z obszaru 2B (elektroniczne usługi – rezerwacja i sprzedaż biletów online). Na to zadanie złożyły się: system sprzedaży offline/online ze sprzętem, integracja lokalnego systemu sprzedaży zintegrowanej z portalem centralnym i trzy mobilne stanowiska kontroli biletów oraz zadania z obszaru 4 (elektroniczny plakat), w ramach którego zakupiony został pasywny wyświetlacz zewnętrzny. Zapewniona została współpraca z platformami zakupowymi ebilet i biletyna.</p>

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
			<p>Wdrożono aplikację miejską obsługującą moduły: Ogłoszeń i Alertów, Zgłoszeń oraz Konsultacji Społecznych. Nastąpiła rozbudowa Systemu Informacji Przestrzennej ERGO.</p> <p>Uruchomiono w budynkach użyteczności publicznej UM bezpłatny dostęp do Internetu dla mieszkańców za pośrednictwem sieci bezprzewodowej (projekt WiFi4EU).</p> <p>W ramach realizacji projektu pn. „Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0” wdrażane są i modernizowane elektroniczne usługi publiczne. Projekt zakłada również integrację funkcjonujących systemów m.in. Systemu Informacji Przestrzennej, obiegu dokumentów oraz Biuletynu Informacji Publicznej.</p> <p>W przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych prowadzony jest nabór elektroniczny dla dzieci i młodzieży. Dyrektorzy wszystkich samorządowych jednostek oświatowych sporządzają arkusz organizacji pracy jednostki w formie elektronicznej. W szkołach wdrażany jest program mLegitymacja pozwalający na używanie elektronicznych legitymacji szkolnych. W ramach współpracy ze szkołami niesamorządowymi w zakresie udzielania dotacji oświatowej wykorzystywana jest aplikacja dotacyjna.</p> <p>Spółki miejskie wdrażają elektroniczne usługi publiczne m.in. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systemy elektronicznej obsługi klienta pozwalające na komunikację z klientem, • systemy e-faktur pozwalające na wystawianie i przysyłanie faktur elektronicznych, • systemy e-płatności pozwalające realizować płatności bezpośrednio przez bankowość elektroniczną, • wszelkie formularze oraz wnioski związane z działalnością spółek miejskich udostępniane są na stronach internetowych. <p>Miejska Biblioteka Publiczna im. Zdzisława Arentowicza we Włocławku w II połowie 2018 roku przystąpiła do projektu „Kultura w zasięgu 2.0”. Biblioteka do digitalizowania swoich zbiorów przystąpiła na początku kwietnia 2019 roku. Digitalizując zbiory chroni się je przed zniszczeniem i nadmierną eksploatacją, a także udostępnia on-line mieszkańcom miasta i regionu.</p> <p>Wydział Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej obsługuje stronę internetową miasta Włocławek, profile w mediach społecznościowych: FB, Instagram, YouTube. Treści na oficjalnej stronie miasta Włocławek są publikowane w sposób, który zapewni dostępność strony internetowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.</p> <p>Wprowadzono elektroniczne rozwiązania pozwalające na partycypację mieszkańców w sprawach najważniejszych dla miasta za pośrednictwem strony dedykowanej budżetowi obywatelskiemu i konsultacjom społecznym. Wydział zamieszcza treści niezbędne do prawidłowych działań w zakresie budżetu obywatelskiego i konsultacji społecznych.</p> <p>Wprowadzono aplikację m-mieszkaniec jako narzędzie informacyjne służące mieszkańcom i samorządowi do wzajemnej komunikacji. Aplikacja informuje o wydarzeniach kulturalnych, informacyjnych, dzięki niej jest interakcja z mieszkańcem, który może zgłaszać niebezpieczne miejsca bądź usterki, które mają miejsce na terenie miasta Włocławek. W nowo powstałej aplikacji m-mieszkaniec informującej o bieżących wydarzeniach, które dzieją się w mieście zamieszczane są treści o tematyce informacyjno-kulturalnej. Wydział pozyskuje informacje na temat</p>

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
			<p>oferty kulturalnej od instytucji kultury działających w mieście i zamieszcza je na oficjalnej stronie miasta i w mediach społecznościowych.</p> <p>Instytucje kultury posiadają swoje oficjalne strony i media społecznościowe, na których zamieszczają bieżące treści dotyczące ich działalności, w tym realizowane przez nie projekty, wydarzenia i przedsięwzięcia.</p> <p>Ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększono dostęp mieszkańców i przedsiębiorców do usług elektronicznych świadczonych przez Urząd Miasta – usługi elektroniczne były świadczone głównie w oparciu o portal ePUAP lub systemy udostępniane przez administrację rządową, • dynamiczny rozwój e-usług nastąpił w instytucjach, jednostkach i spółkach miejskich (e-boki), • podniesiono jakość e-usług – wskaźnik implementacji usług na poziomie dojrzałości 3, 4 lub 5 był bardzo niski (geoportal, usługi partycypacyjne), • skrócono czas załatwianych spraw, poszerzono gamę spraw możliwych do załatwienia elektronicznie oraz zwiększono liczbę osób korzystających z e-administracji – odnotowany wzrost był efektem obostrzeń pandemicznych związanych z COVID-19 i dotyczył wcześniej dostępnych e-usług 1 i 2 poziomu dojrzałości.
Rozwój e-biznesu	Włocławskie Centrum Biznesu	4,0	We Włocławku można zauważyć rozwój branży związanej z e-biznesem. Państwowa Akademia Nauk Stosowanych we Włocławku oferuje studia na kierunku nowe media i e-biznes, które kształcą specjalistów w dziedzinie marketingu, promocji, PR i mediów. Studenci zdobywają wiedzę i umiejętności z zakresu nowych mediów, e-biznesu, grafiki, dziennikarstwa i reklamy. Kierunek ten jest odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku w zakresie specjalistów posiadających umiejętności kreowania wizerunku, budowania marki, promocji produktów i budowania relacji.
Zadania o znaczeniu kluczowym			
Al. Kazimierza Wielkiego na odcinku od skrzyżowania z ul. Płocką i Al. Ks. J. Popietuszki do skrzyżowania z Al. Chopina (drogą krajową nr 1), ul. Kruszyńska na odcinku od skrzyżowania z Al. Królowej Jadwigi do skrzyżowania z ulicami Szosa Brzeska, Kaliska, Jana Pawła II.	Urząd Miasta Wydział – Inwestycji, Dróg, Transportu Zbiorowego i Energii	4,0	Częściowo zrealizowana od ul. Granicznej do granic miasta. Trwa przebudowa dróg w rejonie Papieżaka. Zrealizowano natomiast remonty: ul. Kruszyńska na odcinku od skrzyżowania z Al. Królowej Jadwigi do skrzyżowania z ulicami Szosa Brzeska, Kaliska, Jana Pawła II.
Dokończenie budowy trasy średnicowej (Al. Królowej Jadwigi) jako nowej trasy łączącej włocławskie osiedla i jednocześnie stanowiącej połączenie dwóch dróg krajowych – DK 62 (Al. Królowej Jadwigi) i DK 1 (ulicy Toruńskiej).	Urząd Miasta Wydział – Inwestycji, Dróg, Transportu Zbiorowego i Energii	3,0	Budowa trasy średnicowej jest w trakcie realizacji. Ogłaszane są kolejne przetargi i realizowane etapy budowy trasy.

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
Budowa nowego odcinka drogi wzdłuż Wisły jako przedłużenie ul. Bulwary do ul. Barskiej wraz z rozbudową bulwaru	Urząd Miasta Wydział – Inwestycji, Dróg, Transportu Zbiorowego i Energii	1,0	Zadanie nie zostało zrealizowane.
Przebudowa wiaduktów w ciągu ulic Kruszyńska – Wronia (droga powiatowa 3334C)	Urząd Miasta Wydział – Inwestycji, Dróg, Transportu Zbiorowego i Energii Biuro Zamówień Publicznych	5,0	Zadanie zostało zrealizowane.
Przebudowa kompleksu dworcowego PKP/PKS – centrum komunikacyjne	Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy, Przewozy Regionalne, Urząd Miasta Wydział Inwestycji, Biuro Zamówień Publicznych, przedsiębiorcy	5,0	Wybudowano nowy dworzec PKP. Zrealizowano zadanie dot. Centrum Przesiadkowego.
Rewitalizacja zabudowy przy ul. 3 Maja	Właściciele kamienic, przedsiębiorcy	3,0	W ramach zadania miasto zrealizowało jedną inwestycję. Pozostałe inwestycje to inwestycje prywatne.
Rewitalizacja Starego Miasta „Ku Wiśle” – etap III i etap IV	Wydział Inwestycji	5,0	W ramach działania 3.2.3 GPR zrealizowano rewitalizację Starego Miasta.
Rewitalizacja Placu Wolności	Wydział Inwestycji	2,0	Działanie nie zostało zrealizowane. Obecnie w fazie projektowej.
Termomodernizacja budynków mieszkalnych komunalnych	Administracja Zasobów Komunalnych	4,0	Zrealizowano inwestycje wykonania instalacji c.o. i c.w.u. budynków, modernizacji pokryć dachowych w ramach programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla miasta Włocławek na lata 2010–2032; oraz poprawę efektywności energetycznej, modernizację i termomodernizację, remonty.
Cyfryzacja Urzędu Miasta	Urząd Miasta Wydział Nadzoru Właścicielskiego, Gospodarki Komunalnej i Informatyzacji	5,0	Wdrożono urządzenia klasy UTM zabezpieczające sieć Urzędu. Zakupiona została platforma zakupowa ułatwiająca proces realizacji zamówień publicznych. Zakupiono system wspomagający pracę Rady Miasta Włocławek. Wdrożono aplikację miejską obsługującą moduły: Ogłoszeń i Alertów, Zgłoszeń oraz Konsultacji Społecznych. Rozbudowano System Informacji Przestrzennej ERGO. Uruchomiono w budynkach użyteczności publicznej UM bezpłatny dostęp do Internetu dla mieszkańców za pośrednictwem sieci bezprzewodowej (projekt WiFi4EU). Wdrożono system internetowej rezerwacji wizyt w Wydziale Komunikacji. Sukcesywnie modernizowany jest sprzęt komputerowy funkcjonujący w Urzędzie. Zaplanowana została cyfrowa platforma miejska.

Cel strategiczny 5. Umacnianie znaczenia sportu, turystyki i rekreacji w rozwoju miasta

TABELA 11. ZAKRES REALIZACJI ZADAŃ PRZYPISANYCH DO CELU STRATEGICZNEGO 5. UMACNIANIE ZNACZENIA SPORTU, TURYSTYKI I REKREACJI W ROZWOJU MIASTA.

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
Cel operacyjny 5.1. Opracowanie i wdrożenie programu zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego Zalewu Włocławskiego i Wisły			
Przygotowanie programu zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego Zalewu Włocławskiego	Urząd Miasta: Wydział Sportu i Turystyki	5	W ostatnich latach nastąpił znaczący rozwój turystyczno-rekreacyjny Zalewu Włocławskiego. Miasto przeprowadziło ważną inwestycję, jaką było oddanie do użytku przystani wodnej. W ramach zadania oprócz rozbudowy i modernizacji istniejącej przystani dla łodzi, wybudowany został otwarty basen, place zabaw, siłownia zewnętrzna. Obiekt rozbudowany został o pole campingowe, na którym zlokalizowane zostało 36 miejsc dla kamperów z pełną infrastrukturą, 8 domków letniskowych z pełnym wyposażeniem, obiekt stołówki z kuchnią i jadalnią do wykorzystania dla gości. W ramach inwestycji wybudowano nową drogę dojazdową do przystani oraz zbudowano kilkadziesiąt miejsc parkingowych dla użytkowników. Dodatkowo umożliwiono dla korzystających z usług przystani wynajęcie kajaków oraz udostępniono rejsy statkiem solarnym po Zalewie Włocławskim.
Przygotowanie programu imprez rekreacyjno-sportowych nad Zalewem Włocławskim, w tym wykreowanie imprezy flagowej	Urząd Miasta: Wydział Sportu i Turystyki, Ośrodek Sportu i Rekreacji	4,5	Zalew Włocławski stał się stałym miejscem aktywnego wypoczynku oraz rekreacji nie tylko dla mieszkańców miasta i regionu, ale także dla turystów przybywających z całego kraju. Wydział Sportu i Turystyki dofinansowuje wydarzenia, które mają na celu rozwój sportów wodnych takich jak żeglarstwo. Co roku Wydział ST dofinansowuje regaty o „Błękitną Wstęgę Zalewu Włocławskiego” oraz inne tego typu imprezy, organizowane przez Jacht Klub Anwil na terenie Mariny Zarzeczewo. W imprezach tych uczestniczy rokrocznie kilkadziesiąt załóg z całej Polski. Na terenie przystani wodnej OSiR organizowane są Regaty Optysiove, w których udział biorą najmłodszy adeptci żeglarstwa z terenu całego kraju. Na terenie przystani organizowane są zawody modelarskie z udziałem modeli pływających. Mieszkańcy miasta, a także turyści mogą korzystać z rejsów statkiem solarnym po Zalewie Włocławskim oraz wynajmować kajaki, którymi mogą pływać po wodach zalewu. Tereny przystani oraz sąsiadujące z nią wały przeciwpowodziowe stały się też miejscem zmagania biegaczy i zawodników uprawiających nordic walking w ramach odbywającego się corocznie biegu im. Księdza Jerzego Popiełuszki, organizowanego przez Włocławski Klub Biegacza Maratończyk. OSiR Włocławek publikuje listę imprez, w tym imprez nad Zalewem Włocławskim.
Przygotowanie programu wykorzystania Wisły z przystanią zlokalizowaną przy ujściu rzeki Zgłowiączki	Urząd Miasta: Wydział Sportu i Turystyki, Ośrodek Sportu i Rekreacji	4,5	Wisła i tereny do niej przyległe w ostatnich latach w granicach miasta bardzo często są wykorzystywane turystycznie. Najlepszym przykładem takich działań jest organizowany od kilku lat na terenie miasta i innych miast województwa (Toruń i Bydgoszcz) Festiwal Wisły. Jest to wydarzenie mające na celu promocję wśród mieszkańców i licznie przybywających na festiwal turystów walorów Wisły. W ramach festiwalu odbywa się m.in. Jarmark Nadwiślański, na którym kilkuset wystawców promuje m.in. tradycyjne potrawy nadwiślańskie oraz oferuje szeroką gamę różnorodnych stoisk tematycznych. Nieodłącznym elementem festiwalu są efektownie wyglądająca nocna parada łodzi oraz możliwość korzystania z rejsów po Wiśle dla uczestników festiwalu. Oprócz przystani wodnej przy ulicy Piwnej uczestnicy Festiwalu korzystają z walorów przyrodniczych wyspy zlokalizowanej na Włocławskim Zawisłiu, gdzie rozbijany jest obóz dla uczestników zlotu. W ramach festiwalu organizowane są koncerty muzyczne oraz występy artystyczne.

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
			<p>Teren przystani przy ulicy Płockiej to miejsce organizacji koncertów w ramach innych wydarzeń artystycznych. W minionych latach odbywały się tam m.in.: coroczny festiwal muzyki elektronicznej Freshland, koncerty w ramach Włocławskich Juwenaliów oraz koncerty z okazji rozpoczęcia i zakończenia lata.</p> <p>Przystań to miejsce organizacji festiwalu Smoczych Łodzi, na których rywalizują najlepsi wioślarze z terenu całego kraju. W okresie zimowym przystań stała się bazą dla Morsów, którzy organizują jedyne w Polsce zimowe przepływanie Wisły. W imprezie corocznie bierze udział kilkudziesięciu najodważniejszych śmiałków z całej Polski. W obiekcie zlokalizowana jest restauracja z widokiem na Wisłę, z której chętnie korzystają przybywający do miasta turyści.</p> <p>Obiekt przystani wykorzystywany jest przez wioślarzy Włocławskiego Towarzystwa Wioślarskiego oraz karateków i bokserów, którzy w obiekcie mają m.in. salę ćwiczeń i siłownię. OSiR Włocławek publikuje listę imprez.</p>
Zadania o znaczeniu kluczowym			
Turystyczne zagospodarowanie Zalewu Włocławskiego – etap II	Urząd Miasta – Wydziały: Inwestycji, Sportu i Turystyki, Rozwoju Miasta	5,0	Miasto zrealizowało projekt „Wzmocnienie i wykorzystanie potencjału endogenicznego Włocławka poprzez turystyczne i rekreacyjne zagospodarowanie Zalewu Włocławskiego”, który był kontynuacją pierwszego etapu.
Włocławski program rekreacji i sportu	Urząd Miasta Wydział Sportu i Turystyki	4,5	<p>Miasto wspierało inicjatywy i przedsięwzięcia z zakresu sportu masowego, realizowane poprzez kluby, stowarzyszenia sportowe, współpracę ze szkołami, jak też w formie udostępnienia infrastruktury sportowej, pomoc finansową sportowcom za osiągnięte wyniki, kalendarz imprez sportowych, elektroniczną bazę danych dot. sportu i rekreacji, honorowy patronat wybranych imprez NGO.</p> <p>We Włocławku organizowano szereg wydarzeń wzmacniających znaczenie turystyki, sportu i rekreacji. Realizowano programy mające na celu doskonalenie procesu szkolenia w dyscyplinach lekkiej atletyki i koszykówki. We Włocławku funkcjonuje Miejska Rada Sportu.</p> <p>Miasto udostępnia obiekty miejskie do uprawiania sportu amatorskiego i zawodowego dla klubów, stowarzyszeń, fundacji na preferencyjnych warunkach finansowych.</p>
Cel operacyjny 5.2. Rozwój turystyki aktywnej i produktu turystycznego w oparciu o zasoby przyrodnicze i kulturowe miasta			
Stworzenie produktu turystycznego, w tym w oparciu o turystykę pielgrzymkową	Urząd Miasta – Wydziały: Sportu i Turystyki, Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej	3,0	<p>Miasto zrealizowano ważne dla turystyki aktywnej przedsięwzięcia inwestycyjne, do których zaliczyć należy między innymi tereny rekreacyjne nad Zalewem Wiślanym. Ważną pozycję na mapie turystycznej Włocławka mają imprezy oraz oferta kulturalna, jak też imprezy sportowe. Jednocześnie wymieniono atuty turystyczne miasta nie zostały formalnie powiązane z formę produktu turystycznego.</p> <p>Warto podkreślić, iż w 2023 r. w budynku dawnego Banku Gospodarstwa Krajowego powstało Interaktywne Centrum Fajansu – Skarbiec Fajansu. Zabytkowy Skarbiec Fajansu przenosi odbiorcę do niezwykłego, multimedialnego świata włocławskiej ceramiki, nawiązując do 150-letniej tradycji produkcji wyrobów fajansowych. Dziedzictwo kulturowe Włocławka posiada potencjał do wykreowania produktu turystycznego.</p> <p>Nie powstał produkt w oparciu o turystykę pielgrzymkową.</p>

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Stopień realizacji	Uzasadnienie
Rozwój infrastruktury dla turystyki aktywnej i rekreacji	Urząd Miasta: Wydział -Dróg, Transportu Zbiorowego i Rekreacji, Ośrodek Sportu i Rekreacji	5,0	<p>Włocławek znacząco doinwestował infrastrukturę sportową i rekreacyjną. Z roku na rok we Włocławku przybywa ścieżek rowerowych. Takie rozwiązania powstały na terenie miasta na ulicach: Płocka, Polna, Zielna, Szewska, Letnia, Ostrowska, Promienna, Wysoka, Grodzka, Witoszyńska, Lipnowska, IV etap trasy średnicowej, Brzezina.</p> <p>W mieście rozwijana jest oferta placów zabaw dla najmłodszych.</p> <p>W związku z coraz większym zainteresowaniem społecznym turystyką aktywną i zdrowym stylem życia od 2018 r. powstały takie miejsca jak Park na Słodowie, w którym znajdują się ścieżki rowerowe, boiska, skate park i w sezonie zimowym lodowisko. Otwarte zostały baseny letnie przy ul. Lisek oraz baseny letnie na Przystani przy Zalewie Włocławskim.</p> <p>Rozbudowano przystań przy ul. Płockiej 187 o kąpielisko, pole namiotowe, kamperowisko, domki. Powstały dodatkowe miejsca cumownicze</p> <p>Placówki oświatowe pozyskują granty z Fundacji Anwil na realizację projektów.</p>
Opracowanie przy współudziale gmin sąsiadujących programu promocji potencjału turystycznego	Urząd Miasta: Wydziały - Sportu i Turystyki, Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej	2,0	<p>W celu wspólnej promocji atrakcji turystycznych Włocławek znalazł się w folderze „Konstelacje dobrych miejsc” oraz na mapie atrakcji na Kujawach wydanym przez Kujawsko-Pomorską Organizację Turystyczną. Przez Włocławek przebiega Szlak Piastowski oraz Szlak Kopernikowski, dzięki czemu miasto Włocławek promowane jest w folderach oraz na stronach internetowych tych przedsięwzięć.</p> <p>Jednocześnie niska ocena działania wynika z faktu, iż zakładano opracowanie programu wspólnej promocji Włocławka i gmin sąsiednich. Są widoczne pewne załączki inicjatyw w tym układzie terytorialnym, ale nie ma to jeszcze przełożenia na budowanie wspólnego produktu turystycznego.</p>
Cel operacyjny 5.3. Rozwój bazy i opracowanie atrakcyjnej oferty sportowej			
Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej	Urząd Miasta: Wydziały - Inwestycji, Sportu i Turystyki, Ośrodek Sportu i Rekreacji	5,0	<p>Baza sportowa we Włocławku jest stale rozbudowywana: W okresie realizacji Strategii do największych inwestycji należy zaliczyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozbudowę obiektów Ośrodka Sportu i Rekreacji – powstanie stadionu piłkarsko-atletycznego, – Budowę basenów letnich z zapleczem sanitarnym wraz z zagospodarowaniem terenu, – Rozbudowę i modernizację infrastruktury sportowej przy obiektach przyszkolnych, – Rozbudowę Przystai przy ul. Płockiej 187. <p>W parku na Słodowie znajdują się ścieżki rowerowe, boiska, skate park i w sezonie zimowym lodowisko.</p>
Opracowanie i wdrożenie programu imprez sportowych	Urząd Miasta: Wydział Sportu i Turystyki	4,5	<p>Dla popularyzacji uprawiania sportu oraz wykorzystania już istniejącej bazy sportowej i większej aktywności społecznej każdego roku ogłaszane są otwarte konkursy ofert na imprezy sportowe, które dofinansowuje Gmina Miasto Włocławek. Dzięki dofinansowaniu organizowane są m.in. Anwil Półmaraton Włocławek, Mistrzostwa Lekkoatletyczne, górskie imprezy rowerowe, BulletRun.</p> <p>W 2023 r. powstał włocławski Szkolny Związek Sportowy, koordynujący sport wśród młodzieży szkolnej. Dofinansowany ze środków Gminy Miasta Włocławek.</p> <p>Miasto promuje sport, m.in. poprzez wydanie publikacji albumowych: <i>Włocławek. Zawsze w dobrą stronę</i> (edycja 2021) oraz <i>Włocławek jak malowany</i> (edycja 2023), mających na celu promocję i prezentację walorów m.in. turystycznych miasta Włocławek.</p>

Cel strategiczny 6. Kreowanie marki miasta i poczucia tożsamości lokalnej

TABELA 12. ZAKRES REALIZACJI ZADAŃ PRZYPISANYCH DO CELU STRATEGICZNEGO 6. KREOWANIE MARKI MIASTA I POCZUCIA TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ.

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Ocena realizacji	Uzasadnienie
Cel operacyjny 6.1. Budowanie marki miasta			
Opracowanie strategii marki Włocławka	Urząd Miasta Wydział: Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej, Centrum Obsługi Inwestora	4,0	<p>Należy zauważyć, iż nie została opracowana i przyjęta strategia marki. Jednocześnie realizowano działania w ramach uporządkowanej i spójnej promocji miasta w oparciu o zdefiniowaną markę.</p> <p>Zarządzeniem nr 331/2016 z dnia 15 listopada 2016 roku Prezydenta Miasta Włocławek powołany został zespół opiniodawczo-doradczy Prezydenta – Zespół ds. promocji kultury Włocławka, którego zadaniem była szeroko pojęta promocja kultury, m.in. wykreowanie lokalnej marki kulturowej Włocławka oraz rozwijanie świadomości kulturowej mieszkańców, edukowanie najmłodszych, pokazywanie kujawskich tradycji.</p> <p>Wypracowano plan ścieżki identyfikacyjnej marki kulturowej miasta Włocławek. Zespół ds. promocji kultury Włocławka jednogłośnie przyjął, iż marką kulturową Włocławka winny być „Włocławki”, a element graficzny reprezentujący markę kulturową to motyw kujawski wykorzystywany do tworzenia „Włocławków”.</p> <p>Włocławek słynie na cały świat z wyrobów ceramicznych, szczególne uznanie i wyjątkową pozycję zyskał ręcznie malowany przez wybitnych artystów plastyków włocławski fajans. Włocławianie są związani i utożsamiają się z tym symbolem z uwagi na wieloletnie tradycje, sięgające 1873 roku. Oryginalna i rozpoznawalna na skalę światową ceramika powstawała w Ośrodku Wzorcującym we Włocławku pod nadzorem najlepszych projektantów tj. Pani Elżbiety Piwek-Białoborskiej, Pana Jana Sowińskiego, Pana Wita Płażewskiego oraz Pana Antoniego Bisagi, którzy określani są jako twórcy nowoczesnego fajansu. Włocławki – produkt lokalny, stały się marką kulturową Włocławka, wizytówką miasta, swoistym DNA miasta o unikalnych, szczególnych cechach, które wyróżniają Włocławek na tle innych miast.</p> <p>Wdrożono działania zmierzające do stworzenia Systemu Identyfikacji Wizualnej Włocławka (SIW) bazującego na marce kulturowej Włocławka, tj. dekoracji „Włocławków” – włocławskich wyrobów ceramicznych. W wyniku tych działań powstał nowy znak graficzny – znak promujący miasto Włocławek wraz z opracowaną księgą znaku i system identyfikacji wizualnej.</p> <p>Znak promujący Włocławek w wersji podstawowej składa się z sygnetu w kształcie litery „W” z wyciętym motywem fajansowej róży oraz z logotypem o „treści” Włocławek. W okresie dwudziestolecia międzywojennego kwiat ten zaczął dominować, po wojnie natomiast stał się prawie symbolem. Stąd inspiracją do powstania znaku promocyjnego miasta Włocławek była właśnie róża — najbardziej charakterystyczny motyw zdobniczy włocławskiego fajansu. Mocna i wyrazista litera „W” to także dwie wieże katedry oraz baszty z herbu miasta. Typografia logotypu — to nowoczesny i elegancki krój pisma o artystycznym charakterze.</p> <p>W celu utrwalenia marki miasta Włocławek w świadomości odbiorców i jej identyfikacji tworzy się materiały promocyjno-informacyjne opatrzone nowym logo, w tym ekspozytory i gadzety promocyjne.</p>

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Ocena realizacji	Uzasadnienie
Budowanie partnerstwa na rzecz umacniania marki Włocławka	Urząd Miasta Wydział Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej	4,5	<p>We Włocławku funkcjonuje marka w obiegu lokalnym i częściowo ponadlokalnym – podmioty ze sobą współpracują. Brak jest przy tym uchwalonej lub przyjętej Strategii dla rozwoju marki. Brak Strategii nie był przy tym barierą dla budowania partnerstwa na rzecz umacniania marki Włocławka.</p> <p>W 2023 w ramach konkursu ofert zostało rozstrzygnięte zadanie pod tytułem „150 lat fajansu włocławskiego”, które związane było z organizacją wydarzeń kulturalnych dotyczących włocławskiego fajansu. Odbyły się imprezy, wydarzenia, wystawy. W Teatrze Impresaryjnym im. W. Gniazdowskiego we Włocławku miały miejsce dwa zadania „Gala z okazji obchodów 150-lecia powstania włocławskiego Fajansu”, Uhonorowanie zasłużonych dla włocławskiego Fajansu. Przy Interaktywnym Centrum Fajansu, koncert Fajansem malowane - 150. urodziny włocławskiego fajansu oraz na terenie ICF – „Dawniej i dziś” – wystawa eksponatów fajansu.</p>
Cel operacyjny 6.2. Budowanie tożsamości lokalnej			
Edukacja obywatelska	Urząd Miasta; Wydziały - Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej, Sportu i Turystyki, Edukacji	4,0	<p>We Włocławku realizowane są liczne przedsięwzięcia wspierające edukację obywatelską.</p> <p>Uczniowie włocławskich szkół i placówek biorą czynny udział w licznych wycieczkach oraz spotkaniach i pogadankach z ciekawymi ludźmi związanymi z Włocławkiem i jego historią. Angażują się w realizację Gminnego Programu Rewitalizacji, uczestniczą w upamiętnianiu ważnych dla lokalnej społeczności wydarzeń, integrując się z mieszkańcami.</p> <p>Kształtowanie postaw pozytywnego postrzegania miasta przekazywane było poprzez organizowanie „Spacerków z przewodnikiem” przez PTTK we współpracy z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji. W ciągu jednego roku organizowanych jest około 10 spacerów, w których udział bierze każdorazowo około 20 osób. Ośrodek Sportu i Rekreacji jest organizatorem „Rajdów Rowerowych”, dzięki którym mieszkańcy Włocławka zwiedzają Włocławek oraz okolice, poznając potencjał i historie miasta. Od 2018 roku w rajdach rowerowych udział wzięło około 3 000 osób.</p> <p>We współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego 15 sierpnia 2020 roku zorganizowano we Włocławku „Wojewódzkie Obchody 100. Rocznicy Obrony Włocławka 1920 r.” Z tej okazji odbył się m.in. pokaz światła pod tytułem „Włocławscy Bohaterowie 1920 roku”, promocja komiksu o wydarzeniach z 1920 roku, „Młodzi w obronie Włocławka” – inscenizacja ZHR, uroczysty przemarsz ulicami Włocławka, „Włocławek 1920” – minigra miejska, premiera filmu pt. <i>Zatrzymać Gaja! Bój o Włocławek 1920</i>, została wydana publikacja <i>Włocławek 1920. W obronie Wisły</i>.</p> <p>W Centrum Kultury „Browar B.” mieści się Izba Tradycji Zespołu Pieśni i Tańca „Kujawy”. Tam też prowadzone są zajęcia artystyczne dla dzieci i młodzieży promujące tradycje kujawskie. Jest stała wystawa kolekcji strojów ludowych oraz kostiumów scenicznych Zespołu Pieśni i Tańca „Kujawy”, wystawa instrumentów muzycznych, wśród których na szczególną uwagę zasługują instrumenty ludowe obrzędowe. Elementem ekspozycji są również nagrody otrzymane za działalność artystyczną, edukacyjną, charytatywną. Wydawnictwa obrazujące historię Zespołu: kroniki, plakaty, foldery, programy, zdjęcia, wycinki prasowe oraz filmy archiwalne. Podczas zajęć przekazywane są informacje o historii różnych przedmiotów, kujawskich zabawach, daniach, nocy świętojańskiej czy ozdobach takich jak „Pająk Kujawski”.</p>

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Ocena realizacji	Uzasadnienie
			Swoją długą tradycję ma przedsięwzięcie pn. „Noc Świętojańska z Zespołem Pieśni i Tańca Kujawy”, które odbywa się w parku im. H. Sienkiewicza. W czasie wydarzenia prowadzone są warsztaty z robienia wianków, które zostają puszczane na wodę wspólnie z Zespołem Kujawy podczas wieczornego widowiska. Organizuje się kolejne edycje „Święta żuru kujawskiego”, który ma formę konkursową. W konkursie biorą udział koła gospodyń, stowarzyszenia, kluby, instytucje kultywujące kulturę Kujaw.
Wprowadzenie zasady preferencji dla mieszkańców Włocławka w postaci mechanizmu tzw. „karty miejskiej”	Urząd Miasta; Wydziały - Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej, Sportu i Turystyki, Edukacji	1,0	Zadanie nie zostało zrealizowane. Należy przy tym zauważyć, iż w mieście funkcjonują inne formy preferencji dla części mieszkańców, np. związane z kartą seniora oraz kartą dużej rodziny.
Cel operacyjny 6.3. Utworzenie warunków do partycypacji i efektywnej komunikacji społecznej			
Udoskonalenie systemu konsultacji społecznych poprzez kreowanie nowych narzędzi zapewnienia współuczestnictwa w życiu publicznym	Urząd Miasta: Wydział -Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej	5,0	We Włocławku wprowadzono internetową platformę do konsultacji społecznych, dzięki której można tworzyć formularze i ankiety na potrzeby badania opinii mieszkańców. Istnieje możliwość tworzenia formularzy, w których oprócz odpowiedzi jednokrotnego i wielokrotnego wyboru dopuszcza się m.in. możliwość komentowania aktów prawnych czy stworzenia forum dla uczestników konsultacji. Na platformie co roku przeprowadza się szczególną formę konsultacji, jaką jest budżet obywatelski, dzięki któremu mieszkańcy decydują o przeznaczeniu wydzielonej puli pieniężnej w budżecie miasta. Wprowadzenie platformy dostosowało proces współuczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym do wymagań rozwijającej się technologii.
Wspieranie umacniania się potencjału organizacji pozarządowych	Włocławskie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu	5,0	Istniejące Włocławskie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu wspiera organizacje pozarządowe poprzez udostępnianie przestrzeni, doradztwo, konsultacje, szkolenia, promocje, etc.). Centrum prowadzi stronę internetową www.cop.wloclawek.pl , która ma funkcję bazy organizacji pozarządowych, profil na portalu społecznościowym Facebook, Newsletter (od 2017 roku) i bibliotekę. Wspieranie potencjału organizacji pozarządowych realizowane jest poprzez takie działania jak: <ul style="list-style-type: none"> • Wyrównanie szans oraz rozwój NGO lokalnych, małych i nowych, • Rozwijanie trwałej sieci współpracy inicjatyw lokalnych, • Konsultacje społeczne, • Zakorzenianie organizacji w społecznościach lokalnych, • Edukacja w zakresie wykorzystania mechanizmu finansowania aktywności obywatelskich, • Rozwój kompetencji zarządzania zasobami NGO, • Udostępnienie przestrzeni publicznej do aktywności obywatelskich. Zwiększenie kompetencji organizacji obywatelskich ukierunkowane jest na: <ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie wiedzy i umiejętności osób działających w NGO, • Rozwój zdolności do tworzenia koalicji, współpracy i przepływu informacji między NGO, • Wspieranie sieciowania NGO, • Rozwiązywanie podstawowych problemów III Sektora, • Poszukiwanie, identyfikację i upowszechnianie istniejących rozwiązań zmierzających do wzmocnienia potencjału III Sektor, • Budowanie i analizę stanu społeczeństwa obywatelskiego we Włocławku tj. działalność NGO-sów, współpracy NGO- sów, administracji, przedsiębiorców (badania na potrzeby własne), • Tworzenie instrumentów finansowych w tym kampanii fundrisingowych, • Pomoc techniczną i lokalową,

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Ocena realizacji	Uzasadnienie
Poprawa jakości życia osób starszych	Urząd Miasta: Wydziały – Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego, Sportu i Turystyki, Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej przy współudziale jednostek kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	5,0	<ul style="list-style-type: none"> • Realizowanie potrzeb i oczekiwań NGO-sów w zakresie poradniczym oraz promocyjnym. <p>MOPR Włocławek podejmuje szerokie i liczne działania związane z polityką senioralną, poprzez realizację programów i projektów, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”, • „Wspieraj Seniora” i „Korpus Wsparcia Seniorów”, • „Centrum Wsparcia Społecznego – wdrożenie lokalnego planu deinstytucjonalizacji usług społecznych na terenie Miasta Włocławka”, • „Wsparcie osób starszych i kadry świadczącej usługi społeczne w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się COVID-19, łagodzenia jego skutków na terenie województwa kujawsko-pomorskiego”, • „Wolontariat szansą na odciążenie”, • Rozwój usług społecznych, w ramach projektu „WŁOCŁAWEK – MIASTO NOWYCH MOŻLIWOŚCI. Tutaj mieszkam, pracuję, inwestuję i tu wypoczywam”, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowanego EOG 2014–2021”, • „Wyjątkowy Wolontariat” oraz współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Inicjatyw Lokalnych „LORNETKA” – realizowane na rzecz osób starszych w czasie COVID-19. • Wydział Sportu i Turystyki dotuje zadania dla organizacji pozarządowych na rzecz profilaktyki prozdrowotnej oraz aktywizacji i integracji osób starszych z dziećmi i młodzieżą. Realizowane są wydarzenia tj.: • „Aktywni od 5 lat do 105” (organizatorem jest Włocławsko-Brodnicki Klub Sportowy Niewidomych i Słabowidzących Pionek). Zadanie polega na cyklu 10 trzygodzinnych imprez promujących aktywność ruchową z zakresu bowlingu, pływania oraz strzelectwa pneumatycznego. • „Patriotyczny Turniej Integracyjno-Sportowy” (organizatorem jest Włocławskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych „Eurointegracja”). Turniej o charakterze sportowym, integracyjnym, realizowany dla wszystkich osób niepełnosprawnych i sprawnych, również seniorów m.in. z Medycznego Uniwersytetu III Wieku, Włocławskiego Uniwersytetu III Wieku Włocławek, Stowarzyszenia Amazonki, Stowarzyszenia Starówka, Filia DPS – Ośrodek Dziennego Pobytu Włocławek itp. Wydarzenie związane jest z patriotyzmem chcąc podkreślić ważne aspekty sportowe oraz zagospodarować wolny czas tym osobom, aby czuły się potrzebne, aby miały dobry wypoczynek po zajęciach domowych i choć na krótko mogły oderwać się od swoich problemów i rzeczywistości. • „Olimpiada Hefajstosa Włocławek” (organizatorem jest Włocławskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych „Eurointegracja”). Organizacja tego wydarzenia to sposób na rozwijanie możliwości osób z niepełnosprawnościami oraz promowanie ich osiągnięć wśród lokalnego społeczeństwa. W imprezie udział biorą osoby z niepełnosprawnościami począwszy od dzieci i młodzieży, a skończywszy na seniorach. Poprzez wydarzenie następuje również rozwój i popularyzacja wszystkich sportów. • Ponadto, miasto dofinansowuje imprezy sportowe m.in. Anwil Półmaraton Włocławek i Bieg Kujawiaka, w których udział biorą również aktywne osoby 60+. <p>Ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 30 marca 2015 r. została powołana Włocławska Rada Seniorów (Uchwała nr VI/17/2015) pełniąca funkcję konsultacyjną, doradczą i inicjatywną w zakresie utrwalania solidarności

Działania/zadania o znaczeniu kluczowym	Podmioty realizujące	Ocena realizacji	Uzasadnienie
			<p>międzypokoleniowej, poprawy warunków życia i tworzenia warunków do pobudzania aktywności obywatelskiej osób starszych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Od 1 stycznia 2017 r. funkcjonuje Włocławska Karta Seniora dla osób w wieku 60 lat i starszych. Posiadacz karty może korzystać z różnych ulg korzystając, np. z usług jednostek miejskich oraz firm prywatnych, które przystąpiły do programu na terenie całego kraju. • Wdrażane są programy polityki zdrowotnej skierowane do seniorów (szczepień przeciwko grypie sezonowej – od 2017 r., szczepień przeciwko pneumokokom – od 2016 r., zapobiegania upadkom – od 2019 r.). • Dofinansowane są przedsięwzięcia realizowane na rzecz seniorów przez jednostki kultury oraz organizacje pozarządowe (np. Senioralia, Program aktywności włocławskich seniorów), • Cyklicznie wydawany jest „Włocławski Informator Seniora” oraz kolportowany bezpłatny „Głos Seniora” (w ramach Włocławskiej Karty Seniora).
Cel operacyjny 6.4. Rozwój ekonomii społecznej			
<p>Promowanie i wspieranie zawiązywania spółdzielni socjalnych</p>	<p>Urząd Miasta: Wydział – Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego, Sportu i Turystyki, Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej przy współudziale jednostek kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</p>	<p>4,5</p>	<p>Na terenie miasta powstała jedna spółdzielnia socjalna „EMPATIA” (data powstania 20.05.2021 r). Spółdzielnia powstała z inicjatywy Gminy Włocławek oraz Gminy Miasto Włocławek, przy wsparciu lokalowym i osobowym Klubu Integracji Społecznej MOPR.</p> <p>Spółdzielnia realizuje zadania w zakresie usług opiekuńczych i sprzątających, tak w ramach zlecenia realizacji zadania publicznego przez gminę (usługi opiekuńcze zwykłe na obszarze rewitalizacji, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej – usługi skierowane do dzieci z orzeczeniem ON), jak również świadczy usługi komercyjnie (opiekuńcze i sprzątające). Doświadczenie, które spółdzielnia nabywa w ramach zleceń pozwoli jej na pozyskiwanie środków i realizację zadań w ramach programów rządowych lub ze środków UE.</p> <p>Jest to pierwsza taka spółdzielnia powołana we Włocławku. Wyrazem zaufania władz do nowo powstałej formuły wspierania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest fakt, iż nie zdecydowano się formułę in house – ograniczającą spółdzielni możliwość rozwoju i rozszerzanie działalności na otwartym rynku.</p> <p>Kolejną instytucją wydatnie wspierającą powstanie i funkcjonowanie spółdzielni jest Powiatowy Urząd Pracy, który aktywnie uczestniczył w naborze na pracowników spółdzielni oraz zabezpieczył środki na wsparcie pomostowe. Spółdzielnia ma zawartą umowę z PUP od marca 2023 r., która zapewnia pełną refundację składek przez okres 24 m-cy i połowę refundacji składek przez kolejne 12 m-cy za 7 osób zatrudnionych w spółdzielni. Wydatkowano do tej pory na realizację tej umowy kwotę 21 143,50 zł.</p> <p>We Włocławku działa Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej, dysponujący środkami na szkolenia dla zainteresowanych oraz udzielającej dotacji na uruchomienie podmiotu ekonomii społecznej.</p> <p>Działanie realizowane jest również poprzez organizowanie cyklicznych spotkań z ekspertami OWES.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szkolenia na temat Ekonomii Społecznej, • Sieciowanie mające na celu rozwój młodej spółdzielni socjalnej „Empatia”, • Wsparcie wolontariatem działalności SS „Empatia”, • Promocja.

Ocena ex post

Syntetyczna ocena działań odbyła się w oparciu o następujące kryteria ewaluacyjne: skuteczność, efektywność, użyteczność i trwałość, co zostało zaprezentowane w poniższej tabeli. Wskazuje ona na wysoką kompletność treści, trafność oraz wewnętrzną spójność.

TABELA 13. SYNTETYCZNA OCENA DZIAŁAŃ W SKALI 1 DO 5

Kryterium	Syntetyczna ocena
Skuteczność	Ocena 4,0 Zaproponowane działania w ramach celów operacyjnych były odpowiedzią na zidentyfikowane problemy, wyzwania i potrzeby rozwojowe, które zostały wskazane na etapie diagnozy oraz prac nad częścią projekcyjną Strategii. Zdecydowana większość zadań została zrealizowana. Niemniej jednak na etapie oceny dokumentu Strategii zostały zidentyfikowane działania, które nie zostały w pełni zrealizowane.
Efektywność	Ocena 4,0 Ocena efektywności polega na ocenie, w jaki sposób realizacja zaproponowanych w Strategii działań przyczyniła się do poprawy sytuacji w mieście. Zrealizowane działania mają charakter trwały. Bardzo dużo działań miało odzwierciedlenie w konkretnych inwestycjach i przedsięwzięciach.
Użyteczność	Ocena 4,0 Na podstawie analizy zrealizowanych działań należy stwierdzić, że zrealizowane działania przynoszą wymierne korzyści miastu. Gros działań skierowanych było do mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych. Odpowiadają one potrzebom interesariuszy dokumentu. Ocenę obniżono z uwagi na to, że część zadań nie została w pełni zrealizowana.
Trwałość	Ocena 4,0 Ocena trwałości polega na ocenie, czy rezultaty zrealizowanych działań będą utrzymane w przyszłości. Charakter zrealizowanych działań wskazuje, że ich efekty będą utrzymane w przyszłości. Niemniej jednak będą one wymagały dalszych nakładów i rozwoju. W przypadku działań infrastrukturalnych konieczne będą nakłady finansowe na remonty i modernizację. W przypadku działań miękkich konieczne będzie przede wszystkim budowanie tożsamości lokalnej oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego.

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

4.4. WSKAŹNIKI MONITORINGU

OCENA REALIZACJI CELÓW WG WSKAŹNIKÓW MONITORINGU²

Ocena negatywna	Ocena umiarkowana	Ocena pozytywna

Dane wskaźnikowe potwierdzają poprawę sytuacji społecznej, w szczególności w kontekście spadku bezrobocia oraz spadku odsetka osób korzystających z pomocy społecznej. Pozytywny obraz zmian w mieście widoczny jest we wskaźnikach dot. edukacji, choć te zjawiska nie zostały zobrazowane w sposób ilościowy, a jedynie w postaci udziału danej formy kształcenia/studiowania w całości.

Większość danych wskaźnikowych wskazuje na „pozytywny” zakres zmian zachodzących w mieście.

Negatywne oceny dotyczą głównie aspektów związanych z aktywnością społeczną, na co wpływ miała niewątpliwie sytuacja związana z pandemią.

W sferze gospodarczej na przestrzeni lat 2014–2022 odnotowano spadek w przypadku nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców czy liczbie podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego. Zmalała również w sposób zauważalny liczba firm funkcjonujących w branżach: chemicznej (wg Sekcji C dział 20 PKD 2007), spożywczej (wg Sekcji C dział 10 PKD 2007) oraz precyzyjnej (wg Sekcji C dział 26 PKD 2007).

---

² Dane za lata 2011, 2014, 2015, 2016 wg Monitoringu 2014,2015,2016, UM Włocławek

TABELA 14. PODSUMOWANIE ANALIZY WSKAŹNIKOWEJ

CEL	WSKAŹNIK	ŹRÓDŁO	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ocena	
Cel główny: Tworzenie warunków dla powstawania nowych miejsc pracy	Stopa bezrobocia	GUS	18,9%	16,9%	16,4%	12,8%	10,7%	9,3%	10,9%	8,7%	8,1%		
CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	ŹRÓDŁO	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ocena	
Cel 1: Kreowanie silnej pozycji miasta na mapie inwestycyjnej kraju	Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców	GUS	1038	1033	1026	1024	1000	993	1043	1068	1084		
	Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców	GUS	75	69	70	70	73	65	59	69	66		
	Liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego	GUS	98	100	104	103	66	74	67	70	77		
	Powierzchnia miasta objęta obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	UMW	30%	38%	40%	36,5%	40%	40%	40%	40%	40%	43%	
	Wskaźnik zatrudnienia	GUS	38,9% ³	42,7% ⁴	42,8% ⁵	47,17% ⁶	47,33% ⁷	47,56% ⁸	49,08% ⁹	49,95% ¹⁰	Bd.		
	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	PUP	13,1% ¹¹	11,8% ¹²	11,4% ¹³	9,2%	7,21% ¹⁴	6,20% ¹⁵	7,71% ¹⁶	6,11% ¹⁷	5,8		

³ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS, Monitoring 2014, UM Włocławek

⁴ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS, Monitoring 2015, UM Włocławek

⁵ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS, Monitoring 2016, UM Włocławek

⁶ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS, Monitoring 2017, UM Włocławek

⁷ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS, Monitoring 2018, UM Włocławek

⁸ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS, Monitoring 2019, UM Włocławek

⁹ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS, Monitoring 2020, UM Włocławek

¹⁰ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS, Monitoring 2021, UM Włocławek

¹¹ Dane GUS

¹² Dane GUS

¹³ Dane GUS

¹⁴ Dane GUS

¹⁵ Dane GUS

¹⁶ Dane GUS

¹⁷ Dane GUS

CEL	WSKAŹNIK	ŹRÓDŁO	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ocena	
	Powierzchnia terenów objęta statusem Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (ha)	UMW	33 ha	33 ha	33 ha	Nie dot. ¹⁸	Nie dot. ¹⁹	Nie dot. ²⁰	Nie dot. ²¹	Nie dot. ²²	Nie dot. ²³		
Cel 2: Dążenie do innowacyjności i tworzenie klastrów gospodarczych	Liczba firm funkcjonujących w branży chemicznej (wg Sekcji C dział 20 PKD 2007)	GUS	29	30	29	30	25	22	18	17	12		
	Liczba firm funkcjonujących w branży spożywczej (wg Sekcji C dział 10 PKD 2007)	GUS	81	81	80	80	75	76	68	60	62		
	Liczba firm funkcjonujących w branży precyzyjnej (wg Sekcji C dział 26 PKD 2007)	GUS	28	23	22	21	22	23	23	24	21		
	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie rozwoju innowacji przez IOB	badania własne	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
	Liczba sformalizowanych klastrów	UMW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Cel 3: Tworzenie warunków do budowania kadr nowoczesnej gospodarki i ich wykorzystania	Udział uczniów szkół technicznych i zawodowych w stosunku do ogółu uczniów	GUS, UMW	57,6%	59,4%	60,7%	63,3%	63,7%	62,4%	60,9%	59,2%	58,37%		
	Udział absolwentów wrocławskich szkół wyższych na kierunkach technicznych w stosunku do ogółu absolwentów	Uczelnie wyższe	17,9%	18,28%	12,3%	11,5%	9,0%	8,7%	12,5%	18,9%	20,61%		
	Udział studentów studiów technicznych w stosunku do studentów ogółem	Uczelnie wyższe	28,2%	21,18%	19,5%	15,0%	14,3%	18,5%	20,7%	29,9%	26,73%		
	Udział kierunków technicznych na wrocławskich uczelniach w stosunku do kierunków ogółem	Uczelnie wyższe	33,3%	22,2%	27,7%	20,8%	18,5%	23,8%	25,0%	33,0%	33,33%		

¹⁸ Nastąpiła zmiana w zakresie funkcjonowania SSE: od lipca 2017 r. możliwość uzyskania wsparcia w ramach SSE została ograniczona do sytuacji, w której przedsiębiorca zdecyduje się na realizację inwestycji na gruntach już należących do jednej z istniejących stref.

¹⁹ Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji dokonała zmian w instrumencie zwolnienia z podatku dochodowego (CIT lub PIT) w celu dostosowania przepisów do obecnej sytuacji rynkowej i do potrzeb przedsiębiorców.

²⁰ Jw.

²¹ Jw.

²² Jw.

²³ Jw.

CEL	WSKAŹNIK	ŹRÓDŁO	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ocena
	Liczba nowych oraz doposażonych pracowni nowoczesnego kształcenia dla praktycznej nauki zawodu	badania własne (UMW)	10	43	31	11	18	6	19	Bd.	Bd.	
	Zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe	UMW	67,5%	54,12%	65,1%	69,5%	58,6%	66,9%	54,4%	77,6%	40,09 %	
Cel 4: Dążenie do wzmocnienia atrakcyjności miasta jako miejsca do życia	Długość nowo wybudowanych dróg publicznych (km)	MZD	0	4,3	4,4	3,3	3,6	1,6	7,1	3,2	0,81	
	Udział wydatków na drogi publiczne w wydatkach ogółem	GUS	10,2%	5,9%	6,3%	4,0%	3,9%	3,3%	6,5%	7,2%	5,6%	
	Wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca	UMW	788,51zł	446,3 zł	547,67 zł	589,56 zł ²⁴	623,08 zł ²⁵	629,86 zł ²⁶	789,68 zł ²⁷	1068,22 zł ²⁸	1050,56 zł ²⁹	
	Liczba pasażerów obsługiwanych przez MPK na liniach miejskich	MPK	7 517 680	8 354 114	9 651 3 ⁴⁴	10 226 374	10 828 155	11 828 155	6 417 561	6 254 530	6 805 483	
	Zanieczyszczenia pyłowe i gazowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych	GUS	Pyłowe 87,1% Gazowe 76,3%	Pyłowe 87,2% Gazowe 71,1%	Pyłowe 87,9% Gazowe 64,3%	Pyłowe 87,6% Gazowe 74,4%	Pyłowe 90,0 % Gazowe 76,4%	Pyłowe 80,8% Gazowe 70,1%	Pyłowe 79,9% Gazowe 78,8%	Pyłowe 81,4 % Gazowe 90,0 %	Pyłowe 84,7% Gazowe 73,7%	
	Ilość osób korzystających z oferty miejskich jednostek kultury na 1000 mieszkańców	GUS	342 ³⁰	649 ³¹	889 ³²	886 ³³	972 ³⁴	1028 ³⁵	199 ³⁶	343 ³⁷	495 ³⁸	

²⁴ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

²⁵ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

²⁶ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

²⁷ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

²⁸ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

²⁹ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

³⁰ Wyliczenia własne na podstawie GUS, Monitoring UM, Włocławek

³¹ Wyliczenia własne na podstawie GUS, Monitoring UM, Włocławek

³² Wyliczenia własne na podstawie GUS, Monitoring UM, Włocławek

³³ Monitoring UM, Włocławek

³⁴ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

³⁵ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

³⁶ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

³⁷ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

³⁸ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

CEL	WSKAŹNIK	ŹRÓDŁO	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ocena
	Udział osób korzystających z pomocy społecznej do ludności ogółem	MOPR	12,5%	11,5%	10,9%	10,28% ³⁹	9,21%	7,99%	7,87%	7,38% ⁴⁰	6,51%	
	Wskaźnik wykrywalności przestępstw	KMP	62,2%	55,47%	57,03%	72,26%	66,27%	67,63%	71,05%	70,52%	80,65	
	Liczba funkcjonujących punktów kamerowych w ramach systemu monitoringu wizyjnego miasta	UMW	52	52	57	63	65	68	68	74	76	
	Liczba wniosków złożonych poprzez platformę ePUAP	UMW	155	260	120	1471	2023	3088	9861	5000	3363	
Cel 5: Umocnienie znaczenia sportu, turystyki i rekreacji w rozwoju miasta	Korzystający z noclegów na 100 mieszkańców	GUS	26	32	35	36	38 ⁴¹	37 ⁴²	17 ⁴³	21 ⁴⁴	39 ⁴⁵	
	Udzielone noclegi na 100 mieszkańców	GUS	49,4	56	60	64	69 ⁴⁶	66 ⁴⁷	35 ⁴⁸	38 ⁴⁹	77 ⁵⁰	
	Średnia długość pobytu turysty (dzień)	GUS	1,8	1,8 ⁵¹	1,7 ⁵²	1,8 ⁵³	1,8 ⁵⁴	1,8 ⁵⁵	2,0 ⁵⁶	1,8 ⁵⁷	2,0 ⁵⁸	
	Długość nowo wybudowanych ścieżek i tras rowerowych (km)	MZD	0,58	0,5	2,2	0,61	5,35	1,35	5,16	5,12	2,33	
	Nakłady na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 mieszkańca	GUS	66,6 zł	70,79 zł	80,60 zł	82,88 zł	86,46	94,79	111,01	129,49	115,87	

³⁹ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS i Sprawozdania z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Włocławek na lata 2016-2020

⁴⁰ Monitoring UM, Włocławek

⁴¹ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁴² Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁴³ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁴⁴ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁴⁵ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁴⁶ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁴⁷ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁴⁸ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁴⁹ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁵⁰ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁵¹ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁵² Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁵³ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁵⁴ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁵⁵ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁵⁶ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁵⁷ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁵⁸ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

CEL	WSKAŹNIK	ŹRÓDŁO	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ocena
	Nakłady na kulturę fizyczną na 1 mieszkańca	GUS	340,4 zł	152,7 zł	148 zł	207,67 zł	194,84 zł ⁵⁹	164,96 zł ⁶⁰	235,24 zł ⁶¹	192,54 zł ⁶²	241,71 zł ⁶³	
Cel 6: Kreowanie marki miasta i poczucia tożsamości lokalnej	Liczba partnerów biorących udział w promocji marki Włocławek	badania własne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	GUS	30	31	32	34	31	33	36	38	39	
	Liczba osób fizycznych i prawnych uczestniczących w konsultacjach społecznych poprzez interaktywną platformę konsultacji społecznych.	badania własne	0	0	0	0	0	0	78	1133	121	
	Liczba organizacji pozarządowych, które zrealizowały zadania zlecone przez Miasto	UMW	90	101	101	107	105	106	69	74	98	
	Liczba funkcjonujących podmiotów ekonomii społecznej	badania własne	4 ⁶⁴	1	1 ⁶⁵	Bd.	Bd.	Bd.	1 ⁶⁶	2 ⁶⁷	4 ⁶⁸	
	Liczba mieszkańców zaangażowanych w wybór inwestycji w ramach budżetu obywatelskiego	UMW	27 000	19 252	17 317	8 540	18 894	20 417	7 139	8 051	9 398	

⁵⁹ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁶⁰ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁶¹ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁶² Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁶³ Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

⁶⁴ 3 spółdzielnie socjalne zawiesiły działalność w 2014 roku, ale nie wyrejestrowały się z KRS, Monitoring 2014, UM Włocławek

⁶⁵ spółdzielnia socjalna zawiesiła działalność w 2016 roku, ale nie wyrejestrowała się z KRS, Monitoring 2016, UM Włocławek

⁶⁶ Z uwagi na brak danych za lata 2017-2020 podano liczbę aktywnych podmiotów mających status PES na koniec roku 2022, dane pobrano ze stronu: <http://www.bazaps.ekonomiaspoleczna.gov.pl/gmina-20-426-3801-wloclawek.html>

⁶⁷ Z uwagi na brak danych za lata 2017-2020 podano liczbę aktywnych podmiotów mających status PES na koniec roku 2022, dane pobrano ze stronu: <http://www.bazaps.ekonomiaspoleczna.gov.pl/gmina-20-426-3801-wloclawek.html>

⁶⁸ Z uwagi na brak danych za lata 2017-2020 podano liczbę aktywnych podmiotów mających status PES na koniec roku 2022, dane pobrano ze stronu: <http://www.bazaps.ekonomiaspoleczna.gov.pl/gmina-20-426-3801-wloclawek.html>

5. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII

System realizacji przedstawiony został w Strategii w rozdziale VIII (Finansowanie) oraz IX (Wdrażanie, Monitoring i Ewaluacja). W tej części dokumentu przedstawiono m.in. założenia dotyczące zasad monitoringu, w tym wskaźniki oraz zasady ewaluacji, a także finansowania.

Opiniując zakres przyjętych do oceny stanu wdrażania Strategii wskaźników należy podkreślić, iż nie wyróżniono zasadniczo wskaźników rezultatu oraz wskaźników produktu. Ponadto nie zostały określone wartości docelowe dla poszczególnych wskaźników. Również określenie jednostek odpowiedzialnych za dokonywanie pomiaru/zbieranie danych pozostało na dość ogólnym poziomie, a okres częstotliwości pomiaru bez określenia daty sprawozdania może powodować rozbieżności w zbieranych danych. Powyższe oznacza, że system wskaźników monitoringu powinien zostać przebudowany – z myślą o jego uproszczeniu i zwiększeniu przejrzystości. System zbierania danych nt. postępów realizacji Strategii powinien uwzględniać również rozdział wskaźników produktu i rezultatu. W opinii dokonujących ewaluacji należy rozważyć przypisanie wskaźników produktu do celów operacyjnych, natomiast wskaźników rezultatu do celów strategicznych. Ponadto warto rozważyć uzupełnienie dokumentu strategii o wskaźniki oddziaływania, które będą obrazowały stopień osiągnięcia misji i wizji zapisanej w Strategii.

Jednocześnie konieczne jest wysublimowanie i określenie listy wskaźników rezultatu, które przede wszystkim będą stanowić punkt odniesienia dla celów nadrzędnych Strategii (celów strategicznych, wizji, misji oraz głównych kierunków).

Przykładowo system monitoringu może opierać się na następujących założeniach:

- **Wskaźniki produktu** – odnoszą się do celów operacyjnych, jako swoista lista sprawdzająca, agregująca listę działań, projektów, inwestycji, przedsięwzięć, które podejmowane będą przez lub z inicjatywy miasta Włocławek. Lista wskaźników produktu umożliwi faktyczne śledzenie postępów realizacji Strategii. Kluczowe dla pomiaru w oparciu o wskaźniki produktu będzie zorganizowanie systemu pozyskiwania danych pochodzących z rozproszonego systemu. Jednocześnie przy doborze wskaźników powinno się kierować zasadą możliwości pozyskania danych przez zasoby gminne.
- **Wskaźniki rezultatu** – odnoszą się do celów strategicznych i oceniające oczekiwane efekty realizacji polityki rozwoju. Sugeruje się wskazanie oczekiwanych wartości docelowych wskaźników rezultatu.
- **Wskaźniki oddziaływania** – oceniają efekty w dłuższej perspektywie, czyli nie bezpośrednio po zakończeniu przedsięwzięcia. Tego rodzaju mierniki zazwyczaj przedstawia się kilka lat po zrealizowaniu danej inicjatywy celem pokazania trwałych zmian jakie spowodowały w otoczeniu społeczno-ekonomicznym. Sugeruje się wskazanie oczekiwanych wartości docelowych wskaźników oddziaływania.

Warto stworzyć jednolity system zbierania i agregowania danych, który będzie przede wszystkim oparty na danych liczbowych. Bardzo ważnym elementem mogą być również cykliczne spotkania i raporty z realizacji Strategii. Przy doborze danych wskaźnikowych należy wziąć przede wszystkim ich dostępność oraz koszty pozyskania danych.

6. PODSUMOWANIE I REKOMENDACJE

Poniżej przedstawiono w formie syntetycznej zakres proponowanych zmian/rekomendacji dot. poszczególnych zapisów dokumentu Strategii.

TABELA 15. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Wnioski	Rekomendacje
Dokument jest bardzo szeroki i kompleksowy. Bardzo szczegółowo rozpisano działania. Duża część działań jest opisana w sposób jakościowy, co znacząco utrudnia sposób ich pomiar na etapie monitoringu.	Zaleca się w przyszłości redukcję liczby działań do tych o charakterze strategicznym, natomiast pozostałe działania powinny mieć odzwierciedlenie w strategiach i dokumentach kierunkowych lub branżowych.
Rozdział dotyczący finansowania został opisany w sposób bardzo ogólny, bez wskazywania konkretnych źródeł finansowania.	W przypadku opracowywania podobnych dokumentów warto wskazywać konkretne źródła finansowania wraz podaniem alternatywnych źródeł.
<p>Część zadań nie została zrealizowana lub można mieć co do ich realizacji wątpliwości, są to przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie klastra branży chemicznej, • Opracowanie koncepcji działania ośrodka politechnicznego, • Kreowanie polityki kadrowej niezbędnej dla zatrudnienia i rozwoju samodzielnej kadry z obszaru nauk ścisłych i technicznych, • Opracowanie i wprowadzenie systemu zachęt dla studentów decydujących się na kształcenie na kierunkach technicznych we Włocławku, • Działania na rzecz zapełnienia luk w zabudowie Śródmieścia, • Rewitalizacja Placu Wolności, • Włocławski program rekreacji i sportu, • Budowa nowego odcinka drogi wzdłuż Wisły jako przedłużenie ul. Bulwary do ul. Barskiej wraz z rozbudową bulwaru, • Wprowadzenie zasady preferencji dla mieszkańców Włocławka w postaci mechanizmu tzw. „karty miejskiej”, • Opracowanie przy współdziałaniu gmin sąsiadujących programu promocji potencjału turystycznego. 	Zapisane działania w części nie zależą od miasta, w związku z tym należy przede wszystkim w dokumentach strategicznych skupić się na tym, na co miasto ma realny wpływ. W przypadku zadań realizowanych przez Partnerów społeczno-gospodarczych rekomendowane jest zapisanie, że rolą miasta będzie wspieranie przy ich realizacji.
System monitoringu jest opisany w sposób bardzo dokładny. Nie wyróżniono natomiast wskaźników produktu i rezultatu. Ponadto nie wszystkie zapisane działania mają odzwierciedlenie we wskaźnikach.	Rekomendowane jest, aby po redukcji liczby działań przypisać im konkretne wskaźniki, które umożliwią pomiar w sposób efektywny. Ponadto warto również rozróżnić wskaźniki produktu i rezultatu. Pozwoli to na pomiar w każdym momencie.
Zapisane działania często mają charakter jakościowy, co utrudnia sposób ich pomiaru	
Brak jest jednolitego systemu pomiaru wskaźników.	Ważnym aspektem jest stworzenie jednolitego systemu pomiaru i gromadzenia danych o wskaźnikach

Wnioski	Rekomendacje
	spływających z różnych jednostek, wydziałów i od partnerów społeczno-gospodarczych.
System aktualizacji Strategii został opisany w sposób bardzo lakoniczny.	Należałoby rozpisać system, w sposób bardziej szczegółowy. Przede wszystkim w systemie należałoby rozpisać role poszczególnych wydziałów/stanowisk, które będą odpowiedzialne za rekomendowanie aktualizacji dokumentu Strategii.
Brakuje programów branżowych w zakresie sportu i kultury.	Rekomendowane jest zoperacjonalizowanie poszczególnych dziedzin życia poprzez opracowanie programów branżowych.

7. SPIS RYSUNKÓW I TABEL

Rysunek 1. Liczba ludności Włocławka w latach 2014, 2017 i 2022.	5
Rysunek 2. Zmiany liczby ludności Włocławka i jego otoczenia funkcjonalnego od 2014 do 2022 roku	6
Rysunek 3. Zmiany procentowe liczba ludności gmin Fabianki i Włocławek od 2014 do 2022 roku	7
Rysunek 4. Ludność wg ekonomicznych grup wieku we Włocławku	8
Rysunek 5. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym we Włocławku w 2010, 2017, 2022 roku	8
Rysunek 6. Zameldowania, wymeldowania i saldo migracji w ruchu wewnętrznym we Włocławku.....	9
Rysunek 7. Zameldowania, wymeldowania i saldo migracji w ruchu wewnętrznym w gminie Fabianki	10
Rysunek 8. Zameldowania, wymeldowania i saldo migracji w ruchu wewnętrznym w gminie Włocławek	10
Rysunek 9. Ruch naturalny ludności we Włocławku w latach do 2014, 2017 i 2022	11
Rysunek 10. Piramida wieku mieszkańców Włocławka w 2022 roku	12
Rysunek 11. Podmioty w rejestrze REGON na 10 tys. ludności we Włocławku, gminie Fabianki oraz gminie Włocławek	13
Rysunek 12. Dynamika zmian liczba podmiotów w sektorze prywatnym we Włocławku oraz w gminach Fabianki i Włocławek w latach 2017–2014, 2022–2017 i 2022–2014.....	13
Rysunek 13. Liczba podmiotów w sektorze prywatnym we Włocławku wg formy prawnej – dynamika zmian	14
Rysunek 14. Podmioty w rejestrze REGON na 10 tys. ludności – analiza porównawcza	15
Rysunek 15. Liczba osób bezrobotnych we Włocławku w okresie od 2014 do 2022 roku	15
Rysunek 16. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2010, 2017 i 2022 roku – analiza porównawcza	16
Rysunek 17. Dynamika spadku bezrobocia w okresie od 2014 i 2022 roku – analiza porównawcza ...	17
Rysunek 18. Dochody własne gmin w Włocławku oraz w otoczeniu funkcjonalnym w przeliczeniu na mieszkańca w 2014, 2017 i 2022 roku	18
Rysunek 19. Dynamika wzrostu dochodów własnych gmin z otoczenia funkcjonalnego Włocławka od 2014 do 2022 roku	18
Rysunek 20. Dochody własne gmin w przeliczeniu na mieszkańca w 2014, 2017 i 2022 roku – analiza porównawcza	19
Rysunek 21. Dynamika wzrostu dochodów własnych gmin w latach 2022–2014, 2022–2017, 2017–2014 roku – analiza porównawcza	19
Tabela 1. Ocena aktualności analizy SWOT	20
Tabela 2. Syntetyczna ocena diagnozy strategicznej w skali 1 do 5.....	24
Tabela 3. Ocena stopnia „osiągania” stanu opisanego w wizji Włocławka 2020+	26
Tabela 4. Syntetyczna ocena wizji w skali 1 do 5	31
Tabela 5. Ocena realizacji celów Strategii	32
Tabela 6. Syntetyczna ocena celu głównego i celów operacyjnych w skali 1 do 5	45
Tabela 7. Zakres realizacji zadań przypisanych do celu strategicznego 1. Kreowanie silnej pozycji miasta na mapie inwestycyjnej kraju	47
Tabela 8. Zakres realizacji zadań przypisanych do celu strategicznego 2. Dążenie do innowacyjności i tworzenie klastrów gospodarczych	52
Tabela 9. Zakres realizacji zadań przypisanych do celu strategicznego 3. Tworzenie warunków do budowania kadr nowoczesnej gospodarki i ich wykorzystania.....	54

Tabela 10. Zakres realizacji zadań przypisanych do celu strategicznego 4. Dążenie do wzmocnienia atrakcyjności miasta jako miejsca do życia.	58
Tabela 11. Zakres realizacji zadań przypisanych do celu strategicznego 5. Umacnianie znaczenia sportu, turystyki i rekreacji w rozwoju miasta.	67
Tabela 12. Zakres realizacji zadań przypisanych do celu strategicznego 6. Kreowanie marki miasta i poczucia tożsamości lokalnej.	70
Tabela 13. Syntetyczna ocena działań w skali 1 do 5.....	75
Tabela 14. Podsumowanie analizy wskaźnikowej.....	77
Tabela 15. Wnioski i rekomendacje	83